

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-01-17
MHN/2023:1(Lex)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens årsredovisning 2023

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner årsredovisningen för 2023.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hållit en hög takt under året för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen och möjliggöra att Solna stad ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt. Exempelvis har arbetet med åtgärder för god vattenstatus haft stort fokus liksom att bevaka miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen.

Miljöskyddsenheten har prioriterat tillsynen av miljöfarliga verksamheter som är tillstånds- och anmälningspliktiga, dagvattentillsyn samt de stora infrastruktur- och exploateringsprojekt som pågår i staden. Inom hälsoskyddstillsynen har tillsyn på de anmälningspliktiga verksamheterna, som bland annat den planerade tillsynen av skolor och förskolor prioriterats. Där har fokusområdet varit ventilation, smittspridning och verksamhetens egenkontroll. Den planerade livsmedelskontrollen har under året varit inriktad på att kontrollera temperatur och spårbarhet.

Det omfattande arbetet med att omklassa livsmedelsverksamheterna enligt den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 2024 har pågått liksom övergången till efterhandsdebitering.

Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits. Artinventeringen av bredbandad ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt inventeringen av fladdermöss har fortsatt enligt plan. Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Arbetet med att ta fram en förvaltningsplan för bäver i Igelbäcken har pågått.

Att utveckla service och bemötande är ett ständigt pågående arbete. Årets resultat från mätningen Löpande insikt som undersöker kundernas upplevelse av kommunens service publicerades i april. Mätningen undersöker kundernas upplevelse av kommunens service under 2022. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt. Resultatet för 2022 visade på höga resultat för samtliga enheter; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021:83) samt livsmedelskontroll 81 (2021:80).

Arbetet med att utveckla administrativa processer har fortsatt i positiv riktning. En modern och säker informationshantering är i fokus. Möjligheterna för digitala lösningar undersöks kontinuerligt i samband med översyn av befintliga processer och införandet av nya. Ett projekt för att säkra och överföra nämndens fysiska arkiv till stadsarkivet har startats.

Tre av nämndens mål bedöms helt uppfyllda under året och ett till stor del.

Resultatet per den 31 december visar ett överskott gentemot budget på 0,1 mkr, vilket förklaras av lägre intäkter, 0,4 mkr samt lägre kostnader, 0,5 mkr, jämfört med budget.

Emelie Grind
Förvaltningschef

Karolina Ernarp
Bitr förvaltningschef

Årsredovisning 2023

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

MHN 2023:1 Behandlas av miljö- och hälsoskyddsnämnden den 6 februari 2023

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	4
Mål och uppdrag.....	5
Ekonomisk analys.....	9
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor	11
Förväntad utveckling.....	13
Konkurrensutsättning.....	14
Intern kontroll.....	14

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har hållit en hög takt under året för att säkerställa efterlevnad av lagstiftningen och möjliggöra att Solna stad ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt. Exempelvis har arbetet med åtgärder för god vattenstatus haft stort fokus liksom att bevaka miljö- och hälsoaspekter i den fysiska planeringen.

Miljöskyddsensheten har prioriterat tillsynen av miljöfarliga verksamheter som är tillstånds- och anmälningspliktiga, dagvattentillsyn samt de stora infrastruktur- och exploateringsprojekt som pågår i staden. Inom hälsoskyddstillsynen har tillsyn på de anmälningspliktiga verksamheterna, som bland annat den planerade tillsynen av skolor och förskolor prioriterats. Där har fokusområdet varit ventilation, smittspridning och verksamhetens egenkontroll. Den planerade livsmedelskontrollen har under året varit inriktad på att kontrollera temperatur och spårbarhet.

Det omfattande arbetet med att omklassa livsmedelsverksamheterna enligt den nya riskklassningsmodellen som träder i kraft 2024 har pågått liksom övergången till efterhandsdebitering.

Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits. Artinventeringen av bredbandad ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt inventeringen av fladdermöss har fortsatt enligt plan. Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Arbetet med att ta fram en förvaltningsplan för bäver i Igelbäcken har pågått.

Att utveckla service och bemötande är ett ständigt pågående arbete. Årets resultat från mätningen Löpande insikt som undersöker kundernas upplevelse av kommunens service publicerades i april. Mätningen undersöker kundernas upplevelse av kommunens service under 2022. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Ett resultat över 70 anses som högt. Resultatet för 2022 visade på höga resultat för samtliga enheter; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021:83) samt livsmedelskontroll 81 (2021:80).

Arbetet med att utveckla administrativa processer har fortsatt i positiv riktning. En modern och säker informationshantering är i fokus. Möjligheterna för digitala lösningar undersöks kontinuerligt i samband med översyn av befintliga processer och införandet av nya. Ett projekt för att säkra och överföra nämndens fysiska arkiv till stadsarkivet har startats.

Tre av nämndens mål bedöms helt uppfyllda under året och ett till stor del.

Resultatet per den 31 december visar ett överskott gentemot budget på 0,1 mkr, vilket förklaras av lägre intäkter, 0,4 mkr samt lägre kostnader, 0,5 mkr, jämfört med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Riskklassning

Livsmedelsverket har tagit fram en ny modell för riskklassning av livsmedelsanläggningar vilken träder i kraft 2024. Det har haft en stor påverkan på myndigheten under 2023 då mycket tid har behövt avsättas till att inhämta uppgifter, riskklassa och fatta beslut om kontrollfrekvens för cirka 720 anläggningar. Utöver det har tid avsatts till utbildning, framtagande av rutiner och checklistor samt bedömningsmöten för att säkerställa att riskklassningen blir likvärdig för företagen.

Nya tillsynsområden

Sedan den 1 maj 2023 gäller nya regler och krav för mottagning och hantering av avfall från fritidsbåtar i hamnar. Reglerna innebär att kraven på avfallsmottagning skärps och ansvaret för tillsyn flyttas över till kommunen. Alla fritidsbåthamnar, som har utrymme för fler än 25 fritidsbåtar ska ha en godkänd avfallshanteringsplan. Avfallshanteringsplanen ska skickas in till, och godkännas av, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Vattenarbete

Underlag till ett lokalt åtgärdsprogram för Lilla Värtan har tagits fram i samverkan med berörda kommuner. Solna har påbörjat arbetet med att ta fram underlag för politiskt beslut om de åtgärder som staden omfattas av. Vattensamverkan inom ramen för Lilla Värtan har startats upp.

Solnas gröna infrastruktur

Arbetet med Solnas gröna infrastruktur har haft hög prioritet. Under året har flera skräddarsydda workshops om grön infrastruktur-materialet hållits med tjänstepersoner i staden och två digitala seminarier har genomförts, dels om ekologisk kompensation, dels om goda exempel på åtgärder för biologisk mångfald.

Organisationsförändring

För att ytterligare stärka styrning och samordning i det tidiga skedet av samhällsbyggnadsprocessen fattade kommunstyrelsen under hösten beslut om att bilda en ny förvaltning - samhällsbyggnadsförvaltningen. I den nya förvaltningen kommer dagens miljö- och byggnadsförvaltningen rymmas och dessutom flyttar avdelningen stadsutveckling från stadsledningsförvaltningen till samhällsbyggnadsförvaltningen. Förvaltningen kommer att rapportera till tre nämnder: byggnadsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kommunstyrelsen. Den nya organisationen träder i kraft den 1 januari 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktieföretag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn enligt miljöbalken, livsmedelslagen, smittskyddslagen, vissa delar av lagen om tobak och liknande produkter (platser med rökförbud) samt strålskyddslagen avseende strålskydd i solarier och radon i bostäder och offentliga lokaler. Nämnden ansvarar också för tillsynen över sprängämnesprekursorer samt lagen och förordningen om åtgärder mot förorening från fartyg.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2023 med inriktning för 2024-2025 beslutat om nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Kommunfullmäktiges beslutade mål för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

- Målet uppfylls i år
- Målet uppfylls till stor del i år
- Målet uppfylls delvis i år
- Målet uppfylls inte i år

En sammanfattning av bedömningarna för nämndmålen ser ut så här:

Nämndmål
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.
 Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

- Målet uppfylls till stor del i år

Viktiga händelser som bidragit till måluppfyllelsen är:

Miljöskyddstillsyn

Tillsynen av B- och C-verksamheterna, det vill säga verksamheter som enligt miljöbalken behöver tillstånd eller anmälan, har i huvudsak pågått enligt plan, vilket innebär att verksamheterna besökts på plats, att deras miljörapporter och årsrapporter granskats och att egenkontrollrutiner begärts in. På utvalda verksamheter har även energitillsyn genomförts. På grund av vakanser har tillsynen av U-verksamheter, det vill säga verksamheter som varken kräver tillstånd eller anmälan, prioriterats ner varför besöken hos tandläkare och grafiker skjutits fram till 2024.

Under året har det inom projektet för tunnelbanans gren mot Arenastaden hållits tillsynsmöten liksom samråd gällande överskridande av bullerriktvärden. Godkännande för avsteg från buller och stomljusvillkor har fattats. I april kom besked om att Mälardalens tog paus varför handläggningstiden av ärenden kopplat till denna minskade.

De anmälningar om avhjälpandeåtgärd av förorenat område som inkommit har besvarats med beslut om skyddsåtgärder och försiktighetsmått

Inom tillsynen av exploateringsprojekten har flera kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden granskats. På grund av vakanser har något färre platsbesök än planerat genomförts, men klagomål som inkommit har kunnat hanteras löpande.

Tillsyn har utförts på Solna vattens ledningsnät för dag- och spillvatten. Tillsynsmöten och tillsynsbesök har också gjorts avseende dagvattenanläggningar, med fokus på egenkontroll. Egenkontroll har även varit fokus vid anmälningar/information om nya anläggningar. Vid tillsynen av större parkeringsytor har 35 anläggningar med oljeavskiljare och ett flertal utan fått tillsynsbesök.

Ny lagstiftning inom avfallsområdet har krävt tid för kompetensutveckling och framtagande av nya blanketter

och e-tjänster. Enheten har fokus på att följa upp att kontrollera att verksamheter som producerar farligt avfall rapporterar det till det nationella registret. Dispenser från kravet på utsortering av bioavfall började att komma in i slutet av året. Tillsyn på avfall i bygg- och rivningsärenden har inte genomförts på grund av vakanser.

Nämnden deltog i Kemikalieinspektionens nationella projekt avseende märkning av produkter som säljs i butiker. Tio butiker och totalt 80 produkter kontrollerades under maj och juni. Brister påträffades vilket medförde sju beslut om miljöstraffavgift.

Hälsoskyddstillsyn

Den planerade tillsynen har till största del utförts enligt plan förutom för samlingslokaler och motionsanläggningar som på grund av en tidigare vakans ej kunnat prioriteras.

Tillsyn på samtliga förskolor som planerats har utförts. 20 ärenden har kunnat avslutas och 8 ärenden kräver vidare uppföljning gällande ventilation, rutiner och smittskydd. Den planerade tillsynen för skolor har utförts som distanstillsyn med fokus på verksamheternas egenkontroll och ventilation. Några förskolor och skolor från tidigare års tillsyn har krävt fortsatt uppföljning genom förelägganden om att inkomma med uppgifter och/eller utföra åtgärder. Vidare handläggning av dessa kommer att behöva göras under 2024.

Alla utomhus- och strandbad som var i drift under sommaren har fått tillsynsbesök. Under hösten utfördes även tillsyn på inomhusbaden med fokus på reningsanläggningar, hygien, städning och skriftlig egenkontroll. Brister på några av anläggningar kommer behöva följas upp under 2024.

Samtliga tatuering-, piercing- och akupunkturverksamheter har besökts. Viss uppföljning gällande rutiner för hygien, städning och rengöringsmetoder har krävts under hösten för några av verksamheterna. Tillsyn på fotvårdare har utförts och även här finns det behov av uppföljning under 2024.

Löpande tillsyn på radon i flerbostadshus och offentliga lokaler har skett under året. Inkommande radonmätningar har granskats och fastighetsägare som inte inkommit med sina mätningar har uppmanats eller förelagts att göra det.

Under året har tre ärenden gällande smittspårning inkommit, varav samtliga gällde legionella i bostäder. Nämnden har även varit rådgivande till verksamhetsutövare i ett ärende gällande badhusfötter (hot foot-syndrome).

Planerad tillsyn för samlingslokaler och motionsanläggningar har inte kunnat prioriteras på grund av vakans.

Livsmedelskontroll

Myndigheten har till stora delar följt den fastställda planen för livsmedelskontroll, men vissa aktiviteter har fått senareläggas till 2024 på grund av arbetet med att riskklassa alla livsmedelsverksamheter.

Cirka 630 planerade kontroller är genomförda. Kontroll av hur verksamheter säkerställer att temperaturberoende livsmedel förvaras och hanteras vid korrekta temperaturer har pågått under hela året. Cirka 450 kontroller har genomförts och resultatet visar att cirka en fjärdedel av verksamheterna har fått en eller flera avvikelser, vanligtvis på grund av ej fungerande eller avsaknad av termometer samt brister i kontrollen av nedkylning.

Nämnden har även haft fokus på kontroll av spårbarhet där det ingår att kontrollera att företagen kan redovisa varifrån de har köpt in livsmedel. Endast någon enstaka avvikelse har konstaterats i form av att följesedel inte har kunnat redovisas.

Arbetet med kontroll enligt de nya nationella operativa målen 2023-2025 har påbörjats. När det gäller kontroll för att verifiera att livsmedelsinformationen för kosttillskott och konfektyrer på företagens hemsidor stämmer med informationen på förpackningarna har det resulterat i flertalet avvikelser. De flesta företagen har visat bristande efterlevnad gällande att tillhandahålla obligatorisk livsmedelsinformation på sina hemsidor. Uppföljning av avvikelserna kommer att ske under 2024.

Under året har kontroll även utförts på serveringsställen som under 2022 hade brister gällande information om allergener till konsument. Verksamheterna hade vidtagit åtgärder 2022 och nu kontrollerades om åtgärderna haft långvarig effekt. Av femton kontrollerade verksamheter var 13 utan avvikelser, vilket är ett gott resultat.

Provtagning av glass och kontroll av rengöringsrutiner kring glasshantering har utförts på sju serveringsställen. Av åtta prover hade sju ett tillfredsställande resultat. En hade tjänligt med anmärkning vilket indikerade att hygien vid produktionen var bristfällig. Provtagning har även utförts gällande förekomst av listeria monocytogenes i charkprodukter samt kallrökt och gravad fisk. Fem butiker och två huvudkontor

kontrollerades, varav ett huvudkontor fick en avvikelse.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

● Målet uppfylls i år

Riksdagen har beslutat att kommunens kostnader för myndighetsutövning i möjligaste mån ska vara avgiftsfinansierad. Självfinansieringsgraden är ett mått på hur stor del av intäkterna som kommer från avgifter. Arbetet med att öka kostnadstäckningsgraden pågår kontinuerligt, dels genom att öka antalet debiterbara timmar, dels genom ett effektivare arbetssätt.

Det ekonomiska utfallet visar att självfinansieringsgraden för nämndens tillsyns- och kontrollverksamhet har ökat från 85,3 procent till 88 procent jämfört med år 2022.

I Stockholms län är självfinansieringsgraden generellt högst för livsmedelskontrollen och lägst för hälsoskyddstillsyn. I Solna är det miljöskyddstillsynen som har högst kostnadstäckning, men även livsmedelskontrollen har en bra självfinansieringsgrad. Många livsmedelshuvudkontor finns i Solna, vilket påverkar möjligheten att debitera livsmedelskontrollen och ger en stor andel händelsestyrd kontroll som inte går att ta betalt för. På liknande sätt blir självfinansieringsgraden lägre för hälsoskyddstillsyn eftersom obefogade bostadsklagomål inte kan debiteras. I Solna, där 97 procent av befolkningen bor i flerfamiljshus, blir detta betydelsefullt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Nämnden har under året genom samverkan internt och externt arbetat med att effektivisera och förenkla handläggningen samt ärendehantering.
- För att säkerställa att faktureringsprocessen sker på ett rättssäkert och effektivt sätt har en genomgång av faktureringsprocessen gjorts. Därefter har kontroller av att fakturering görs enligt upprättade rutiner och beslut genomförts.
- Ett fördjupningsarbete för att öka antalet debiterbara timmar pågår och detta följs frekvent och kontinuerligt upp.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

● Målet uppfylls i år

Att hålla en hög kvalitet på service och myndighetsutövning är ett ständigt pågående arbete där utvecklingsinsatser baseras på analys av inkomna frågor, synpunkter och klagomål, överklagandeprocesser samt en årlig servicemätning.

Servicemätningen Löpande Insikt undersöker kundernas upplevelse av kommunens service. Serviceupplevelsen presenteras i form av ett Nöjd Kund-Index (NKI) där kundnöjdhet mäts på en skala från 0-100. Resultatet i servicemätningen för myndighetsområdet miljö- och hälsoskydd 2022 som presenterades under 2023 visade på relativt bra till mycket bra resultat för enheterna; miljöskyddstillsyn 80 (2021:77), hälsoskyddstillsyn 69 (2021: 83) samt livsmedelskontroll 81 (2021: 80). Serviceområdet bemötande ligger högt hos samtliga enheter. För att förbättra sitt NKI ytterligare är rekommendationen att miljöskydd-, samt hälsoskyddsmyndigheterna bör förbättra sin effektivitet medan enheten för livsmedelskontroll bör fokusera på att förbättra företagarnas upplevelse av den information som ges.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Arbetet med att utveckla administrativa processer har fortsatt.
- Introduktionen av nyanställda är omfattande och innebär både genomgång av interna rutiner och

gemensamma kontroller/inspektioner. Detta leder till en tydlighet gentemot företag och skapar samsyn bland medarbetarna.

- Kompetensutvecklingsinsatser har erbjudits till medarbetare både genom stadens servicenätverk "Service i samverkan", men också via mer nischade specialistutbildningar.
- Miljöavdelningens tre enheter har en gemensam grundmall för beslut. Syftet är att besluten ska ha en enhetlig struktur gällande rubriker och ordningsföljd samt att ett enkelt och tydligt språk används.
- Skyndsamt hantering av kontaktcenterärenden, snabb återkoppling efter kontroll/inspektion samt vid begäran om handlingar.
- Nämnden har deltagit i flera av Miljösamverkan Stockholms läns operativa tillsynsprojekt vars syfte är att effektivisera tillsyn och kontroll genom att samutnyttja kompetens och resurser samt säkra en likvärdig bedömningsgrund.
- Delgivning via e-post, vilket ger en snabbare hantering har införts.
- Ett direktiv för export av handlingar från miljö- och hälsoskyddsnämndens ärendehanteringssystem Ecos till e-arkiv är beslutat, vilket är ett viktigt steg för att även i framtiden kunna möjliggöra att kraven kring tillgänglighet och öppenhet kan tillgodoses och servicen förbättras.
- Modellen för arbete i projekt har utvecklats genom att förtydliga metoder och organisation för styrning och uppföljning.
- Arbetet med att skapa god ordning i de fysiska arkiven har säkerställt tillgång till nämndens handlingar.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

● Målet uppfylls i år

Måluppfyllelsen mäts genom skriftliga beskrivningar av genomförda aktiviteter av vilka aktiviteter nämnden genomfört för att bidra till att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Viktiga aktiviteter som bidrar till måluppfyllelse är:

- Miljöövervakning av stadens recipienter har haft hög prioritet. Enheten har samverkat med omkringliggande kommuner och deltagit i Norra Stockholmsåsens grundvattenråd. Under året har det lokala åtgärdsprogrammet för Lilla Värtan slutredovisats och provfiske i Råstasjön genomförts.
- Samverkan med tekniska nämnden har skett inom flera områden, bland annat för att bidra till en skötsel av stadens naturområden som gynnar ett rikt växt- och djurliv.
- Arbetet med att stärka Solnas gröna infrastruktur fortsätter. Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare och flera workshops om materialet har hållits.
- Artinventeringen av bredbandade ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt artinventeringen av fladdermöss fortsätter och pågår enligt plan.
- För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har miljö- och klimatenheten under året varit behjälplig i arbetet med 17 olika detaljplaner; Farao-Kairo, Mälarbanan, Albydal, Yrket, Sliparen, Norra Hagastaden, Bagartorp-Tunet, Albygård, Backklövern (Järvastaden), Ekelund, Bladet 3, Turkosen, Karlberg, Stigbygeln, Gelbgjutaren, Rödbetan, Rödlöken. Under året har enheten i miljöstödet för detaljplaner granskat 39 underlagsutredningar: två utredningar om betydande miljöpåverkan, elva utredningar om dagvatten och skyfall, tolv naturutredningar, två bullerutredningar, tre luftutredningar, två miljökonsekvensbeskrivningar och sju miljöprogram. Förslag till samrådsyttranden för tre detaljplaner har tagits fram under året: Huvudsta 4:11 och 4:18, Albydal samt Backklövern. Miljö- och klimatenheten har underhandskontakter med planhandläggarna, deltar på en del möten tillsammans med exploitörerna och har varit bygglovsenheten behjälplig i olika ärenden som berör träd/natur, dagvatten och skyfall. Nio remisser från bygglov har inkommit och besvarats.

- Inom ramen för energi- och klimatrådgivning har 24 rådgivningar genomförts. Nätverket för bostadsrättsföreningar med intresse för energifrågor har genomfört två träffar. 14 skolklasser från Solna har deltagit på Tekniska museets skolworkshop Hållbar vision. Inom samarbetet i regionen gavs under våren ett antal webinarium om bland annat byte av värmesystem, optimering av värmesystem, ventilation och isolering. Två webinarium riktade mot företag har även anordnats. Det ena med målgruppen hårsalonger och det andra mot träningslokaler. I samverkan med Cykelfrämjandet har cykelkurser för vuxna anordnats.
- Nämnden har under året bistått kommunstyrelsen i det miljöstrategiska arbetet.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Uppdrag
 Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

Kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden ta fram en koldioxidbudget och göra nödvändiga förberedelser för att den ska bli en del av ordinarie styrsystem till 2024.

- Uppdraget är slutfört.

Ett verktyg för att följa det geografiska Solnas växthusgaser är införskaffat, vilket möjliggör planering, uppföljning och jämförelser inom växthusgasområdet. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har tillgång till verktyget och kommer kontinuerligt använda verktyget för ovan syften som en del av stadens styrmodell kring dessa nyckeltal.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Miljö- och hälsoskyddsnämndens nettokostnader uppgår till 13,0 mkr, vilket är en ökning med 3,8 mkr (20,3 %) i jämförelse med föregående år. Förändringen förklaras huvudsakligen av ett tillskott i budgeten på 1 mkr för strategiskt miljöarbete.

Budgetavvikelsen uppgår till 0,1 mkr, vilket förklaras av lägre intäkter, 0,4 mkr samt lägre kostnader, 0,5 mkr, jämfört med budget. Externt finansierade projekt har bidragit med 0,4 mkr, medan taxor och avgifter varit lägre än beräknat med 0,9 mkr. Personalkostnaderna var högre än budget, 0,8 mkr, vilket delvis vägs upp av lägre övriga kostnader, 0,2 mkr.

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprogno- s	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	11,5	11,7		-0,8	12,4	11,6	-0,8
Hyror och arrenden	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag	0,2	0,6		0,2	0,0	0,1	0,1
Försäljning av verksamhet	0,2	0,0		0,2	0,0	0,0	0,0
Övriga intäkter	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	12,0	12,3	-3,0 %	-0,4	12,4	11,7	-0,7
Personalkostnader	-20,4	-18,8		0,8	-21,3	-20,6	0,7

Resultaträkning (mkr)	2023	2022	% 23/22	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Köp av verksamhet/tjänster	-2,0	-1,6		0,0	-2,0	-2,0	0,0
Lokalkostnader	-1,2	-1,2		0,0	-1,2	-1,2	0,0
Kapitalkostnader	0,0	0,0		0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga kostnader	-1,2	-1,4		-0,2	-1,0	-1,0	0,0
Summa kostnader	-24,9	-23,1	7,9 %	0,5	-25,4	-24,7	0,7
Verksamhetens nettokostnader	-13,0	-10,8	20,3 %	0,1	-13,1	-13,1	0,0

Helårsprognosen i delårsrapporten för perioden januari-augusti pekade på ett utfall i nivå med budget, en nettokostnad 13,1 mkr, vilket överensstämmer med årets faktiska utfall om 13,0 mkr.

Väsentliga personalförhållanden

I Solna stad strävar vi efter en god, engagerande och inkluderande arbetsmiljö där varje medarbetare ges möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar i verksamheter och på arbetsplatser som är fria från all form av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och annan kränkande särbehandling. Vi bygger partnerskap och skapar goda samarbeten, gör varandra delaktiga, drar nytta av varandras olikheter och har ett uppskattande förhållningssätt.

Hälsa och välbefinnande

Sjukfrånvaron för miljö- och byggnadsförvaltningen som helhet är 5,7 procent (2022: 4,7), vilket innebär en ökning med 1,0 procentenheter från föregående år. Helhetsresultatet påverkas främst av den långa sjukfrånvaron, som har ökat under året.

Arbetsmiljön följs upp kontinuerligt och vid större förändringar genomförs riskbedömningar och medföljande handlingsplaner för att förebygga ohälsa och olycksfall. Arbetsmiljöcertifierade chefer och ett kontinuerligt samarbete med HR-strateger säkerställer nämndens långsiktiga och hälsofrämjande arbete.

Nämndens systematiska arbetsmiljöarbete följs upp årligen och det sammanfattande resultatet från uppföljningen av arbetsmiljöarbetet under 2022 visar att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar bra och att förvaltningens chefer har kompetens, befogenheter och resurser att arbeta med arbetsmiljöfrågorna.

Kompetensutveckling

Kompetensutveckling är en viktig fråga både vad gäller att upprätthålla rätt kompetens i verksamheten och som en del i att vara en attraktiv arbetsgivare. Samtliga medarbetare erbjuds möjlighet till kompetensutveckling. Medarbetarsamtalet ligger till grund för en individuell utvecklingsplan.

Under året har kompetensutvecklingsinsatsen som startade 2022 där hela förvaltningen utbildas i användandet av Office 365 fortsatt. Syftet är att utveckla förmågan att arbeta och samarbeta digitalt vilket är viktigt för att alla på förvaltningen ska kunna hybridarbeta på bästa och mest effektiva sätt. Nästa steg i arbetet att säkerställa en effektiv organisation och en god arbetsmiljö vid hybridarbete är en satsning på självledarskap. Många av dagens och framtidens arbetsuppgifter är både kunskapsintensiva och komplexa. Detta tillsammans med ett mer gränslöst arbete i tid och rum ställer högre krav på medarbetares förmåga att leda och strukturera sin arbetsdag. Samtidigt förändras förutsättningarna för ett effektivt och hållbart ledarskap. Kompetensutvecklingsinsatsen påbörjades under våren av ledningsgruppen och lanserades för medarbetarna under hösten.

Kompetensutveckling inom hållbar stadsutveckling, tillsynsmetodik och informationssäkerhet är exempel på prioriterade kunskapsområden för miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2023. Utbildning i klimatanpassning, ekosystem tjänster, förorenad mark, dagvattenhantering, hälso- och näringspåståenden, inomhusmiljö och nyttokalkyl är några av de utbildningar som genomförts.

Liksom tidigare år har ett antal medarbetare erbjudits att delta i programmet "Leda utan att vara chef". Genom att utveckla deltagarnas ledarskapsförmågor är förhoppningen att de dels stärks i sina yrkesroller och ökar sina förmågor att skapa hållbara partnerskap, dels att fler blir intresserade av att vidareutvecklas i en ledarroll i framtiden.

Kompetensförsörjning

Miljö- och byggnadsförvaltningen har 62 medarbetare vilket är oförändrat sedan 2022.

Under året har några medarbetare valt att gå vidare i sin karriär. I övrigt har vakanser främst uppstått på grund av

föräldraledighet. Alla vakanta tjänster har utlysts och tillsatts med hjälp av en kompetensbaserad rekryteringsmetodik med könsneutrala kravprofiler.

Medarbetarengagemang

Förvaltningen anordnar månadsvis förvaltningsövergripande informationsmöten där frågor om bland annat personal, arbetsmiljö, organisationsförändringar, måluppfyllelse och ekonomi behandlas. Föräldralediga och sjukskrivna medarbetare erbjuds alltid medarbetarsamtal och löneöversyn samt bjuds in till planeringsdagar.

Alla medarbetare ges möjlighet att delta i verksamhetsplaneringsprocessen, vilket är viktigt för öka medarbetarens engagemang och känsla av samhörighet. Att ta tillvara på den samlade kompetensen i verksamheten ger dessutom bättre planeringsunderlag.

HME, hållbart medarbetarengagemang, är en årlig undersökning av miljö- och byggnadsförvaltningens medarbetarengagemang. Nästa mätning genomförs under 2024.

Periodutfall	2023	2022	Förändring
Antal anställda	62	62	0
- varav kvinnor	42	46	-4
- varav män	20	16	4
Antal årsarbetare i snitt	61,3	61,3	0,0
Sjukfrånvaro, %	5,7	4,7	1,0
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	-	79,4	
Fotnoter:			
<i>Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.</i>			
<i>Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2022 till 30 november 2023.</i>			
<i>HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst. Höstens planerade undersökning kommer, på grund av omstrukturering hos leverantören, genomföras under våren 2024.</i>			

Tvärsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärsektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärsektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärsektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling. Nämnden har under året inte genomfört någon aktivitet inom det internationella området.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att säkra att alla medborgare får likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs likabehandlingsarbetet under året.

Likabehandling och bemötande, både muntligen och skriftligen, ingår i introduktionen av nya medarbetare och dialog om bemötandefrågor sker löpande. Stadens likabehandlingsutbildning är digital och finns tillgänglig för samtliga medarbetare i kompetensportalen.

Verksamhetens medarbetare möter ofta medborgare och företagare med annan kulturell bakgrund än den svenska i sin dagliga verksamhet. Andelen solnabor som är födda i ett annat land är stor och det finns en mångfald bland boende, företagare och medarbetare. Det är därför viktigt att det finns förståelse för andra kulturer och insikt om vikten av tydlighet i kommunikationen bland medarbetarna.

Ett stort arbete för att kvalitetssäkra information samt säkerställa efterlevnad av nya lagkrav på digital tillgänglighet har genomförts. Miljöavdelningen har nu 27 färdiga e-tjänster.

Verksamheten har fortsatt att delta i olika samverkansgrupper såsom Samverkan inom livsmedelskontroll

(SILK), Nationella huvudkontorsgruppen, SPAT (nätverk för kommuner som ingår i Norrvatten) samt olika projektgrupper inom miljösamverkan. För att alla handläggare ska göra likartade bedömningar läggs stor vikt vid samsyn.

En stor del av myndighetsutövningens moment finns beskrivna i rutiner och anvisningar. Skrivelser och beslut utgår från gemensamma mallar, vilket gör handläggningen både effektiv och likvärdig.

Miljö och klimat

Miljö- och hälsoskydds nämnden arbetar för att uppfylla stadens övergripande mål om att Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Arbetet med nämndens ansvarsområden i miljöstrategin fortsätter:

Solna ska ha en hållbar stadsutveckling

Arbetet med Solnas gröna infrastruktur har fortskridit. Byggt på tidigare utförda landskapsekologiska spridningsanalyser och sammanvägning (2020–2021), samt efterföljande bristanalyser, har ett dokument och kartmaterial tagits fram till stöd för att utföra åtgärder där de behövs som bäst: ”Strategiska åtgärder för grön infrastruktur i Solna kommun – Förstärkningsåtgärder och kompensation för biologisk mångfald ur ett landskapsperspektiv”. Utifrån alla framtagna underlag och med stöd i Solna stads grönsplan och översiktsplan har ett förslag till fortsatt arbete för Solnas gröna infrastruktur arbetats fram. Det geografiska materialet om Solnas gröna infrastruktur är tillgängliggjort för stadens medarbetare genom Solnakartan. Under maj har två workshops om grön infrastruktur-materialet hållits med planarkitekterna samt tekniska förvaltningens stadsmiljöavdelning, samt ett digitalt seminarium om ekologisk kompensation anordnats i samverkan med TEMA-gruppen (intern grupp i staden).

Projektägare uppmanas att utveckla sitt miljöarbete i enlighet med stadens ambitioner på miljöområdet. Det vägledande dokumentet "På väg mot ett hållbart Solna" som delges alla byggaktörer i samband med att exploateringsavtal tecknas har uppdaterats under perioden.

Artinventeringen av bredbandade ekbarkbock och andra vedlevande insekter samt artinventeringen av fladdermöss fortsätter och pågår enligt plan.

Samverkansmöten gällande stadens vattenförekomster samt för Norra Stockholmsåsens grundvattenråd har hållits. Provfiske i Råstasjön har genomförts. Arbetet med framtagande av lokalt åtgärdsprogram för Lilla Värtan pågår. Arbetet med åtgärder för att klara miljö kvalitetsnormerna för vatten pågår inom staden.

I juni deltog miljö- och klimatenheten i en intern work-shop i syfte att identifiera nuläge, utmaningar och tänkbara åtgärder inom den strategiska klimatanpassningen. Under sommaren deltog enheten i en värmeanalysstudie ledd av Länsstyrelsen.

Miljö- och klimatenheten har stöttat arbetet med att upprätthålla Solnas biologiska mångfald, bland annat genom att delta i arbetsmöten om kompensationsåtgärder för planprojekt och att samverka med tekniska förvaltningen.

Solna ska ha en effektiv resursanvändning genom en fortsatt utbyggnad av kollektivtrafiken och åtgärder för att minska andelen biltrafik

Solna stad ska arbeta för energieffektivisering och öka andelen förnyelsebar energi. Staden erbjuder i samarbetet med 26 andra kommuner i Stockholmsområdet kostnadsfri och oberoende energi- och klimatrådgivning till privatpersoner, organisationer och företag. I takt med att energipriset steg kraftigt under förra året ökade intresset för rådgivning och energieffektivisering. Denna trend har hållit i sig och under perioden har 24 rådgivningar genomförts. Nätverket för bostadsrättsföreningar med intresse för energifrågor har genomfört två träffar. 14 skolklasser från Solna har deltagit på Tekniska museets skolworkshop Hållbar vision. Inom samarbetet i regionen gavs under våren ett antal webinarium om bland annat byte av värmesystem, optimering av värmesystem, ventilation och isolering. Två webinarium riktade mot företag har även anordnats. Det ena med målgruppen hårsalonger och det andra mot träningslokaler. I samverkan med Cykelfrämjandet har cykelkurser för vuxna anordnats.

Solna ska ha en god livsmiljö för solnabornas hälsa och välbefinnande

För att uppnå miljöstrategins intention om en god livsmiljö har miljö- och klimatenheten under året varit behjälpliga i arbetet med 17 olika detaljplaner samt tagit fram förslag till samrådsyttranden för tre detaljplaner: Huvudsta 4:11 och 4:18, Albydal samt Backklövern.

Under året har 39 underlagsutredningar: två utredningar om betydande miljöpåverkan, elva utredningar om dagvatten och skyfall, tolv naturutredningar, två bullerutredningar, tre luftutredningar, två miljökonsekvensbeskrivningar och sju miljöprogram granskats. Miljö- och klimatenheten har löpande samarbete med planhandläggarna och deltar även på en del möten tillsammans med exploitörerna.

Förväntad utveckling

Tillväxt och hållbar utveckling i en osäker framtid

Osäkerhetsfaktorerna inför 2024 är många och utvecklingen för svensk ekonomi är oviss. Pandemin har fått globalt omfattande effekter på hälsa, levnadsförhållanden, utbildning och ekonomi. I en prognos från Sveriges kommuner och regioner faller svensk BNP under 2024 och konjunkturen stärks först år 2025.

Under pandemins startskede förutspåddes en kraftig nedgång av antalet verksamheter inom nämndens ansvarsområde. Fram tills nu har inte detta stämt bland annat då pandemins tydliga effekter i form av en högre grad av distansarbete samt önskemål om att minska den ekonomiska risken resulterade i flera nytillkomna verksamheter inom e-handel. Nu har dock en minskad köpkraft och fortsatt distansarbete från hemmet lett till att antalet livsmedelsverksamheter minskat.

Utvecklingen av framtidens stad kommer vara klimatdriven. Det ställer krav på långsiktig planering, att staden ska växa hållbart och att biologiska spridningssamband ska stärkas. För närvarande pågår arbetet med utbyggnaden av den nya tunnelbanan till Arenastaden, liksom planeringen för utbyggnaden av Mälärbanan genom Solna. Det kommer fortsatt att vara ett stort fokus på utbyggnad av infrastruktur, vilket kommer innebära ett större tillsyns- och kontrollbehov.

Allt fler söker sig till stadens grönområden. Naturen har stor betydelse för rekreation, social samvaro, motion samt minskad klimatpåverkan men intressen behöver ofta vägas mot varandra. Flera naturreservat finns i direkt angränsning till befintliga och framväxande stadsdelar. Antalet dispensärenden har ökat och avvägningarna kring vad som kan och får göras i reservaten är många gånger svåra. Nämndens verksamheter kräver arbetssätt där samverkan är en viktig framgångsfaktor.

Ökad grad av komplexitet och föränderlig lagstiftning

Livsmedelsverket har tagit fram en ny riskklassningsmodell för livsmedelsanläggningar som ska börja tillämpas från och med 2024. Syftet med den nya riskklassningsmodellen är att skapa en mer enhetlig riskklassning över landet och att styra kontrollen dit den är mest effektiv det vill säga i början av livsmedelskedjan. Under 2023 har kontrollmyndigheten utfört ett omfattande arbete med att inhämta uppgifter och omklassa verksamheterna. Det totala behovet av planerad kontroll uppskattas för Solnas del minska med 25-30 procent.

Från och med 2024 införs obligatorisk efterhandsdebitering inom livsmedelskontrollen. Det innebär att livsmedelsföretagen får betala sin kontrollavgift efter genomförda kontrollbesök i stället för i början av varje kalenderår. På det sättet blir det en tydligare koppling mellan utförd kontroll och betalning, vilket ökar legitimiteten för avgiften och bidrar till att kontrollen upplevs som mer likvärdig. Solna har successivt gått över till efterhandsdebitering, vilket inneburit att nya verksamheter från och med 2022 och verksamheter i vissa riskklasser från 2023 betalat för kontrollen efter att den utförts. Efterhandsdebitering och införandet av ny riskklassningsmodell kommer medföra minskade intäkter för myndigheten.

Efterhandsdebitering kommer att försvåra budgetarbetet då nämndens intäkter för kontrollen inte kommer att kunna förespås på samma sätt som vid en årlig kontrollavgift, vilket i sin tur gör att personalplaneringen blir svårare.

Den 1 augusti 2023 trädde Livsmedelsverkets föreskrifter om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel i kraft. I de nya föreskrifterna finns krav på att tillverkare, förädlare och importörer av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska anmäla sin verksamhet till kontrollmyndigheten för registrering. Då det är en ny typ av anläggningar som ska kontrolleras krävs kompetensutveckling inom området och inventeringsinsatser behöver utföras för att kontrollera att de kontaktmaterialanläggningar som finns i kommunen registrerar sig.

Förändrad förväntan på service och myndighetsutövning

Den växande, hållbara och uppkopplade staden innebär fler ärenden och ändrade förväntningar på vad som är god kvalitet i service- och myndighetsutövningen. Nämnden ska möta förväntningarna på samhällsservice från solnaborna och övriga samhället. Det ska vara enkelt att komma i kontakt med nämnden och handläggningen ska

vara rättssäker och effektiv. Nämnden behöver därför fortsätta arbetet att utveckla servicen genom att effektivisera processer, ta tillvara på digitaliseringens möjligheter och kompetensutveckla inom området service och bemötande.

Tuffare ekonomiska förutsättningar och ökad konkurrens om nyckelkompetens

För att utveckla en växande och hållbar stad och samtidigt hantera kommunsektorns långsiktiga ekonomiska utmaningar behöver samverkan inom och mellan stadens nämnder utvecklas. Genom framgångsrik samverkan kan nämnden förbättra måluppfyllelse, minska kostnader och frigöra ekonomiska och personella resurser. Det är också bra ur ett kvalitets- och utvecklingsperspektiv då det stärker kompetensen och bidrar till att säkra kompetensförsörjningen. Detta blir allt viktigare när arbetskraften minskar och konkurrensen om nyckelkompetens hårdnar.

Många huvudkontor för livsmedel, omfattande infrastrukturprojekt och komplexa exploateringsområden ställer stora krav på att rätt specialistkompetens kan attraheras och behållas. Rörligheten för inspektörer i Stockholmsområdet är dessutom stor varför det är viktigt att upplevas som en attraktiv arbetsgivare. För att säkra kompetensförsörjningen behöver nämnden därför prioritera ledarskaps- och medarbetarskapsåtgärder samt kompetensutveckling. Ett meningsfullt arbetsinnehåll, kontinuerligt lärande, ett gott arbetsklimat, delaktighet, moderna arbetssätt, konkurrenskraftig lön och möjlighet att distansarbete är viktiga faktorer för att uppnå målet om att vara en attraktiv arbetsgivare.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning

Inga avtal med ett avtalsvärde över beloppsgränsen i nämndens delegationsordning har upphandlats under året.

Direktupphandlingar har gjorts för bottenfaunaundersökning och provfiske i Råstasjön samt för beredskap för sanering vid utbrott av allvarlig smitta. Avrop från avtalet Tekniska konsulter har gjorts för förvaltningsplan bäver

Under året har tilläggsavtal tecknats för sammanvägningen av Solnas gröna infrastruktur samt för fladdermusinventeringen.

Avtalsuppföljning

Nämnden har identifierat vilket uppföljningsbehov som finns och planerat avtalsuppföljningen utifrån stadens anvisningar. Miljö- och hälsoskyddsnämndens relativt små avtal har ett mindre behov av uppföljning jämfört andra avtal i staden. Samtliga avtal har följts upp genom leverans- och fakturakontroll. Avtal med speciellt viktiga leverantörer och tekniska konsulter har följts upp kontinuerligt genom avstämningsmöten med aktuell leverantör samt genom kontroll av fakturerade belopp.

Intern kontroll

Nämnden har inom ramen för verksamhetsplanerings- och budgetarbetet analyserat och identifierat behovet av internkontroll. Detta har sedan beslutats i nämndens internkontrollplan. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har genom en risk- och väsentlighetsanalys identifierat två ekonomiska risker. Den ena är risken att intäkterna inte kommer in enligt plan och den andra att en osäkerhet i prognosen leder till att budgeten inte utnyttjas som tänkt. Uppföljning av nämndens ekonomi är nödvändigt för att bedriva en effektiv verksamhet. Under året har en analys av enheternas intäkter jämfört med budget och av det ekonomiska utfallet gjorts samtliga månader.

Uppföljning av internkontrollplan

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment

Kategori, intern kontroll	Process/Rutin	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Ekonomi	Kundfakturering	En analys av enheternas intäkter jämfört med budget ska göras månadsvis.	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Under perioden har en analys av enheternas intäkter jämfört med budget gjorts för samtliga månader.</p>
	Prognossäkerhet	En analys av enheternas ekonomiska utfall jämfört med tidigare årsprognos ska göras månadsvis	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Under perioden har en analys av enheternas ekonomiska utfall gjorts för samtliga månader.</p>

Samhällsbyggnads-
förvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-10
MHN/2023:46
MHN/2023-281 (Ecos)

Samrådsyttrande, detaljplan för del av Bladet 3 MHN/ 2023-281 (Ecos)

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att anta förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt eget samrådsyttrande och överlämnar det till byggnadsnämnden.

Sammanfattning

Planområdet omfattar två befintliga kontorsbyggnader intill Bergshamravägen. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för vård- och centrumanvändning som ett komplement till dagens kontor. Planen innebär ingen nybyggnad eller rivning, utan endast ändrad användning av befintliga byggnader.

Miljö- och klimatenheten anser att detaljplanens förslag om ändrad användning av befintliga byggnader är resurseffektivt och att föreslagen användning är lämplig. För att bidra till att miljö kvalitetsnormerna för recipienten Brunnsviken ska följas är det angeläget att åtgärder för rening av förorenat dagvatten utförs inom planområdet.

1. Bakgrund

Förslag till detaljplan för del av Bladet 3 är på samråd under tiden den 18 december 2023 till den 22 januari 2024.

Samrådsförslagets planbeskrivning och plankarta bifogas. Underlagsutredningar finns på stadens webbplats, www.solna.se, ”Tyck till om planer”, ”Planer på samråd”.

2. Planförslaget

Detaljplaneområdet ligger i södra Bergshamra, i nordöstra delen av Solna. Planområdet omfattar två befintliga och sammanbyggda kontorsbyggnader intill Bergshamravägen (E18). Detaljplanens syfte är att möjliggöra för vård- och centrumanvändning som ett komplement till dagens kontor. Planen innebär ingen nybyggnad eller rivning, utan endast ändrad användning av befintliga byggnader. Gällande detaljplan anger användningen kontor, medan den nya detaljplanen anger användningen ”centrum”, vilket inkluderar flera olika användningar, bland annat kontor och lätt vård utan övernattnings.

Behovet av kontorslokaler har minskat som en följd av pandemin och ändrade arbetssätt. Däremot finns en efterfrågan på lokaler för andra typer av verksamhet, bland annat vård som kan bedrivas i kontorsliknande lokaler och som är en kombination av kontor och vårdmottagning.

Genomförandet av detaljplanen har i planarbetet antagits inte medföra betydande miljöpåverkan, varför ingen miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har tagits fram. Luftkvalitetsutredning, buller-PM och dagvatten- och skyfallsutredning har framtagits som underlag för detaljplanen.

3. Miljö- och klimatsenhetens bedömning

Miljö- och klimatenheten (MKe) delar plan- och geodataenhetens bedömning att genomförandet av planen inte medför betydande miljöpåverkan. Det är resurseffektivt att befintliga byggnader behålls och får delvis ändrad användning.

3.1 Fastighetens betydelse för sammanbindning av norra och södra Bergshamra

Planbeskrivningen refererar till översiktsplanens aktualitetsförklaring från 2020 som anger att inriktningen ska vara att hitta andra lösningar än överdäckning av Bergshamravägen för att binda samman norra och södra Bergshamra. MKe vill lyfta fram att den gångbro som är en del av IF-husets överbyggnad över Bergshamravägen är en god resurs i detta sammanhang och för Solnas gröna infrastruktur, och att det är önskvärt att ytterligare synliggöra och tillvarata denna bro. I Trafikverkets Åtgärdsvalsstudie (2023) för de statliga vägarna kring Brunnsviken lyftes detta som ett behov. Gångbron ligger strax utanför den aktuella detaljplanen, men inom fastigheten Bladet 3 och fastighetsägaren är densamma som inom detaljplanen. Bron har också betydelse för tillgängligheten till planområdet varför frågan med fördel kan tas upp i anslutning till detaljplanen.

3.2 Naturvärden, biologisk mångfald, spridningsvägar – bedömning

Detaljplanen bedöms inte ge någon ny påverkan på naturvärden, biologisk mångfald eller spridningsvägar i och med att byggnaderna är befintliga. Byggnaderna står idag på sådant sätt att de försvårar spridning, men detaljplanen innebär ingen försämring jämfört med nuläget. De tre träd som står norr om kontorsbyggnaderna, mellan husen och Bergshamravägens vägbana, är av betydelse för att i någon mån begränsa byggnadernas och Bergshamravägens barriäreffekter. Likaså är den vegetation som finns på och i anslutning till ovan nämnda gångbro, samt övrig vegetation runt byggnaderna av betydelse för detta. Det finns samtidigt en potential för ytterligare förbättring. För spridningssambanden i Solnas gröna infrastruktur är dessutom omgivande träd- och vegetationsklädd mark på stadens mark och på närliggande bostadsgårdar avgörande.

3.3 Dagvattenhantering – bedömning

Då detaljplanen inte innebär nybyggnation och då inga yttre förändringar är planerade har MKe förståelse för att det kan vara svårt att kräva full efterlevnad av Solna stads dagvattenstrategi som kräver 20 mm renande fördröjning av dagvatten från alla ytor. MKe vill samtidigt uppmärksamma om att behovet av att utföra reningsåtgärder för dagvatten från planområdet är stort, eftersom ingen rening av dagvattnet sker i befintlig situation och en minskad föroreningsbelastning till recipienten Brunnsviken krävs för att miljökvalitetsnormerna ska följas. MKe bedömer att det är mest angeläget att rena dagvattnet från parkeringsytor och andra hårdgjorda ytor som används av fordon. Detta är betydligt mer angeläget än att rena vatten från tak. MKe förordar därför i första hand nedsänkta regnbäddar som lösning för dagvattenhantering, enligt beskrivning i dagvattenutredningen. Upphöjda regnbäddar, som även beskrivs i dagvattenutredningen, kan bara ta emot takdagvatten och bör därför vara en mindre prioriterad lösning.

3.4 Skyfallshantering – bedömning

En lågpunkt finns på Bergshamravägen under gångbron utanför planområdet. Vid ett 100-årsregn kan det bli upp till 30 cm vatten stående där. Sådana vattennivåer på vägbanan skulle hindra framkomligheten av utryckningsfordon och andra fordon. MKe bedömer att det är angeläget att långsiktigt förbättra situationen, bland annat genom att minska tillflödet till lågpunkten, men att det inte i nuläget kan krävas åtgärder i planen med anledning av det. Detta eftersom detaljplanen inte innebär någon nybyggnad.

3.5 Mark och grundvatten – bedömning

MKe kan, efter att ha kontrollerat med miljöskyddsenhetsen, instämma med planbeskrivningen att inga kända markföroreningar finns inom planområdet. För kännedom kan sägas att på Bergshamravägen/E18, i höjd med den aktuella fastigheten Bladet 3 (nära IF-husets bro över vägen), skedde 2009 ett läckage av ca 50 liter hydraulolja från ett lastbilssläp. Miljöskyddsenhetsen har bedömt att detta inte är något hinder för detaljplanens ändring av användningen.

3.6 Trafikbuller – bedömning

Läget intill Bergshamravägen/E18 är kraftigt bullerutsatt. MKe anser att byggnadernas användning för verksamheter utan övernattningsanläggning är lämplig. Byggnaderna fungerar som bullerskydd för innanförliggande bostäder.

3.7 Luftkvalitet – bedömning

Luftkvaliteten intill Bergshamravägen är inte god, då halterna av partiklar och kvävedioxid är höga. Ett av luftintagen för ventilationsluft är placerat vid byggnadens gavel, relativt nära vägen. Det bör närmare undersökas om installation av filter är en tillräcklig åtgärd för att ge god kvalitet på ingående luft, eller om luftintaget behöver flyttas. Ett filter kräver också skötsel och kan behöva bytas regelbundet.

3.8 Hållbart byggande – bedömning

Den viktigaste hållbarhetsaspekten för detaljplanen är att byggnaderna behålls och inte rivs, eftersom det är mycket resurseffektivt att återanvända byggnaderna.

Att utföra åtgärder för att rena dagvatten från parkeringsytor och trafikytor inom fastigheten är angeläget från hållbarhetssynpunkt, eftersom fastigheten annars fortsätter att släppa ut förorenat dagvatten till recipienten.

Karolina Ernar
Biträdande förvaltningschef

Veronica Gelland Boström
Kommunekolog

Samrådshandling

Planbeskrivning

Detaljplan för Bladet 3

inom stadsdelen Bergshamra upprättad i december 2023

Sammanfattning

Fastigheten Bladet 3 ligger i Södra Bergshamra, strax söder om Bergshamravägen. På fastigheten ligger det så kallade IF-huset som uppfördes under slutet på 1980-talet och utgörs av fyra sammanlänkande kontorsbyggnader, varav tre är placerade längs med Bergshamravägen. Den fjärde byggnaden är placerad över Bergshamravägen och bidrar till byggnadens status som ett landmärke i stadsdelen. I denna detaljplan ingår de två västra byggnadskropparna.

Idag används samtliga byggnader inom fastigheten huvudsakligen som kontor, i linje med gällande detaljplan. Fastighetsägaren har dock sett att efterfrågan på lokaler för andra typer av verksamheter har ökat, bland annat sådan typ av vård som kan bedrivas i kontorsliknande lokaler och som är kombination av kontor och vårdmottagning.

Detaljplanen innebär en större flexibilitet då användningen ändras från kontor till centrum. Planen möjliggör därmed utöver kontor även lättare former av vård och annan centrumverksamhet. Av hänsyn till riskavstånd tillåts inte verksamheter med övernattnig.

Planens syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra för vård-och centrumanvändning som ett komplement till dagens kontor.

Handlingar

Utöver denna planbeskrivning hör till detaljplanen en plankarta med bestämmelser. Dessutom har som underlag till detaljplanen följande handlingar tagits fram:

- Undersökning om betydande miljöpåverkan (Solna stad, 2023-08-29)
- Riskutredning (Brandskyddslaget, 2023-10-31)
- PM Buller (Åkerlöf Hallin Akustik, 2023-10-24)
- Dagvatten- och skyfallsutredning (Structor, 2023-10-30)

- PM Mobilitet (Iterio, 2023-10-31)
- Luftkvalitetsutredning (Tyréns, 2023-11-30)
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Planens syfte.....	1
Handlingar	1
Innehållsförteckning	3
Bakgrund	4
Planområde.....	4
Undersökning om betydande miljöpåverkan.....	5
Tidigare ställningstaganden.....	5
Översiktsplan.....	5
Fördjupad översiktsplan	5
Detaljplaner	6
Gestaltningsprogram för Solna stads offentliga miljöer	6
Solna Arkitekturprogram.....	6
Miljöpolicy och strategi för stadens miljöarbete.....	7
Dagvattenstrategi.....	7
Cykelplan	7
Bebyggelse: förutsättningar, förändringar och konsekvenser	7
Stads- och landskapsbild	7
Offentlig och kommersiell service	8
Tillgänglighet	8
Trygghet	8
Natur/miljö: förutsättningar, förändringar och konsekvenser	8
Natur och vegetation	8
Dagvatten	8
Ekosystemtjänster.....	9
Geotekniska förhållanden.....	9
Förorenad mark	9
Radon	10
Störning/risk: förutsättningar, förändringar och konsekvenser	10
Buller.....	10
Vibrationer	10
Luftföroreningar	10
Risk.....	11
Trafik: förutsättningar, förändringar och konsekvenser.....	12
Kollektivtrafik	12
Parkering	12
Kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö	13
Egenskapsbestämmelser för kvartersmark	13
Egenskapsbestämmelser för all kvartersmark	14
Genomförande	16
Organisatoriska frågor.....	16
Fastighetsrättsliga frågor	16
Tekniska frågor	17
Ekonomiska frågor	17
Medverkande	18

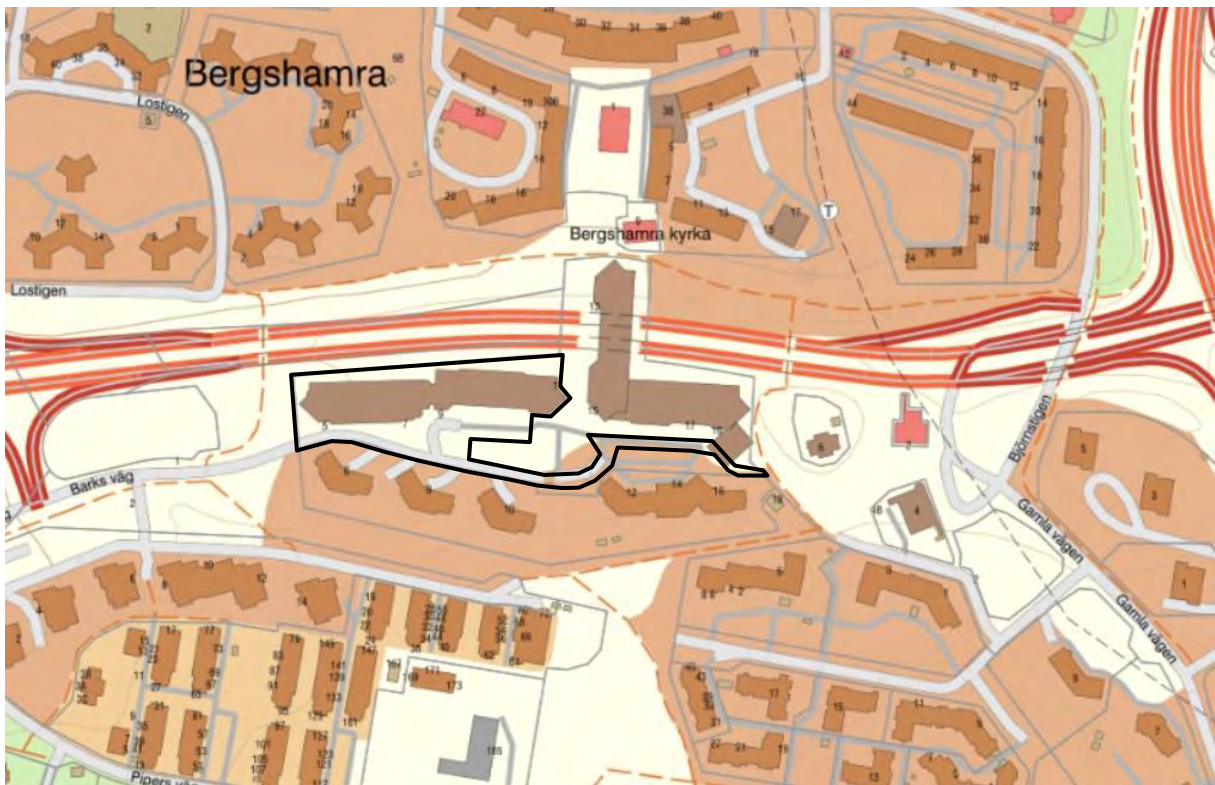
Bakgrund

Solnaberget Bladet 3 PropCo AB som är lagfaren ägare till fastigheten har ansökt om planbesked för att utöka användningssättet inom fastigheten med vård. Idag används byggnaderna huvudsakligen som kontor, i linje med gällande detaljplan.

Behovet av kontorslokaler har förändrats som en följd av pandemin och ändrade arbetssätt. Däremot har efterfrågan på lokaler för andra typer av verksamhet ökat, bland annat vård som kan bedrivas i kontorsliknande lokaler och som är en kombination av kontor och vårdmottagning.

Kommunstyrelsen gav den 20 mars 2023 (§ 31) byggnadsnämnden i uppdrag att påbörja planarbete för Bladet 3 för att lägga till användningen vård. Planarbetet betraktas som påbörjat vid tidpunkten för kommunstyrelsens beslut om planuppdrag. Byggnadsnämnden gav i sin tur miljö- och byggnadsförvaltningen i uppdrag att påbörja planarbetet den 5 april 2023 (§ 27).

Planområde

Ungefärligt planområde inom svart linje

Planområdet uppgår till cirka 9 hektar och utgörs av del av fastigheten Bladet 3. Den västra delen av det så kallade IF-huset utgörs av 2 sammanbyggda huskroppar vars huvudanvändning i dagsläget är kontor. Planområdet ligger strax söder om Bergshamra Centrum och Bergshamravägen/E18. I söder gränsar planområdet till flerbostadsbebyggelse på fastigheten Bladet 2 och i väst till ett mindre grönområde på allmän plats. I öst gränsar planområdet till den östra delen av IF-huset, som delvis ligger ovanför Bergshamravägen.

Planområdet innefattar del av fastigheten Bladet 3 som ägs av Solnaberget Bladet 3 PropCo AB.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

När ett förslag till detaljplan upprättas ska planen genomgå en undersökning (i praxis tidigare kallat behovsbedömning) enligt 6 kap. 5 § miljöbalken (1998:808). Syftet med undersökningen är att se om planens genomförande kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Omständigheter ska identifieras vilka talar för eller emot en betydande miljöpåverkan.

Planförslaget avviker inte från gällande översiktsplan. Att kontorsanvändningen kompletteras med vård bedöms inte innebära någon påverkan på befintlig bebyggelse, varken exteriört eller interiört. Planen bedöms därför inte påverka möjligheterna att förebygga olägenhet för människors hälsa i fråga om omgivningsbuller. Planen bedöms preliminärt inte heller innebära några övriga risker, för människors hälsa och säkerhet, som inte kan hanteras med lämpliga åtgärder. De miljöfrågor som har betydelse för planen kommer att studeras och beskrivas under planarbetet. Dessa bedöms vara risk, dagvatten- och skyfall, buller, luftkvalitet samt mobilitet. Den negativa miljöpåverkan som planen kan ge upphov till bedöms sammantaget vara begränsad.

Den positiva miljöpåverkan som planen skulle kunna ge upphov till grundar sig främst i en markanvändning som utnyttjar befintliga strukturer för en ny typ av användning, samt tillför nya kvaliteter till stadsmiljön. Verksamheter som innebär ökade gångflöden i området har också en positiv effekt på kopplingen mellan Bergshamra Centrum och Södra Bergshamra.

Detaljplanens genomförande har inte bedömts medföra betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med Länsstyrelsen, som delar stadens bedömning. Någon strategisk miljöbedömning görs därför inte. Någon MKB upprättas inte för planen.

Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

Solna stads gällande Översiktsplan 2030, antagen av kommunfullmäktige 2016 och aktualitetsförklarad 2020, anger aktuellt planområde som huvudsakligen bostäder och framtida huvudsakligen bostäder. Detaljplanen är förenlig med översiktsplanen.

Framtidsbilden för Bergshamra är att det ska vara en grön, livskraftig och promenadvänlig stadsdel mitt i nationalstadsparken. Inriktningen är att skapa förutsättningar för kompletterande bostadsbebyggelse och utveckling av närservicen inom de befintliga bebyggelseområdena i enlighet med den fördjupade översiktsplanen. Även förbättringar av stadsmiljön och nya stråk mellan norra och södra Bergshamra är viktiga inslag i utvecklingen. I översiktsplanen beskrivs en ambition att binda ihop stadsdelen genom en överdäckning av Bergshamravägen, något som i senare utredningar dock visat sig vara tekniskt svårt. I aktualitetsförklaringen från 2020 beskrivs att planeringen i stället inriktas på att hitta andra lösningar för att binda samman norra och södra Bergshamra.

Fördjupad översiktsplan

Fördjupad översiktsplan för Nationalstadsparken, Solnadelen antogs av kommunfullmäktige i oktober 2008 och aktualitetsförklarades i mars 2016. Den fördjupade översiktsplanen anger att Bergshamra inom sina gränser ska kunna fungera som en stadsdel med bostäder, bostadskomplement, arbetsplatser och service samt bostadsnära park- och naturområden.

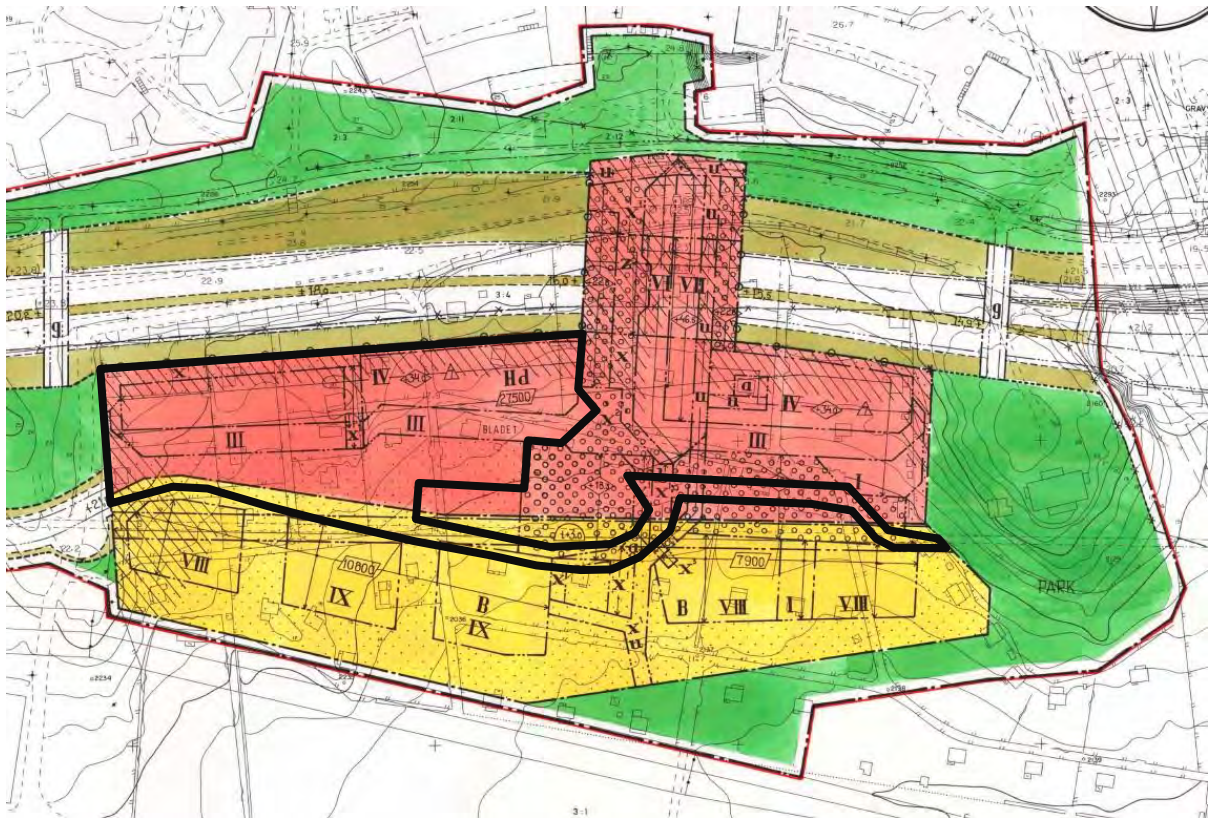
Vid eventuella kompletteringar inom stadsdelen Bergshamra bör byggnaders höjd begränsas så att de inte inverkar negativt på landskapsbilden. Nuvarande växtlighet bör inte reduceras genom

ny bebyggelse. Mark som frilagts vid tunnelförläggning av kraftledningen får i första hand användas för park- och grönytor eller kompletterande bostadsbebyggelse. Förändringar av bebyggelse, grönytor, annan mark, gator och vägar får ske om det anses lämpligt för att åstadkomma en god boendemiljö.

Detaljplaner

För planområdet gäller *Detaljplan för Bergshamra bro*, P83/0628, lagakraftvunnen 1983. Fastigheten är planlagd för kontorsändamål (Hd), och bostäder (B). Genomförandetiden har gått ut.

För planområdet gäller även *Tillägg till detaljplaner för skydd av träd inom nationalstadsparken*, 0184-P15/1, lagakraftvunnen 2015. Genomförandetiden har gått ut.

Utdrag ur befintlig detaljplan (*Detaljplan för Bergshamra bro*, P83/0628). Ungefärligt planområde inom svart streckad linje.

Gestaltningssprogram för Solna stads offentliga miljöer

Gestaltningssprogram för Solna stads offentliga miljöer, godkänt av dåvarande stadsbyggnadsnämnden i januari 2008, ska fungera som standard vid utformning av allmän platsmark men även ge riktlinjer för utformning av kvartersmark.

Solna Arkitekturprogram

Solna Arkitekturprogram som antogs i april 2022 beskriver Solnas hållning i arkitektur- och gestaltungsfrågor och ger vägledning för hur staden bör utvecklas för att säkerställa god arkitektur, tilltalande rumsbildningar och en varierad livsmiljö för stadens invånare.

Programmet ska ge inspiration och stöd i såväl tidiga skeden som vid framtagande av detaljplaner och bygglovsprövning. Genom att hålla gestaltningen levande genom hela

stadsbyggnadsprocessen stärks utvecklingsdialogen och det blir även lättare att hålla kvar vid tidiga visioner när projekt ska förverkligas.

Miljöpolicy och strategi för stadens miljöarbete

Miljöpolicy för Solna stad samt *Strategi för Solna stads miljöarbete 2016–2019* ska ligga till grund för både intern och extern verksamhet. De uppsatta målen ska så långt möjligt implementeras i plan- och byggprojekt. De övergripande målen för Solna stads miljöarbete är uppdelade i tre tematiska mål:

- Hållbar stadsutveckling
- Effektiv resursanvändning
- God livsmiljö

Dagvattenstrategi

Målen i *Strategi för en hållbar dagvattenhantering i Solna stad* (antagen i december 2017) ska så långt möjligt implementeras i denna detaljplan. Som verktyg och styrmedel för en hållbar dagvattenhantering i detaljplaner nämns bland annat dagvattenutredningar med åtgärder. En dagvattenutredning har tagits fram för denna detaljplan och åtgärderna ska kopplas till kommande exploateringsavtal.

Cykelplan

Solna stads cykelplan antogs av kommunstyrelsen i maj 2016. I anslutning till planområdet löper det regionala cykelstråket Hjulsta- Bergshamrastråket som är en viktig öst-västlig förbindelse och binder samman Täbystråket med Järnvälfältet.

Bebyggelse: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Stads- och landskapsbild

Bergshamra består till stor del av bebyggelse uppförd under senare delen av 1900-talet. Startskottet för utbyggnaden av Bergshamra gick i början av 50-talet, och området byggdes sedan ut med bostäder och service. Det senaste större bostadsområdet uppfördes på 90-talet, och sedan dess har flera nya tillkommande bostadsprojekt stannat i planeringsstadiet. Några projekt är dock under uppförande i området. 2022 påbörjades byggandet av ett nytt trygghetsboende i Bergshamra centrum och planering pågår för att uppföra bostadsrätter intill Ålkistan i södra Bergshamra.

Fastigheten Bladet 3 består av kontorsbebyggelse med tillhörande parkeringsytor, vilket innebär att kvarteret idag är i stort sett helt hårdgjort. Planteringar och träd finns mellan parkeringsytorna. IF-huset uppfördes under slutet på 1980-talet och utgörs av fyra sammanlänkande kontorsbyggnader, varav tre är placerade längs med Bergshamravägen. Byggnaden som är placerad över vägen är särskilt utmärkande och bidrar till IF-husets status som ett landmärke i stadsdelen.

Bergshamravägen kopplar samman Roslagsvägen i öst och Uppsalavägen i väst, men utgör samtidigt en kraftig barriär mellan norra och södra Bergshamra. Söder om planområdet finns flera bostadskvarter, och kontorsbebyggelsen på Bladet 3 bidrar till att skapa en skyddsbarriär mellan bostäderna och vägen.

Riksintressen

Området angränsar till riksintresset Bergshamravägen/E18, och ligger inom hinderytan för Bromma flygplats som är utpekad som riksintresse för kommunikationsanläggning enligt 3 kap 8§ miljöbalken (1998:808). Hinderytan innebär att bebyggelsen inom ytan inte får vara högre än hinderytans begränsning.

Under planområdet ligger en kraftledning i tunnel som också utgör ett riksintresse.

Planområdet ligger inom området för Kungliga nationalstadsparken (Nationalstadsparken). Parken är ett riksintresse vilket innebär att den har ett långsiktigt grundskydd mot exploatering och skador på parkens natur- och kulturvärden. Detta uttrycks i 4 kap. 7 § MB:

"Inom en nationalstadspark får ny bebyggelse och nya anläggningar komma till stånd och andra åtgärder vidtas endast om det kan ske utan intrång i parklandskap eller naturmiljö och utan att det historiska landskapets natur- och kulturvärden i övrigt skadas".

Offentlig och kommersiell service

Planområdet ligger i nära anslutning till Bergshamra centrum där det finns både offentlig och kommersiell service. Livsmedelsbutik finns nära tunnelbaneuppgången i södra Bergshamra.

Tillgänglighet

Byggnaderna ska uppfylla krav på tillgänglighet enligt gällande lagstiftning. Förutsättningar för detta ges i detaljplanen. Frågan hanteras i bygglovsprövningen.

Trygghet

Detaljplanen ger förutsättningar för en blandad stadsbebyggelse, med mer utåtriktad vård- och centrumverksamhet. Detta bedöms bidra till en ökad trygghet i området som blir befolkat en större del av dygnet.

Natur/miljö: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Natur och vegetation

Planområdet är till största del hårdgjort. Inom parkeringsytan finns ett fåtal växtbäddar och ett antal mindre träd. Strax söder om planområdet finns Fjärilsparken, som i översiktsplanen är utpekad för att omvandlas till stadsdelspark. Inom 500 meter från planområdet finns också Tivoliparken i söder, och inom 1 kilometer finns naturområdena kring Ulriksdals slott i nordväst.

Dagvatten

En dagvattenutredning (Structor 2023-10-30) har tagits fram för att se över den befintliga markanvändningen och dagvattensituationen idag och i ett framtida klimat. Utredningen ger även förslag på eventuella förbättringar av dagvattenhanteringen. Utredningen utgår från Solna stads dagvattenstrategi och checklista för dagvattenutredningar, och de anvisningar som där anges. Inom ramen för utredningen beskrivs även en skyfallssituation inom området.

Dagvatten från utredningsområdet avleds naturligt och via dagvattensystemet mot recipienten Brunnsviken, som har otillfredsställande ekologisk status och uppnår ej god kemisk status. För klassningen av ekologisk status har miljökonsekvenstypen övergödning styrts. Med undantag för kvicksilver och PBDE, för vilka tillåtna gränsvärden bedöms överskridas i Sveriges alla vattenförekomster, är det halterna av perfluoroktansulfon (PFOS), bly, kadmium, antracen, Tributyltenn, kvicksilver och PBDE som gör att god kemisk status inte uppnås i

vattenförekomsten. Utredningsområdet består till största delen av sandig morän med inslag av berg. Detta medför att infiltrationsmöjligheterna generellt bedöms vara goda i moränen, men inte i berget.

Utan fördröjande åtgärder beräknas det dimensionerande flödet från utredningsområdet uppgå till cirka 320 liter/sekund för ett dimensionerande 10-årsregn respektive 460 liter/sekund för ett dimensionerande 30-årsregn, utan klimatfaktor. Med klimatfaktor beräknas det dimensionerande flödet från utredningsområdet i planerad situation uppgå till cirka 400 liter/sekund för ett dimensionerande 10-årsregn och 577 liter/sekund för ett dimensionerande 30-årsregn.

Utredningsområdets totala erforderliga fördröjningsvolym beräknas till 281 m³ utifrån stadens åtgärdsnivå om fördröjning av 20 mm nederbörd.

I samband med detaljplanarbetet har förslag till enklare förbättringar av dagvattenhanteringen tagits fram. Det är åtgärder som kan göras i samband med eventuella framtida yttre förändringar på fastigheten. Exempelvis se över hur dagvatten enkelt och effektivt kan rinna från hårdgjorda ytor till grönytor, ta bort eventuella kantstenar så vatten från parkeringar kan rinna in över grönytor, installera regnbäddar på strategiska platser, som eventuellt kan ta hand om dagvatten från stuprör samt se över möjligheten att anlägga gröna tak på delar av taken. Vid framtagande av eventuella dagvattenlösningar är det viktigt att skötselplaner tas fram för de nya anläggningarna. Vilken slags skötsel som behövs beror på anläggningstyp. Det är lämpligt att de som projekterar en anläggning också tar fram driftinstruktionerna. Instruktionerna ska tydliggöra vilka aktiviteter och insatser som krävs för att upprätthålla anläggningens funktion på kort och lång sikt.

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte äventyra recipientens möjligheter att uppnå dess miljö kvalitetsnormer, då inga yttre förändringar på fastigheten planeras. Inom ramen för dagvattenutredningen har befintliga översvämningsrisker och avvattningvägar vid ett 100-årsregn visualiserats. Planen bedöms inte öka översvämningsrisken inom eller omkring utredningsområdet.

Inom utredningsområdet finns det hårdgjorda ytor som ger upphov till relativt höga föroreningshalter i dagvattnet. Dagvatten antas avledas orenat till dagvattenrecipienten i befintlig situation. Detaljplanarbetet innebär en möjlighet att förbättra dagvattenhanteringen inom området och därmed bidra till att skapa bättre förutsättningar för att uppfylla recipientens miljö kvalitetsnormer. Eventuella reningsåtgärder inom utredningsområdet föreslås dimensioneras för omhändertagande av 20 mm nederbörd, vilket skulle innebära att cirka 90 % av årsnederbörden genomgår rening.

Ekosystemtjänster

De förslag till enklare förbättringar av dagvattenhanteringen som föreslås ovan är de åtgärder som bedömts vara möjliga för att främja ekosystemtjänster inom projektet.

Geotekniska förhållanden

Marken inom planområdet utgörs enligt SGU:s jordartskarta av sandig morän. Skattat jorddjup är 1–10 meter. Grundförhållandena bedöms som goda och någon risk för ras eller skred bedöms inte föreligga inom planområdet. Vid nybyggnation tas nödvändiga geotekniska utredningar fram av exploatören.

Förorenad mark

Inga kända markföroreningar finns inom planområdet.

Radon

Radonmätning måste utföras i samband med eventuella grundläggningsarbeten. Ansvaret för att bedöma radonrisken på varje byggplats och vidta skyddsåtgärder åligger den som ska bygga.

Störning/risk: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Buller

En bullerutredning har tagits fram (Åkerlöf Hallin Akustik 2023-10-24). Utredningen visar att den nuvarande kontorsbyggnaden utsätts för höga bullernivåer från vägtrafik. De ekvivalenta ljudnivåerna vid fasaderna närmast Bergshamravägen blir upp mot 75 dB(A) och maximalnivåerna upp mot 80 dB(A) både för dagens situation och den framtida.

Inga krav på trafikbuller utomhus finns för kontor/vård eller centrumverksamhet. Nuvarande fönster behöver kontrolleras och eventuellt justeras och förses med nya tätninglistor för att skapa en god ljudmiljö inomhus. Solna stad ställer krav på ljudnivåer inomhus, uppdatering av kravställningen pågår och kommer att behöva definieras under arbetet med detaljplanen.

Vibrationer

Inget stomburet buller, stomljud, och inga kraftiga vibrationer från trafiken har noterats i byggnaden.

Luftföroreningar

Luftkvaliteten vid Bergshamravägen är delvis dålig, och ett utredningsbehov har identifierats. En luftutredning (Tyréns 2023-10-17) har därför tagits fram för att besvara hur luftintaget ser ut idag och vid behov ge förslag på åtgärder.

Resultat av beräknade luftföroreningshalter

I nuläget klaras miljö kvalitetsnormerna för kvävedioxid (NO₂) vid planområdet. Det nationella miljömålet för NO₂ uppnås också vid Barks väg men inte vid Bergshamravägen. Miljö kvalitetsnormen (MKN) avseende dygnsmedelvärde för partiklar (PM₁₀) överskrider vid Bergshamravägen. Vid Barks väg klaras MKN, men dygnsmedelvärdet för PM₁₀ överskrider den så kallade utvärderingströskeln. Utsläppen av kväveoxider från vägtrafiken beräknas generellt att minska på sikt till följd av en renare fordonsflotta. Den nationella trafikprognosen från Trafikverket (2023) visar samtidigt att trafikflöden förväntas öka framöver, vilket kan innebära att partikelhalter också riskerar att öka.

Exponering för luftföroreningar vid befintlig bebyggelse

Miljö kvalitetsnormer eller det nationella miljömålet Frisk luft utgör inte någon nedre gräns för när luftföroreningar ger hälsoeffekter. För att skapa en så bra miljö som möjligt inom ett planområde bör man sträva efter att sänka halten av luftföroreningar. Det bör därför tas i beaktande att planera placering av gårdsmark, entréer och liknande för att undvika att människor utsätts för onödiga mängder luftföroreningar.

Rekommendationer:

- Entréer, gårdsmark, angöring och liknande bör bibehålla sin placering där halterna av luftföroreningar är som lägst inom planområdet.
- För att hantera de höga halterna av luftföroreningar i form av partiklar bör tilluft för ventilation tas från taknivå eller från fasad som ej angränsar till Bergshamravägen.

- Halterna av partiklar är höga vid gaveln där luftintag sker idag. Kvarstår luftintaget när verksamheten övergår till mer vård behöver filter sättas in för att minska partikelhalten i inomhusluften. I det fall att kompletteringar ska ske med nya luftintag ska dessa placeras på tak eller mot Barks väg.

Risk

I anslutning till planområdet går E18/Bergshamravägen som är klassad som en primär transportled för farligt gods. En riskutredning (Brandskyddslaget, 2023-09-28) har därför tagits fram för att undersöka lämpligheten med aktuellt planförslag genom att utvärdera vilka risker som människor inom det aktuella området kan komma att utsättas för samt i förekommande fall föreslå hur risker ska hanteras så att en acceptabel säkerhet uppnås.

Totalt uppskattas ca 40 transporter med farligt gods passera planområdet dagligen år 2040. Merparten av transporterna (ca 50 %) utgörs av brännbara vätskor (ex. bensin och diesel). Utifrån genomförd kartläggning har ett antal möjliga olycksscenarioer identifierats. För olycksrisker som bedöms kunna påverka risknivån inom planområdet har en fördjupad analys med hänsyn tagen till en prognostiserad trafiksituation år 2040 genomförts. Resultatet av riskanalysen har värderats utifrån Länsstyrelsen i Stockholms läns riktlinjer gällande riskhänsyn vid ny bebyggelse. Analysen visar att olycksrisker förknippade med Bergshamravägen har en stor påverkan på risknivån inom planområdet.

Individrisken ligger i den övre delen av ALARP inom 30 meter från Bergshamravägen och är acceptabel på större avstånd från vägen. För få antal omkomna (<10–12) ligger även samhällsrisk i den övre delen av ALARP. Varken individrisk eller samhällsrisk är dock oacceptabel i någon del. Det är framför allt olycka med brännbara vätskor som bidrar till att höja risknivån.

Samhällsrisk har beräknats för det aktuella planförslaget samt ett nollalternativ (nuvarande markanvändning). Skillnaden i risknivå mellan planförslaget och nollalternativ är mycket liten eftersom markanvändningen i stort är densamma. Risknivån inom området är så hög att säkerhetshöjande åtgärder ska tillämpas, men är inte oacceptabel i någon del.

Omfattningen av åtgärder är inte självklar särskilt med hänsyn till den begränsade förändringen som planförslaget innebär på platsen. En avvägning ska göras mellan respektive åtgärds riskreducerande effekt och dess påverkan på projektet avseende bland annat begränsning av funktion och utförande samt kostnad. I och med att befintlig bebyggelse kommer bevaras begränsas möjligheten att tillämpa vissa åtgärder.

Med syfte att hantera identifierade risker och sänka risknivån inom området har ett antal riskreducerande åtgärder studerats. De åtgärder som har ansetts vara rimliga och nödvändiga att genomföra regleras med bestämmelser i plankartan och redovisas nedan. Åtgärderna bedöms inte rimliga att vidta för befintlig markanvändning där ingen om- eller nybyggnation genomförs. De gäller därmed inte retroaktivt för befintlig bebyggelse utan kraven ställs först i samband med bygglovspflichtig förändring i byggnaden.

Avstånden gäller från närmaste väggkant på Bergshamravägen och avser oskyddade markområden.

- Ny bebyggelse för kontor, vård eller mindre handelslokaler ska placeras så att avstånden till närmaste väggkant på Bergshamravägen är minst 25 meter.

- Ytor mellan bebyggelse och Bergshamravägen, inom 25 meter från vägen, bör utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse. Busshållplats anses inte vara stadigvarande vistelse.

För ny bebyggelse eller vid bygglovspliktiga åtgärder gäller följande:

Inom 40 meter från Bergshamravägen ska byggnadsdelar som vetter direkt mot Bergshamravägen utan framförliggande bebyggelse utföras med följande åtgärder:

- Från samtliga utrymmen för stadigvarande vistelse ska det finnas åtminstone en utrymningsväg som mynnar bort från vägen.
- Friskluftsintag till utrymmen för stadigvarande vistelse ska placeras bort från vägen alternativt på byggnadernas tak.
- Fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i obrännbart material alternativt med konstruktion som motsvarar lägst brandteknisk klass EI 30.
- Fönster i fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30. Fönster tillåts vara öppningsbara.
- Fönster i vårdlokaler ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30.
- Vårdverksamhet ska inte omfatta sovande människor nattetid.

Förutsatt att redovisade åtgärder genomförs är bedömningen att risknivån inom området blir tolerabel.

Trafik: förutsättningar, förändringar och konsekvenser

Kollektivtrafik

Planområdet har ett gott kollektivtrafikläge nära Bergshamra centrum. Tunnelbaneuppgångar finns i norra såväl som södra Bergshamra, inom 250 meter från planområdet. Restiden till Stockholm City är ungefär 10 minuter. På Bergshamravägen strax norr om planområdet ligger busshållplatsen Bergshamra bro, med linjerna 156,157,176,177,178,508 och 613. Vid Bergshamra centrum finns en Busshållplats för linjerna 503,509 och 540, och vid Bergshamra södra finns en hållplats för linjerna 690 och 691. Samtliga hållplatser har god turtäthet.

Parkering

Det huvudsakliga bilparkeringsbehovet kommer att tillgodoses på kvartersmark i befintligt garage under mark och markparkering inom fastigheten och på närliggande fastighet. Parkeringsnorm för Solna ska följas. Idag finns totalt 403 parkeringsplatser på hela fastigheten, och det nya totala parkeringsbehovet efter förändrad användning bedöms vara 356–377 platser. Parkeringsbehovet bedöms därmed kunna lösas bland befintliga parkeringsplatser.

Behovet av cykelparkering bedöms vara 265 cykelparkeringsplatser, varav 42 platser för besökare. Idag finns cirka 40–50 cykelparkeringsplatser utanför hus D som If Skadeförsäkring förfogar över. If önskar tillskapa ytterligare cirka 20–30 platser under våren 2024, de ser även över möjligheten att tillskapa cykelparkering i garaget. Cykelparkeringsplatserna kan med fördel byggas ut etappvis beroende på hur efterfrågan utvecklar sig över tid. Detta för att undvika att ytor maximeras med cykelparkering som sedan kommer få dålig beläggning. Fastighetsägaren ska succesivt se över behovet och tillgodose fler platser upp till det angivna behovet.

Cykelparkeringen bör planeras i cykelrum inomhus i entrénivå samt utomhus. För utomhusparkering är det viktigt (speciellt för besökande) att de planeras i nära anslutning till

entréer. Vägen till inomhusparkering ska vara lättillgänglig och väl skyltad. Cykelparkeringen ska utformas med god standard och erbjuda fastlåsning i ram samt väderskyddas utomhus för att personer ska välja cykeln som sitt primära transportmedel.

Kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö

Detaljplanens genomförande bedöms bidra till en kvalitativ, levande och hållbar stadsmiljö på flera sätt. Några av planens viktigaste ingredienser, för att bidra till en mer kvalitativ, levande och hållbar stad, sammanfattas punktvis nedan:

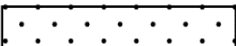

- En större flexibilitet gällande användningen inom fastigheten tillåter blandade funktioner i form av kontor, vård och centrum och bidrar till ett större flöde av människor som rör sig i området.
- Genom en anpassning av befintliga byggnader för nya användningar använder vi de resurser som redan finns i stället för att riva och bygga nytt.

Motivering till planbestämmelser

Användning av mark och vatten

<i>Kvartersmark</i>	
	<p><i>Centrum. Hotell och annan övernattande verksamhet tillåts ej.</i></p> <p>Användningen centrum används för att tillåta en flexibel användning inom planområdet. På grund av riskavståndet till Bergshamravägen tillåts inte någon form av övernattande verksamhet. Gäller för hela planområdet.</p>

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

<i>Begränsning av markens bebyggande</i>	
	<p><i>Marken får inte förses med byggnad.</i></p> <p>Byggrätten för befintlig bebyggelse begränsas med hjälp av prickmark. Huvudbyggnads läge har varit styrande för prickmarkens storlek. I kombination med skyddsbestämmelser kan hänsyn tas till riskavståndet från Bergshamravägen samtidigt som planens syfte att ändra områdets användning uppnås.</p>
<i>Höjd på byggnadsverk</i>	
	<p><i>Högsta nockhöjd är 40 meter över angivet nollplan</i></p> <p>Högsta nockhöjd är angiven för att befästa befintlig bebyggelse inom planområdet.</p>

<i>Markreservat för allmännyttiga ändamål</i>	
U₁	<i>Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar</i> Syftar till att skydda ledningsstråk i tunnel inom planområdet.
X₂	<i>Markreservat för allmännyttig gångtrafik.</i> Befäster befintligt x-område inom planområdet.
<i>Markreservat för gemensamhetsanläggningar</i>	
g₁	<i>Markreservat för gemensamhetsanläggning.</i> Befäster befintlig gemensamhetsanläggning inom planområdet.

Egenskapsbestämmelser för all kvartersmark

<i>Skydd mot störningar</i>
<i>Ytor mellan bebyggelse och Bergshamravägen ska utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse inom 25 meter från närmaste vägkant</i> Bestämmelserna syftar till att säkerställa tillräckliga åtgärder för att minimera risker kopplade till Bergshamravägen.
<i>Ny bebyggelse får inte uppföras inom 25 meter från närmaste vägkant på Bergshamravägen</i> Bestämmelserna syftar till att säkerställa tillräckliga åtgärder för att minimera risker kopplade till Bergshamravägen.
<i>För ny bebyggelse eller bygglovspliktiga åtgärder inom 40 meter från Bergshamravägen gäller att byggnadsdelar som vetter direkt mot Bergshamravägen utan framförliggande bebyggelse ska utföras med följande åtgärder:</i> (a) Från samtliga utrymmen för stadigvarande vistelse ska det finnas åtminstone en utrymningsväg som mynnar bort från vägen. (b) Friskluftsintag till utrymmen för stadigvarande vistelse ska placeras bort från vägen alternativt på byggnadernas tak. (c) Fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i obrännbart material alternativt med konstruktion som motsvarar lägst brandteknisk klass EI 30. (d) Fönster i fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30. Fönster tillåts vara öppningsbara. (e) Fönster i vårdlokaler ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30.

Bestämmelserna syftar till att säkerställa tillräckliga åtgärder för att minimera risker kopplade till Bergshamravägen.

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfart får inte finnas mot Bergshamravägen

Syftet med bestämmelsen är att befästa befintlig bestämmelse om utfartsförbud mot Bergshamravägen, då det inte är lämpligt att angöra fastigheten från trafikleden.

Genomförande

Organisatoriska frågor

Huvudmannaskap

Ingen allmän plats omfattas av planområdet.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år från det datum planen vinner laga kraft. Detaljplanen beräknas kunna genomföras inom denna tid.

Tidplan för planarbetet

Samråd	Q4 2023
Granskning	Q2 2024
Godkännande av byggnadsnämnden	Q3 2024
Antagande av kommunfullmäktige	Q3 2024

Planen vinner laga kraft cirka fyra veckor efter antagandet om den inte överklagas.

Fastighetsrättsliga frågor

Markägförhållanden

Planområdet innefattar del av fastigheten Bladet 3 som ägs av Solnaberg Bladet 3 PropCo AB.

Servitut och ledningsrätter mm

Inom planområdet finns följande ledningsrätter:

- 0162–10/15.3 för starkström till förmån för förmån Ellevio AB belastande Bagartorp 2 m fl.
- 0162–13/14.3 för starkström till förmån för Fortum AB belastande Bergshamra 2:3 m.fl.
- 0184–2018/14.1 för starkström till förmån för Ellevio AB belastande Bergshamra 2:3 m.fl.

Rättigheterna ska bestå oförändrade, befintligt u-område behålls i plankarta.

Inom planområdet finns följande servitut:

- Officialservitut 0184–2018/9.1 för parkering till förmån för Bladet 2 belastande Bladet.
- Officialservitut 0184–2018/9.2 för väg till förmån för Bladet 2 belastande Bladet.
- Officialservitut 0184–84/5.1 för tillträde till förmån för Bergshamra 3:1 belastande Bladet 2 & 3.
- Officialservitut 0184–87/5.3 för avlopp till förmån för Bladet 3 belastande Bladet 2.
- Avtalsservitut 0184IM-07/51912.1 för ledningstunnel till förmån för Bergshamra 3:1 belastande Bladet 3.
- Avtalsservitut 01-IM6-80/2936.2 för avloppsledning till förmån för Bergshamra 3:7 belastande Bergshamra 3:1, Bladet 2, Bladet 3, Kornet 1, Rågen 13 samt Vetet 1.
- Avtalsservitut 01-IM6-86/1973.1 för gångtrafik m.m. till förmån för Bergshamra 3:1 belastande Bladet 3.
- Avtalsservitut D201900072262:1.1 för område till förmån för Bladet 2 Belastande Bladet 3.

Samtliga servitut ska vara oförändrade.

Gemensamhetsanläggningar

Inom planområdet finns en befintlig gemensamhetsanläggning för gata med tillhörande gångbanor, kommunikationsytor, ytterbelysning, ledningar för spill- och dagvatten med tillhörande brunnar (Solna Bladet GA:1). Gemensamhetsanläggningen ska fortsätta gälla som tidigare och fastslås i plankartan.

Tekniska frågor

Vatten och avlopp

Fastigheten är ansluten till det kommunala vatten- och spillnätet.

Dagvatten

Hantering av dagvatten ska ske i enlighet med Solnas dagvattenstrategi. En dagvattenutredning är framtagen? Dagvattenutredningen biläggs exploateringsavtalet mellan staden och exploatör.

Värme

Fastigheten är ansluten till befintligt fjärrvärmenät.

Elenergi

Fastigheten är ansluten till befintligt elnät.

Avfall

Avfall ska hanteras i enlighet med *Lokala föreskrifter för Solna stads avfallsbantering (2021)*.

Påverkan under byggtiden

Exploatören ska upprätta ett kontrollprogram enligt miljöbalken, för den miljö- och omgivningspåverkan som kan uppkomma under byggtiden. Programmet ska även innehålla åtgärder för att minimera dessa störningar. Kontrollprogrammet ska tas fram i samråd med miljö- och byggnadsförvaltningens miljöskydds-enhet och ska vara färdigt före byggstart.

Ekonomiska frågor

Avtal

En principöverenskommelse avseende utveckling av fastigheten Bladet 3 har tecknats mellan Solna stad och Solnaberg Bladet 3 Propco AB. Principöverenskommelsen innehåller avsiktsförklaring och mål samt ekonomiska frågor och ansvarsfördelning rörande projektet. I enlighet med principöverenskommelsen berörs ingen allmän plats av detaljplanen.

Exploatören bekostar utbyggnad av samtliga anläggningar inom kvartersmark. Exploatören betalar anslutningsavgifter till el, tele, fjärrvärme och VA enligt vid tidpunkten gällande taxa. Exploatören betalar bygglovsavgift enligt vid tidpunkten gällande taxa.

Avtal samt ansökan om Lantmäteriförrättningar

Exploateringsavtal ska upprättas mellan kommunen och exploatören innan detaljplanen antas av kommunfullmäktige. Avtalet ska bland annat reglera fastighetsbildning, anläggningsarbeten, markregleringar, överlåtelse av mark, ersättningar, storlek på och former för exploateringsbidrag samt övriga frågor med anledning av detaljplanens genomförande. Gestaltningssprogram, miljöprogram, dagvattenutredning knyts till avtalet. Exploateringsavtalet tas fram av Solna stad i dialog med exploatörerna och antas av kommunfullmäktige.

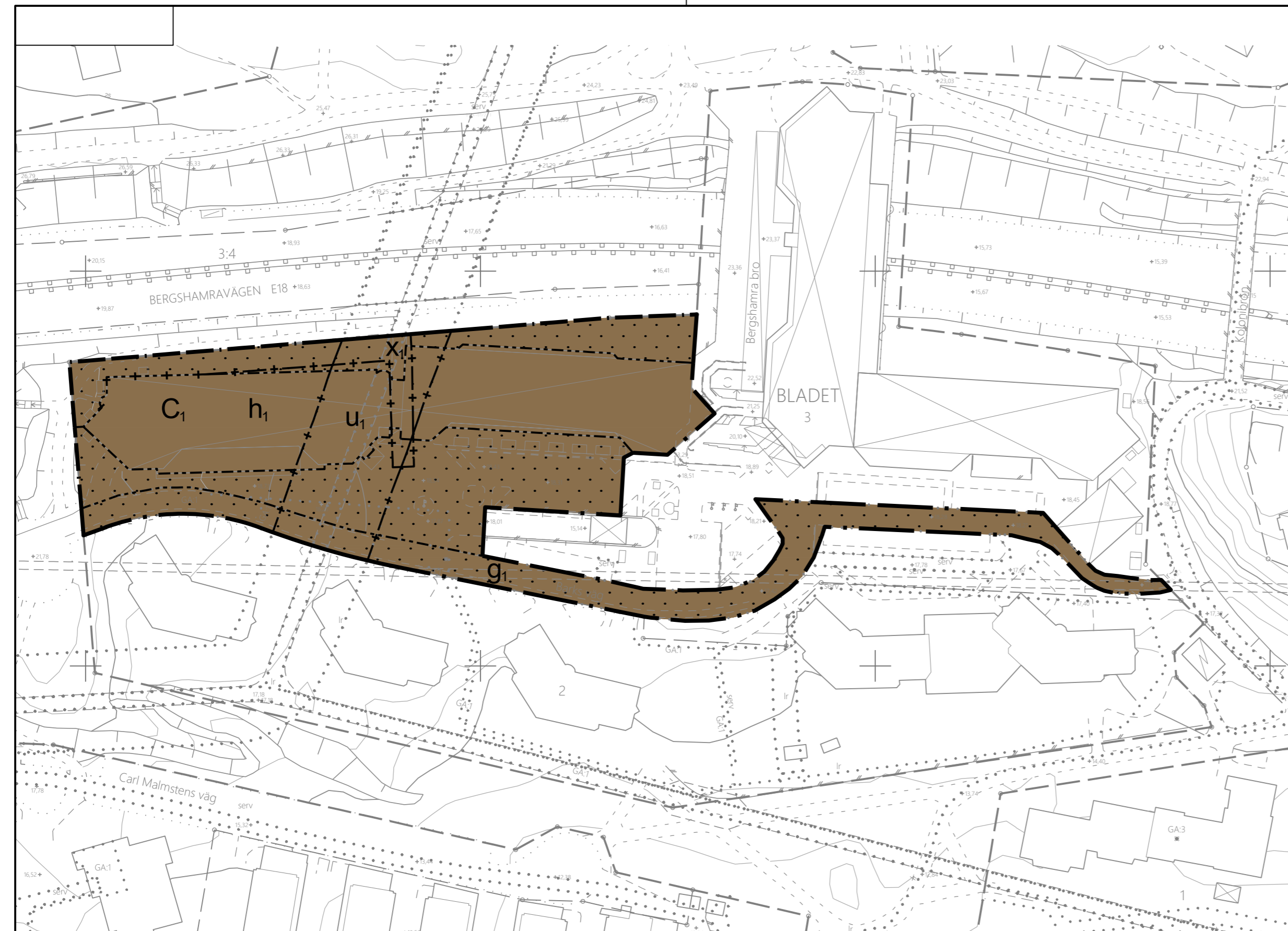
Exploatören ansvarar för att ansöka om erforderliga fastighetsregleringar hos Lantmäteriet.

Medverkande

Planhandlingarna är framtagna av miljö- och byggnadsförvaltningen i samarbete med Juan Piñones-Arce på stadsbyggnadsförvaltningen. Utredningar och övrigt underlag har tagits fram av exploitören genom Anna Reuterskiöld.

Alexander Fagerlund
Plan- och geodatachef

Miranda Boëthius
Planarkitekt

KARTBETECKNINGAR

- Trakt/kvartersgräns
- Fastighetsgräns
- Tunnelbana
- Vägområde
- Vägkant, kantsten
- Korbana
- Väg på tomtmark
- Gång och cykelbana
- Refug
- Parkering
- Underjordisk ledning
- Gemensamhetsanläggning
- Gräns för servitutsområde
- Gräns för ledningsrätt
- Staket
- Räcke
- Stenmur
- Stödmur
- Häck
- Mark/gatuhöjd
- Fastighetsbeteckningar
- Byggnad, begränsningslinjen utgår av takkontur
- Byggnad, begränsningslinjen utgår av husliv
- Skärmtak/busskur
- Transformatorstation
- Gränspunkt
- Rutnätspunkt
- Belysningsstolpe
- Trappa Terrängtrappa
- Slänt
- Höjdkurva

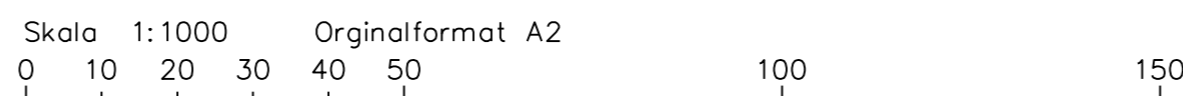
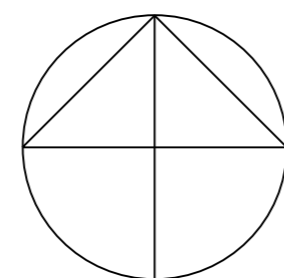
GRUNDKARTA

Koordinatsystem Sweref 99 18 00
Höjdsystem RH2000
Måtklass II

2023-11-30
Grundkartan upprättad av Solna stad genom utdrag och komplettering av kommunens baskarta

Jonas Damm
Kart- och mätningingenjör

Skala 1:1000 A1

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

GRÄNSBETECKNINGAR

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns
- Sekundär egenskapsgräns
- Kombinerad egenskapsgräns

ANVÄNDNING AV MARK OCH VATTEN

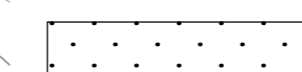
Kvartersmark

Centrum. Hotell och annan verksamhet med övernattnings tillåts ej.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

h₁

Högsta nockhöjd är 40 meter över angivet nollplan.

Markreservat för gemensamhetsanläggningar

g₁

Markreservat för gemensamhetsanläggning.

SEKUNDÄRA EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Markreservat för allmännyttiga ändamål

u₁

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

x₁

Markreservat för allmännyttig gångtrafik

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Skydd mot störningar

Ytor mellan bebyggelse och Bergshamravägen ska utformas så att de inte uppmuntrar till stadigvarande vistelse inom 25 meter från närmaste vägkant

Ny bebyggelse får inte uppföras inom 25 meter från närmaste vägkant på Bergshamravägen

För ny bebyggelse eller bygglovspliktiga åtgärder inom 40 meter från Bergshamravägen gäller att byggnadsdelar som vetter direkt mot Bergshamravägen utan framförliggande bebyggelse ska utföras med följande åtgärder:

(a) Från samtliga utrymmen där människor vistas mer än tillfälligt ska det finnas åtminstone en utrymningsväg som mynnar bort från vägen.

(b) Friskluftsintag till utrymmen för stadigvarande vistelse ska placeras bort från vägen alternativt på byggnadernas tak.

(c) Fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i obrännbart material alternativt med konstruktion som motsvarar lägst brandteknisk klass EI 30.

(d) Fönster i fasader som vetter direkt mot vägen ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30. Fönster tillåts vara öppningsbara.

(e) Fönster i vårdlokaler ska utföras i lägst brandteknisk klass EW 30.

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfart får inte finnas mot Bergshamravägen

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år och börjar gälla fr.o.m. Laga Kraft

PLANINFORMATION

Upplysning

Detaljplanen är upprättad enligt plan- och bygglagen (2010:900) med stöd av Boverkets Planbestämmelsekatalog version 2022-11-01.

		Detaljplan för del av Bladet 3 Stadsdelen Bergshamra
Samrådshandling december 2023 Standardförfarande	Godkänd Antagen Laga kraft	Ärendebeteckning PLAN.2023.1 Plannummer
Alexander Fagerlund Plan- och geodatachef	Miranda Boëthius Planarkitekt	

Detaljplan för del av Bladet 3 inom stadsdelen Bergshamra.

PLAN.2023.1

Miljö- och byggnadsförvaltningen har tagit fram ett förslag till detaljplan för del av fastigheten Bladet 3 i Bergshamra, som efter samråd och granskning antas av kommunfullmäktige. Byggnadsnämnden har den 11 december 2023, § 109, beslutat att planförslaget ska bli föremål för samråd i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900).

Planområdet uppgår till cirka 9 hektar och utgörs av del av fastigheten Bladet 3. Den västra delen av det så kallade IF-huset utgörs av 2 sammanbyggda huskroppar vars huvudanvändning i dagsläget är kontor. Detaljplanens syfte är att möjliggöra för vård- och centrumanvändning som ett komplement till dagens kontor.

Detaljplanen är förenlig med översiktsplanen.

Detaljplanens genomförande har inte bedömts innebära risk för betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning (MKB) har därför inte upprättats.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande enligt plan- och bygglagen.

Planförslaget finns för samråd under tiden **18 december 2023 – 22 januari 2024** i Solna stadshus, Stadshusgången 2 och på Solna bibliotek i Solna centrum samt på Bergshamra bibliotek i Bergshamra centrum under lokalernas ordinarie öppettider. Planförslaget visas även på solna.se/bladet.

Digitalt samrådsmöte kommer att hållas den 10 januari 2024 kl. 18.00 på: solna.se/bladet.

Synpunkter på planförslaget och MKB ska lämnas skriftligen under samrådstiden och ska senast den **22 januari 2024** ha inkommit till:

Miljö- och byggnadsförvaltningen
Solna stad
171 86 Solna
eller till byggnadsnamnden@solna.se

Ange ärendenummer: PLAN.2023.1.

Den som inte under samråds- eller granskningstiden lämnat någon skriftlig synpunkt på detaljplaneförslaget kan förlora rätten att överklaga beslutet att anta planen.

Frågor besvaras av planarkitekt Miranda Boëthius, tfn 08-746 10 00,
e-post miranda.boethius@solna.se.

Miranda Boëthius
Planarkitekt

Sändlista

Sakägare enligt fastighetsförteckning

Länsstyrelsen i Stockholms län
Lantmäterimyndigheten

Trafikverket
Region Stockholm
Storstockholms brandförsvär
Statens geotekniska institut
Polismyndigheten Region Stockholm
Swedavia (Stockholm Bromma Airport/Arlanda Airport)

Ellevio
Norrenergi
Norrvatten
Telia Sonera Skanova
Solna Vatten
Stockholm exergi
Stockholm gas
Stokab
Svenska kraftnät
Vattenfall Eldistribution
Telenor

Hyresgästföreningen
FTI AB, förpacknings- och tidningsinsamlingen
Rådet för funktionshinderfrågor (RFF)

Förskolenämnden
Kommunstyrelsen
Kultur- och fritidsnämnden
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Omvårdnadsnämnden
Skolnämnden
Socialnämnden
Tekniska nämnden

Fullmäktigegrupperna: m, s, l, v, mp, kd, c, sd

Fastighetsägarföreningen

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-01-22
MHN/2023:1 (Lex)

Behovsutredningar och planer för miljöbalkstillsyn samt miljöbevakning 2024-2026

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer förvaltningens förslag till behovsutredningar och planer för hälsoskyddsensheten, miljöskyddsensheten och miljöbevakning 2024.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet för Solna stads tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över årligen eller efter behov. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn. Myndigheten ska avsätta resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet samt ha personal med tillräcklig kompetens. Utifrån registret ska nämnden årligen planera hur tillsynen ska göras. Nämnden ska utöver detta regelbundet följa upp och utvärdera verksamheten.

I planerna redovisas hur tillsyn enligt miljöbalken, strålskydds- och smittskyddslagen samt lagen om tobak är planerad att utföras under 2024. För miljöbevakning redovisas hur verksamheten är tänkt att bedrivas trots att det inte finns några lagkrav på att en plan ska tas fram. Planerna står fast under året men då en stor del av förvaltningens arbete är händelsestyrt kan justeringar bli nödvändiga. Om det gäller större avvikelser redovisas detta för nämnden. Utifrån dessa planer tas verksamhetsområdesplaner och individuella mål för förvaltningens handläggare fram.

Emelie Grind
Förvaltningschef

Karolina Ernarp
Bitr förvaltningschef

SOLNA STAD

Behovsutredning och plan för hälsoskyddstillsynen 2024–2026

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Sammanfattning av tillsynsplanen

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet för Solna stads tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över årligen eller efter behov. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen och lagen om tobak och likande produkter (rökfria miljöer) till skydd för människors hälsa. Tillsynen syftar till att förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhusmiljön eller bristfällig hygien. Tillsynen är behovs och riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper, som barn, unga och äldre samt verksamheter med ökad risk för smitta på grund av till exempel stickande eller skärande inslag

Den operativa hälsoskyddstillsynen utförs av samhällsbyggnadsförvaltningens hälsoskydds-enhet.

Innehåll

Sammanfattning av tillsynsplanen	2
1 Bakgrund och syfte	4
2 Miljö- och hälsoskyddsmyndighets ansvar utifrån hälsoskyddstillsyn.....	4
3 Den operativa tillsynen	4
4 Nationell strategi för hälsoskyddstillsyn 2022–2025.....	5
5 Miljö- och hälsoskyddsmyndighets mål.....	5
6 Behovsutredning för hälsoskydd	6
7 Operativa mål i tillsynsplan 2024.....	6
7.1 Aktiviteter och delaktiviteter	6
7.2 Tillsynsområden enligt Miljöbalken	7
Anmälningsskyldiga lokaler (C-verksamheter).....	7
Ej anmälningsskyldiga lokaler (U-verksamheter)	9
7.3 Tillsynsområden enligt Strålskyddslagen	10
7.4 Övriga tillsynsområden	11
Kosmetiska hygieniska produkter	11
Rökfria miljöer.....	11
Remisser	11
Inventering av verksamheter/anläggningar	12
7.5 Övrig tid i behovsutredning/tillsynsplan	12
8 Befogenheter och resurser för tillsyn.....	12
8.1 Befogenheter	12
8.2 Kompetenskrav och utbildning.....	13
8.3 Beräkning av resurser	13
9 Avgifter.....	13
10 Regional samverkan	13
11 Samverkan med centrala myndigheter.....	14
Bilaga 1, Behovsutredning 2024–2026 och tillsynsplan 2024.....	15

1 Bakgrund och syfte

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsyns- och prövningsmyndighet för Solna stads tillsyn enligt miljöbalken (1998:808). Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten finnas en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över årligen eller efter behov. Ett register ska också föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn.

Behovsutredningen ska klargöra vilka resurser som behövs för att utföra myndighetsuppdraget och ska tillsammans med tillsynsregister ligga till grund för tillsynsplan för hälsoskyddstillsynen enligt miljöbalken. Utifrån behovsutredningen och registret ska en operativ tillsynsmyndighet upprätta en samlad tillsynsplan för tillsynen enligt miljöbalken.

Behovsutredning och tillsynsplan upprättas inför varje tillsynsår. Register för nämndens tillsynsobjekt uppdateras kontinuerligt i ärendehanteringssystemet Ecos.

2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvar utifrån hälsoskyddstillsyn

Miljö- och hälsoskyddsnämnden utövar tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen och lagen om tobak och likande produkter (rökfria miljöer) till skydd för människors hälsa. Tillsynen syftar till att förhindra att människor blir besvärade eller sjuka av inomhusmiljön eller bristfällig hygien. Tillsynen är riskbaserad och fokuserar på vardagsmiljön för känsliga grupper, som barn, unga och äldre samt verksamheter med ökad risk för smitta på grund av till exempel stickande eller skärande inslag. Det innebär bland annat tillsyn av förskolor, skolor, vårdlokaler, bassängbad och tatuering.

3 Den operativa tillsynen

Den operativa hälsoskyddstillsynen utförs av samhällsbyggnadsförvaltningens hälsoskyddsenhet. Tillsynen innebär bland annat att hälsoskyddsenheten kontrollerar att miljöbalken med tillhörande förordningar följs. En stor del av tillsyn sker på förskolor, skolor, vård- och omsorgslokaler, bassängbad och yrkesmässiga hygieniska behandlingsverksamheter med stickande eller skärande inslag så som tex. tatuering och akupunktörer.

Tillsynen omfattar bland annat tillsynsbesök hos verksamheten, granskning av provtagningar eller andra undersökningar och krav på att verksamheten har en fungerande egenkontroll.

Enheten handlägger även tillstånd och anmälningar som krävs enligt miljöbalken samt ger information och råd till verksamhetsutövare och privatpersoner.

Enheten handlägger även inkommande anmälningar om olägenhet i flerbostadshus, offentliga lokaler samt förebyggande och uppföljande tillsyn så som radon. Enheten utövar även tillsyn gällande rökfria miljöer som reglerads i lagen om tobak och liknande produkter. Tillsyn omfattar bland annat att informera och kontrollera att den som är ansvarig för en offentlig miljö följer lagen. Riktad tillsyn utförs framför allt på förskole- och skolgårdar. För övriga miljöer bedrivs tillsyn vid inkommande klagomål.

Enheten utför även tillsyn utifrån miljöbalken och smittskyddslagstiftningen och är smittskydd Stockholm behjälpliga vid provtagningar vid objektsburen smitta.

4 Nationell strategi för hälsoskyddstillsyn 2022–2025

En nationell strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och svenska kraftnät. Strategin gäller i treårsperioder. Den första versionen gäller för perioden 2022–2025.

Den nationella tillsynsstrategin anger fyra fokusområden för tillsynsområdet hälsoskydd. De utpekade fokusområden i strategin för 2022–2025 är;

- Inomhusmiljö i bostäder.
- Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola med fokusområdena hygien och smitta.
- Bassängbad.
- Yrkesmässig hygienisk verksamhet - likvärdig tillsyn av yrkesmässigt hygienisk verksamhet.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens hälsoskydds-enhet har tagit hänsyn till den nationella strategin och dess fokusområden i behovsutredningen och tillsynsplan med målet att uppfylla de angivna effektmålen genom tillsyn på till exempel skolor, förskolor, bassängbad och yrkesmässiga hygieniska verksamheter.

5 Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål

Hälsoskydds-enheten arbetar mot följande mål i Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsplan:

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Målen bryts ner till aktiviteter och delaktiviteter på enhetsnivå. Dessa framgår av enhetens Verksamhetsområdesplan (VOP). VOP följs upp tre gånger årligen, per 30 april, per 31 augusti och per 31 december.

6 Behovsutredning för hälsoskydd

Behovsutredningen visar att det finns ett samlat tillsynsbehov för nämnden under perioden 2024 på 8077 timmar. Dessa fördelas på styrd, behovsprioriterad, händelsestyrd och skattefinansierad tillsyn. Styrd tillsyn motsvaras främst av tillstånds- och anmälningspliktiga verksamheter. Sammanlagt har nämnden tillsyn på cirka 500 hälsoskydds verksamheter förutom händelsestyrdtillsyn som innefattar bland annat anmälningar om olägenhet i bostäder och lokaler, anmälningar om nya verksamheter, remisser och objektsburen smitta.

Behovsutredningen visar att hälsoskydds enheten inte har tillräckligt med resurser räknat i befintliga årsarbetskrafter utifrån 2024 års behov. För 2025–2026 visar behovsutredningen jämnare fördelning med befintliga årsarbetskrafter. En viss överanställning skulle behövas för att klara det återkommande vakanser som uppstår.

7 Operativa mål i tillsynsplan 2024

Utifrån de nationella strategierna och hälsoskyddenhetens behovsutredning är fokus för tillsynen 2024 att utöva tillsyn på följande verksamheter;

- Tillsyn på förskolor och skolor.
- Tillsyn på utomhusbad.
- Tillsyn på yrkesmässig hygienisk behandlingsverksamhet.
- Delta i samverkansprojekt vid tillsyn av tatueringsfärger som hålls av Läkemedelsverket under 2024.
- Utveckling av tillsyn vid anmälan på olägenhet i bostäder och information till fastighetsägare på webb.
- Delta i miljösamverkan i Stockholm län inom hälsoskyddstillsyn.
- Fortsätta tillsynen av radon i flerbostadshus och offentliga lokaler.

7.1 Aktiviteter och delaktiviteter

Målen med aktiviteter redovisas i miljö- och hälsoskydds nämndens Verksamhetsplan och budget 2024. Till de aktiviteter som berör hälsoskyddstillsynen finns delaktiviteter som ska

utföras för att uppnå nämndmålen. Delaktiviteter som ska genomföras är bland annat följande:

- Tillsyn på skolor kommer att utföras som inte kontrollerades under 2023. Fokusområdet för tillsynen är kontroll av verksamheternas egenkontroll gällande ventilation.
- Tillsyn på förskolor kommer att pausas då en förvaltnings och enhetsstrategi ska tas fram för kommande tillsyn av förskolor.
- Tillsyn kommer att utföras på de utomhusbad som är öppna under säsongen. Denna tillsyn innefattar bassängbad, plaskdammar och strandbad.
- Enheten ska utveckla information, rådgivning samt handläggning vid kontakt med fastighetsägare (starta upp utveckling av webbsida och rutiner vid bostadsklagomål).
- Fortsatt löpande tillsyn gällande radon i flerbostadshus och offentliga lokaler
- Enheten kommer att utföra löpande smittspårning utifrån miljöbalken/smittskyddslagen vad gäller objektborden smitta när det inkommer ärenden till enheten. Dessa ärenden har hög prioritet.
- Enheten kommer att lägga en stor del av sin tid på uppföljande arbete när det gäller uppföljningar på tidigare års planerade tillsyn av förskolor och skolor.
- Tillsyn av motionsanläggningar och samlingslokaler kommer att ske under året med fokus på de lokaler där barn och unga vistas.
- Enheten kommer att delta i ett nationellt projekt som Läkemedelsverket anordnar under året gällande kontroll av tatueringsfärder hos tatuerare i kommunen.
- Enheten kommer även att utföra tillsyn på övriga stickande skärande verksamheter. Detta gäller de verksamheter som vid senaste lagstiftningsförändringen medförde att fler verksamheter blivit anmälningspliktiga. Inventering och tillsyn kommer att utföras.

7.2 Tillsynsområden enligt Miljöbalken

Nedan följer de olika tillsynsområden som finns i hälsoskyddsenshetens tillsynsplan. Området har en kort beskrivande text kring tillsynsbehov. Handläggning enligt 9 kap, Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd och där 9 § särskilda bestämmelser om hälsoskydd.

Anmälningspliktiga lokaler (C-verksamheter)

Anmälningspliktiga lokaler besöks varje år eller vartannat år beroende på riskbedömning och storlek. Ett fåtal verksamheter är mindre i omfattning och som har en lägre årlig avgift besöks vart 3:e år. Tiden i tillsynsplanen bygger på vad verksamheterna betalar i fast årlig avgift. Register finns för dessa verksamheter i ärendesystemet Ecos och uppdateras löpande under året. Verksamhetstyper anmälningspliktiga lokaler innefattar;

Utbildningslokaler	Timmar i taxa	Tillsynsintervall
Förskolor <1 avd.	4h	Vart annat år
Förskolor >1 avd.	7 h	Vart annat år
Skolor <50 elever	4 h	Vart annat år
Skolor > 50 elever	7 h	Vart annat år
Skolor > 400 elever	8 h	Vart annat år
Fritidsgårdar	3 h	Vart 3:e år
Öppna förskolor	2 h	Vart 3:e år
Familjedaghem med lokal	1,5 h	Vart 3:e år

Tillsynsfokus utifrån behov/riskanalys + nationell strategi;

- Inomhusmiljö - ventilation, buller, temperatur, fukt/mögel och andra brister i inomhusmiljö, städning, smittskydd, skriftlig egenkontroll. Radontillsyn sker löpande vid behov samt utifrån 10 års period då nya radonmätningar ska göras på offentliga lokaler.
- Tillsyn utomhus sker på förskol- och skolgårdar utifrån solskydd, rökfria miljöer och skadedjur.

Tillsynsbehov tillsynsområden:

Tillsynsbehov finns för buller på förskole- och skolgårdar samt luftkvalitet vid dessa lokaler men har ej kunnat prioriteras.

Förebyggande tillsyn/samverkan sker vid fysiskplanering med miljö och klimatenheten.

- Radontillsyn vid nya lokaler.

Bassängbad	Timmar i taxa	Tillsynsintervall
Inomhus bassängbad, bubbelpooler	7 h + 1h/bassäng	Vart annat år
Utomhusbassängbad	6h	Varje år
Plaskdammar	6h	Varje år
Strandbad	6h	Varje år

Tillsynsbehov/riskanalys + nationell strategi är;

- Kontroll av reningsanläggningar, städning/hygien, verksamhetens egenkontroll och driftjournaler. kemikalietillsyn och förvaring, rökfria miljöer.

Yrkesmässiga hygieniska behandlingslokaler

	Timmar i taxa	Tillsynsintervall
Tatuerare	3 h	Vart annat år
Piercing	3 h	Vart annat år

Akupunktur	3h	Vart annat år
Fotvård	3h	Vart annat år
Annan stickande/skärande verksamheter (tex. barberare, håltagning)	Timavgift	Vart 4:e år

Tillsynsbehov/risikanalyt + nationell strategi är;

- Kontroll av hygien/smittskydd utifrån blod och annan smitta, verksamhetens egenkontroll, kemikalieanvändning och förvaring, tatueringfärger samt likvärdig tillsyn av verksamhet.

Lokaler för förvaring av djur

Timmar i taxa   Tillsynsintervall
1

Tillståndsansökningar	Timavgift	Löpande
Lokaler för förvaring (tex. hunddagis, 4H. gårdar, vårdboenden)	Timavgift	Löpande

Tillsynsfokus utifrån behov/risikanalyt;

Inom detaljplanlagt område krävs det tillstånd för vissa djurslag och antal djur.

- Händelsestyr tillsyn i form av tillståndsansökningar som kommer in;
  - o För Nötkreatur, häst, get, får, svin
  - o Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur.
  - o Orm.
- Tillsyn av lokaler för förvaring av djur görs utifrån olägenhets perspektivet och objektsburen smitta til grannar och boende. Tillsyn kan förekomma på äldreboende och djurverksamheter.

Ytterligare tillsynsbehov inom området;

Inventering av hur många av denna typ av lokaler som finns i Solna.

Ej anmälningspliktiga lokaler (U-verksamheter)

Dessa typer av lokaler är inte anmälningspliktiga men bör få särskild uppmärksamhet av miljö- och hälsoskyddsmyndighet enligt miljöbalken.

Dessa typer av verksamheter besöks i regel vart 3-5:e år och debiteras med timavgift.

Tillsynen bedrivs i vissa fall i projektform om antalet verksamheter inte är för stort. I de fall det finns många verksamheter av samma typ genomförs tillsyn löpande genom att ett antal av verksamheterna besöks löpande. Efter fem år ska samtliga ha haft besök. Register för dessa verksamheter uppdateras löpande genom inventering vid planerad tillsyn utifrån tillsynsintervall för verksamhetstypen. Aktuellt register finns inte uppdaterat varje år.

Verksamheter som innefattas;

Lokal typer	Timmar i taxa	Tillsynsintervall
Motionsanläggningar	timavgift	4:e år
Idrottshallar på skolor	timavgift	Varje år
Evenemang- och idrottsarenor	timavgift	4:e år
Samlingslokaler (konferenslokaler, bibliotek, teatrar, biografteater)	timavgift	5:e år
Frisörer	timavgift	5:e år
Skönhetslokaler, massageverksamheter	timavgift	5:e år
Vård- och omsorgsboenden	timavgift	4:e år
Vårdlokaler (inkl. sjukhus)	timavgift	5:e år
Offentliga toaletter	timavgift	5:e år
Tillfälliga boenden (hotell, arrest,	timavgift	5:e år

Ytterligare tillsynsbehov inom området; Inventering av hur många lokaler av respektive typ skulle behöva göras.

Anmälan om olägenhet i bostäder och offentliga lokaler

Områden	Timmar i taxa	Händelsestyrd tillsyn
Anmälan om olägenhet i bostäder	Timavgift	Löpande
Anmälan om olägenhet i offentliga lokaler	Timavgift	Löpande

Tillsynsbehov;

- Tillsynsbehov sker genom händelsestyrd tillsyn vid anmälan av olägenhet i flerbostadshus och offentliga lokaler utifrån inomhusmiljö så som buller, temperatur, fukt/mögel, elektromagnetiska fält, vibrationer. Skadedjur, rökfria miljöer.

7.3 Tillsynsområden enligt Strålskyddslagen

Tillsynsområden	Timmar i taxa	Tillsynsintervall
Solarium		3:e år
Radon	Timavgift	Löpande
Radiakmätning	Ej avgift	Var 7:e månad

Solarium

Händelsestyrd tillsyn sker vid anmälan av ny verksamhet.

Tillsynsbehov/risakanlys är;

- Kontroll av städning/hygien, verksamhetens egenkontroll, solarierörs typ och märkning (UV-typ 3), exponeringsschema, 18-års åldersgräns och kosmetiska produkter.

Radon

Planerad och händelsestyrd tillsyn av radonmätningar i flerbostadshus och offentliga lokaler där barn och unga vistas stadigvarande. Referensnivån för radon i bostäder, skolor och förskolor samt lokaler som allmänheten har tillträde till är 200 becquerel per kubikmeterluft inomhus.

Tillsynsbehov/risakanlys är;

- Tillsyn och kontroll av att radonmätningar görs och redovisas till enheten i alla flerbostadshus, skolor och förskolor.

Radiakmätning

Hälsoskydds enheten utför bakgrundstrålningsmätningar på två platser i Solna var 7:e månad. Mätresultatet rapporteras i RadGIS, ett system som hanteras av till Länsstyrelsen och MSB.

7.4 Övriga tillsynsområden

Kosmetiska hygieniska produkter

Nämnden har delat tillsynsansvar med Läkemedelsverket gällande tillsyn på märkning av kosmetiska och hygieniska produkter. Hälsoskydds enheten utövar tillsyn i projektform att kontrollera märkning av kosmetiska produkter hos försäljare så som frisörer, detaljhandel och skönhetsalonger.

Rökfria miljöer

Nämnden har tillsynsansvar gällande tillsyn av rökfria miljöer som regleras i lagen om tobak och liknande produkter. Det gäller platser så som tex. förskol- och skolgårdar, perronger, lekplatser och uteserveringar. Hälsoskydds enheten utövar tillsyn genom att bla. att informera och kontrollera att den som är ansvarig för en offentlig miljö följer lagen. Riktad tillsyn utförs framför allt på förskole- och skolgårdar. För övriga miljöer bedrivs tillsyn vid inkommande klagomål.

Remisser

- Enheten ger yttrande gällande alkoholremisser från socialförvaltningens tillståndsenhet vid ansökan om alkoholservering.
- Enheter ger yttrande även till andra myndigheter inom enhetens tillsynsområden.

Inventering av verksamheter/anläggningar

Det finns ett stort behov av att inventera anmälningspliktiga och icke anmälningspliktiga verksamheter. Nämnden är skyldig att genomföra tillsyn på icke anmälningspliktiga verksamheter men dessa kan starta utan att inkomma med anmälan till nämnden. Inventeringar kan göras branschvis inför tex tillsynsprojekt, eller områdesvis geografiskt.

Ett behov finns även att inventera djurhållning i detaljpanelagt områden då dess verksamheter är tillståndspliktiga enligt miljöbalken och lokal miljö-och hälsoskyddsföreskrifterna.

7.5 Övrig tid i behovsutredning/tillsynsplan

Verksamhetsutveckling;

- Automatisk registrering/handläggning Atom (utveckling av Ecos).
- E-tjänster/Minut miljö (E-tjänster kopplade till Ecos).
- Kartläggning manuell hantering.
- Information (infobladd, webb). (utveckla webb för information till fastighetsägare gällande inomhusmiljö och egenkontroll)
- Digital tillsyn (utveckling av tillsyn med verktyg sås om Ipads).
- Kalibrering och skötsel av instrument.
- Kompetensutveckling och omvärldsbevakning.

Samverkan;

- Extern samverkan med andra via MSL- projekt, andra kommuner, förvaltningar och myndigheter.
- Intern samverkan och planering mellan förvaltningens enheter.

Verksamhetsstyrning;

- Styrning, planering och uppföljning.

Administrativt arbete i tillsynen;

- GDPR- sekretess och gallring av handlingar i ärendesystem.

8 Befogenheter och resurser för tillsyn

8.1 Befogenheter

Miljö- och hälsoskyddsnämndens befogenheter inom miljöbalkens område regleras i huvudsak i 26 kap miljöbalken. Tillsynsmyndigheten ska dessutom, genom rådgivning och information skapa förutsättningar för att balkens syfte och ändamål ska kunna tillgodoses.

8.2 Kompetenskrav och utbildning

Miljöinspektörer vid hälsoskydds enheten har universitets- eller högskoleutbildning som är relevant för att kunna utföra och vidareutveckla arbetet. Kompetensutveckling sker kontinuerligt genom deltagande i Miljösamverkan Stockholms (MSL) olika projekt och seminarier, genom deltagande i Socialstyrelsen, Läkemedelsverket, strålsäkerhetsmyndigheten, Folkhälsomyndigheten eller andra centrala myndigheters tillsynsvägledning eller nationella projekt samt genom Länsstyrelsens tillsynsvägledning.

Kompetensutveckling sker även intern på förvaltningen och genom internt eller externt anordnad utbildning. Kompetensutveckling är en del som tas upp i medarbetarsamtalet.

8.3 Beräkning av resurser

En heltidsanställd på miljöavdelningen har en teoretiskt faktisk arbetstid på omkring 1800 timmar per år när den lagstadgade semestern är borträknad. När egen och gemensam tid räknats bort så kvarstår 1500 timmar till planerad, händelsestyrd tillsyn samt tillsynsrelaterat arbete.

9 Avgifter

Tillsynen enligt miljöbalken finansieras i huvudsak via avgifter. Timavgiften för miljöbalkstillsynen är beslutad av kommunfullmäktige till 1469 kronor per timme (2024). Riskbedömningen av varje tillsynsbransch i tillsynsbehovsutredningen ligger till grund för vilket behov av tillsyn som branschen har och utgör därmed underlag till vilken avgift som varje verksamhetsutövare får betala. Avgiften för respektive tillsynsobjekt bestäms utifrån branschens bedömda tillsynsbehov. Avgifterna för tillsyn regleras i taxa inom miljöbalken och strålskyddslagens områden. Verksamheter med styrd tillsyn samt vissa verksamheter med behovsprioriterad tillsyn betalar en årlig avgift. Övriga verksamheter betalar timavgift. Tillkommande tillsynstid på grund av avvikelser eller större risker i enskilda verksamheter än förväntat debiteras med timavgift i efterhand.

10 Regional samverkan

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är medlem i Miljösamverkan Stockholms län (MSL). Genom deltagande i miljösamverkan kan kommunerna gemensamt ta fram underlag för tillsyn, genomföra seminarier och operativ tillsyn. På så sätt ökar samsynen mellan kommunerna i regionen samtidigt som det blir effektivare för alla med gemensam planering och förberedelse.

11 Samverkan med centrala myndigheter

I de fall centrala myndigheter som till exempel Folkhälsomyndigheten, Läkemedelsverket, Socialstyrelsen, Strålsäkerhetsmyndigheten eller länsstyrelsen anordnar nationella eller regionala projekt så ska miljö- och byggnadsförvaltningens hälsoskydds-enhet överväga att delta. Dessa projekt är viktiga att delta i för att få kompetensutveckling och samsyn med andra kommuner.

Bilaga 1, Behovsutredning 2024–2026 och tillsynsplan 2024

	Aktiviteter	Antal 2024	Behov 2024 (h)	Behov 2025 (h)	Behov 2026 (h)	Plan 2024 (h)
Miljöbalken	Hälsoskyddstillsyn					
Anmälningspliktiga	Bassängbad (inomhus)	14	33	157	35	33
	Bassängbad (utomhus) inkl. plaskdammar	6	32	32	32	75
	Strandbad	1	6	12	12	6
	Fritidsgårdar	8	54			54
	Förskolor	38/76	552	552	552	520
	Öppna förskolor	6	36			0
	Familjedaghem med lokal	5	8			8
	Grund- och gymnasieskolor	18/36	322	210	210	320
	Tatuering/piercing/akupunktur	18	84	18	102	84
	Fotvård	26		156		0
	Annan stickande skärade verksamhet	25	90			90
Ej anmälningspliktiga	Tillfälliga boenden	22				0
	Idrottshallar, skolor	14	78			78
	Motionsanläggningar	31	180			120
	Evenemangs- och idrottsarenor	4			30	0
	Samlingslokaler	45	192			120
	Offentliga toaletter	60		120		0
	Vårdlokaler (inkl. sjukhus)	12		84		0
	Vård- och omsorgsboende	26		210		0
	Skönhetsvård, Hudvård	14			90	0
	Frisörer	52				0
	Massage, Zonterapi mm	26	100			0
	Lokaler för förvaring av djur		20	20	20	20
Händelsestyrd tillsyn	Anmälan enligt 38§ Offentlig/hygienisk lokal	Ca 25	160	180	200	160
	Anmälan om olägenhet i offentliga/hygieniska lokaler		200	220	240	100
	Anmälan om olägenhet i bostad (inkl. bullerinfrastruktur)		1700	1750	1800	1502
	Tillståndsprovning gällande djurhållning		25	30	35	10
	Remisser		55	60	65	50

	Tillsyn exploateringsprojekt/ fysiks planering		40	50	60	0
	Bygglovsärenden		30	40	50	0
Smittskyddslagen	Objektsburen smitta		75	80	85	50
Strålskyddslagen	Radiakmätning		30	30	30	30
	Radon		60	60	100	200
	Solarium	4	36		36	
Lagen om tobak och liknade produkter	Rökfria miljöer		50	60	70	50
Övrigt	Fastighetsägares egenkontroll		200	100	100	200
	Information och rådgivning		300	320	340	300
	Extern samverkan		350	350	350	350
	Verksamhetsutveckling		375	555	555	360
	Intern samverkan och planering		504	504	504	500
	Verksamhetsstyrning		900	900	900	900
	Kompetensutveckling och omvärldsbevakning		400	400	400	400
	Administrativt arbete i tillsynen		800	500	500	800
Summa:						
Total summa:			8077	8140	7579	7490
Resurser 2024			7490			

SOLNA STAD

Behovsutredning och plan för miljöskyddstillsynen

2024–2026

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Innehåll

1	Bakgrund och syfte.....	4
2	Nationell strategi för miljötillsyn	4
3	Mål.....	5
4	Behovsutredning.....	5
5	Tillsynsområden.....	6
5.1	Bilaga 1 Behovsutredning och tillsynsplan.....	6
5.2	Handläggning enligt 4 kap, 7 § samt 7 kap Miljöbalken skyddade områden	6
5.3	A-verksamhet	6
5.4	B-verksamheter	7
5.5	C-verksamheter	7
5.6	U-verksamheter.....	9
5.7	Energitillsyn	10
5.8	Värmepumpar.....	11
5.9	Infrastruktur- och exploateringsprojekt	11
5.10	Dagvattenanläggningar, ledningsnät och parkeringsytor	11
5.11	Ansökan och tillsyn enskilda avlopp och latrinkomposter	12
5.12	Köldmedia.....	13
5.13	Hagalunds bangård.....	13
5.14	Olyckor.....	13
5.15	Förorenade områden och byggnader.....	14
5.16	PCB.....	15
5.17	Kvicksilver i avloppsrör.....	16
5.18	Vattenverksamhet, remisser	16
5.19	Biocidrapporter - kontroll av efteranmälan	16
5.20	Reach/CLP/Biocider - användare och försäljning.....	17
5.21	Sprängämnesprekursorer	17
5.22	Försäljning av e-cigarett.....	18
5.23	Spridning av kemiska bekämpningsmedel (växtskyddsmedel).....	18
5.24	Cisterner (ej vid miljöfarliga verksamheter) inkl inventering	18
5.25	Dispens från renhållningsordningen avseende matavfall.....	18
5.26	Producentansvar	20
5.27	Avfallstransportörer, mäklare, rapportering farligt avfall.....	20

5.28	Avfallssortering och flergångsförpackningar, livsmedelsanläggningar.....	21
5.29	Avfall vid rivning och byggnation, mindre projekt.....	21
5.30	Animaliska biprodukter.....	22
5.31	Nedskräpning, störning från avfallshantering.....	22
5.32	Marknadskontroll mobila maskiner	22
5.33	Extern samverkan	23
5.34	Inventering av verksamheter/anläggningar	23
5.35	Verksamhetsutveckling	23
5.36	Handlingsplan för arbetet med förorenade områden.....	23
5.37	Intern samverkan och planering.....	23
5.38	Verksamhetsstyrning	24
5.39	Administrativt arbete, nya beslut fast avgift.....	24
5.40	Kompetensutveckling och omvärldsbevakning	24

1 Bakgrund och syfte

Enheten kontrollerar att miljöbalken med tillhörande förordningar följs. En stor del av tillsynen läggs på miljöfarliga verksamheter, förorenad mark och byggnader, infrastruktur- och exploateringsprojekt samt dagvatten. Tillsynen omfattar bland annat tillsynsbesök hos verksamheten, granskning av provtagningar eller andra undersökningar och krav på att verksamheten har en fungerande egenkontroll. Enheten handlägger ansökningar och anmälningar som krävs enligt miljöbalken samt ger information till verksamhetsutövare och privatpersoner. Syftet med tillsynen är att minska utsläppen av föroreningar till mark, vatten och luft. Ett annat syfte är att kunskapen om miljölagstiftningen och de krav som ställs ska öka hos verksamhetsutövarna.

2 Nationell strategi för miljötillsyn

Som stöd i framtagandet av tillsynsplanen har den nationella strategin för miljöbalkstillsyn använts. Strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energimyndigheten och Svenska kraftnät. Strategin är indelad i sju tillsynsområden och de fem områden som berör miljöskyddstillsynen i Solna framgår nedan. Inom var och en av dessa finns tillsyn som är extra angelägen att stärka. Strategin är fyraårig och omfattar åren 2022–2025.

Fokusområden Avfall

- Masshantering sker på ett resurseffektivt sätt och minimerar risken för diffus spridning av gifter i samhället.
- Illegal avfallshantering. Minskning av antalet otillåtna avfallstransporter, både nationella och gränsöverskridande.
- Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall.

Fokusområden Förorenade områden

- Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2.
- Anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 i FMH. Tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden utvecklas så att dessa ärenden handläggs rättssäkert, mer effektivt, och med miljömässigt motiverade krav.

Fokusområden Kemikalietillsyn

- Reach – tillsyn av kemiska produkter hos nedströmsanvändare och varor/kemiska produkter i butiksledet.
- CLP – tillsyn av kemiska produkter i butiksledet.
- Biocider – tillsyn av biocidprodukter och behandlade varor i butiksledet.

Fokusområden Miljöfarlig verksamhet

- Fordonstvättar och fordonsverkstäder.

- Nationell tillsynskampanj avseende fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (nov 2023 - maj 2024).
- Uppdaterade miljöbalkstillstånd.
- Kvalitetssäkrad kontroll - utsläpp till vatten. Gäller avloppsreningsverk
- Dagvatten. Fokus egenkontroll för anläggningar.
- Energihushållning. Miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen. Miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen.

Fokusområden Naturtillsyn

- Invasiva främmande arter. (Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet).
- Påverkan på naturvärden i jordbrukslandskapet.
- Påverkan på naturvärden i grunda havsvikar.

3 Mål

Enheten arbetar mot följande mål i Miljö- och hälsoskydds nämndens tillsynsplan:

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska utöva god tillsyn och säkerställa efterlevnad av lagstiftningen inom nämndens verksamhetsområde.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska öka nämndens självfinansieringsgrad för nämndens tillsyn och kontroll.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska hålla hög kvalitet på service och myndighetsutövning och bidra till nöjda solnabor och företagare.

Miljö- och hälsoskydds nämnden ska verka för att Solna ska utvecklas på ett miljömässigt hållbart sätt.

Målen bryts ner till aktiviteter och delaktiviteter på enhetsnivå. Dessa framgår av enhetens Verksamhetsområdesplan (VOP). VOP följs upp tre gånger årligen, per 30 april, per 31 augusti och per 31 december.

4 Behovsutredning

En behovsutredning görs årligen vilken visar det totala tillsynsbehovet. Behovet beskrivs i detta dokument och i de fall ett område inte prioriteras i planen för året så framgår det. Den nationella strategin för miljötillsyn har varit ett stöd i planeringen, bedömningen av behov samt vid prioritering av tillsynsinsatser för kommande år. Det går att konstatera att enheten sedan en tid tillbaka arbetar i linje med flera av de i strategin prioriterade områdena.

Genom att handläggarna för tid både i och utanför ärendehanteringssystemet går det att få information om hur lång tid arbetsuppgifter tar. Utöver det används ärendehanteringssystemet Ecos för att få ut statistik och information om de ärenden som handläggs. Det är ett stöd i planeringen och ger viktig information i bedömningen av behov och vad som är prioriterade arbetsuppgifter. Händelsestyrd tillsyn kan inte prioriteras bort. I de fall arbetsuppgifter inte kan utföras, exempelvis vid vakanser, görs bortprioritering av det som bedöms ge minst negativ påverkan på miljön. De verksamheter som betalar en fast årlig avgift prioriteras framför de med timavgift.

Vid prioritering utgår enheten också från hur de vattenförekomster som finns inom kommunen mår och ställer krav på de verksamheter som leder sitt vatten dit. Det kan gälla både dagvatten och vatten från infrastruktur- och exploateringsärenden. Mot bakgrund av att vattenförekomsterna inte klarar gällande miljökvalitetsnormer har denna tillsyn hög prioritet.

Då flera ändringar av lagstiftningen inom avfallsområdet nyligen gjorts kommer avfallstillsynen ha fortsatt prioritet och flera tillsynsinsatser planeras under 2024. Här behöver även kompetensen hos handläggarna stärkas.

5 Tillsynsområden

Nedan följer de tillsynsområden som ingår i miljöskyddsenshetens ansvarsområde. En del av tillsynen kommer inte kunna prioriteras 2024 och det framgår i så fall av texten. Varje tillsynsområde har en kort beskrivande text kring tillsynsbehov/tillsynsintervall samt gjorda prioriteringar.

5.1 Bilaga 1 Behovsutredning och tillsynsplan

Som en bilaga till detta textdokument finns enhetens tillsynsplan. Av posterna i planen framgår vilken tid i timmar som läggs på respektive tillsynsområde.

5.2 Handläggning enligt 4 kap, 7 § samt 7 kap Miljöbalken skyddade områden

Här genomförs enbart händelsestyrd tillsyn genom att inkomna ansökningar och anmälningar besvaras. I samband med det görs platsbesök. De klagomål som inkommer hanteras också. Någon omfattande egeninitierad tillsyn för att upptäcka eventuella åtgärder som gjorts utan ansökan eller anmälan planeras inte under 2024.

5.3 A-verksamhet

Det finns en A-anläggning och denna har länsstyrelsen tillsyn över. Enhetens tid i tillsynsplanen omfattar att svara på eventuella remisser som kommer samt att vid behov närvara vid periodisk besiktning eller tillsynsbesök. Den tiden kan inte debiteras eftersom miljö- och hälsoskydds nämnden inte är tillsynsmyndighet. Vid hög arbetsbelastning prioriteras remisser bort liksom deltagandet på periodisk besiktning.

A-verksamheter	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
Norrenergi värmeverk	-	-

5.4 B-verksamheter

Det finns för närvarande fem B-anläggningar. Dessa betalar en fast årlig avgift och hos samtliga genomförs ett tillsynsbesök på plats årligen. Granskning av miljörapport sker årligen. Granskning av egenkontrollprogram, rutiner för avfalls- och kemikaliehantering, provtagningsresultat samt utsläpp av dag- och spillvatten genomförs som en del av tillsynen. Enheten deltar oftast på periodiska besiktningar när dessa hålls. Tillsynen har hög prioritet. Tiden i tillsynsplanen bygger på vad verksamheterna betalar i fast årlig avgift.

Nya verksamheter och ändring av befintliga verksamheter prövas av länsstyrelsens miljöprövningsdelegation. Länsstyrelsen har tillsynen över verksamheterna men kommunen kan begära att få ta över tillsynen, vilket miljö- och hälsoskyddsnämnden har gjort.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.

B-verksamheter	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
KS Reservkraftsanläggning	18	Varje år
NKS Reservkraftanläggning	20	Varje år
Trumlingsaktiebolaget	16	Varje år
Fintlings Ytbehandlingsfabrik	28	Varje år
Valneva	35	Varje år

5.5 C-verksamheter

C-verksamheterna betalar en fast årlig avgift och hos samtliga genomförs ett tillsynsbesök på plats årligen eller vart annat år, beroende på omfattning av verksamheten. Ett fåtal C-verksamheter som är mindre och som har en lägre årlig avgift besöks vart tredje år.

Granskning av bland annat miljörapporter, egenkontrollprogram, rutiner för avfalls- och kemikaliehantering, provtagningsresultat samt utsläpp av dag- och spillvatten genomförs som en del av tillsynen. Tiden i tillsynsplanen bygger på vad verksamheterna betalar i fast årlig avgift. Tillsynen är högt prioriterad och tillsynstiden motsvarar den tid som verksamheterna betalar i årlig avgift.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.
- Fordonstvättar - alla anmälningspliktiga fordonstvättar ska ta regelbundna prover på utgående tvättvatten.

C-verksamheter	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
OKQ8 Bergshamra	14,5	Varje år
OKQ8 Hagalund	14,5	Varje år
OKQ8 Vreten	14,5	Varje år
Circle K Järva Krog	14,5	Varje år
Circle K Råsunda	14,5	Varje år
INGO (JET)	10	Vart annat år
Preem Solnavägen	8	Vart annat år
Bilia Personbilar Ankdammsgatan	8	Vart annat år
Bilia Personbilar Haga Norra	13,5	Varje år (Vart annat år tillsynsbesök)
W & D Carwash	12	Varje år (Vart annat år tillsynsbesök)
Fordonstvätt S	12	Varje år (Vart annat år tillsynsbesök)
Saneringshallen Hagalunds bangård	15	Varje år (Vart annat år tillsynsbesök)
Tågtvätten Hagalunds bangård	12	Varje år (vart annat år tillsynsbesök)
Tomteboda bussdepå	15,5	Varje år
Arvid Nordquist kafferosteri	30	Varje år
Frösunda Kylstation	8	Vart annat år
Karolinska sjukhuset	33	Varje år
Karolinska institutet	30	Varje år
Science for Life Laboratories	5	Vart annat år
Cepheid	15	Vart annat år
Etvax	5	Vart annat år
Recipharm	10	Vart annat år
CytaCoat	5	Vart annat år
NeoGap	5	Vart annat år
Carmeda	8,75	Vart annat år
TeamOlmed	4	Vart tredje år
Oncopeptides	5	Vart annat år
MS Kemtvätt	5	Vart annat år
Tvättexperten	5	Vart annat år

C-verksamheter	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
Polishögskolan	14	Vart annat år
Pampas Marina	8,5	Varje år (Vart annat år tillsynsbesök)
Aktiv Ortopedteknik i Stockholm	4	Vart tredje år
Svevia mellanlagring avfall	8	Vart annat år
Norra begravningsplatsen	10	Vart annat år
Coor Service Management (NKS)	3	Vart tredje år
Miljöstation Bergshamra	2,5	Vart tredje år
Miljöstation Hemvärnsgatan	2,5	Vart tredje år
Gunnarbo 2 mellanlagring avfall	3	Vart tredje år
Stena Recycling AB	3	Vart tredje år
Omexom	3	Vart tredje år

5.6 U-verksamheter

U-verksamheter med en fast årlig avgift besöks i regel vart tredje år. De fordonstvättar som årligen tar prov på sitt utgående vatten får tillsyn varje år genom att rapporterna granskas. Övriga u-verksamheter, inkl. tandläkare besöks vart femte år. Granskning av bland annat egenkontrollrutiner, rutiner för avfalls- och kemikaliehantering, provtagningsresultat samt utsläpp av dag- och spillvatten genomförs som en del av tillsynen. Tillsynen av verksamheter med fast avgift är högt prioriterad. Verksamheter som timdebiteras kan i vissa lägen prioriteras lägre varför tillsynsintervallet kan bli längre än vart femte år.

Under 2024 kommer tandläkare, grafiker, vissa fordonsverksamheter och vissa lab- och läkemedelsverksamheter besökas. Den tillsynen bedrivs ofta i projektform under en begränsad period. Utöver dessa områden finns många mindre verksamheter av olika typ vilka tillhör kategorin ”övriga”, även flera av dessa är prioriterade för tillsyn.

Tillsynen omfattar även sådant som ej är knutet till fasta objekt, som fordonstvätt på gatan, snöhantering, klottersanering, hantering av sopsand, samt allmänna frågor och viss rådgivning. Dessa verksamheter är av mindre omfattning. Tillsyn av ej fasta objekt prioriteras i regel lägre.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.
- Fordonstvättar - alla som tvättar mer än 200 fordon per år ska ta regelbundna prover på utgående tvättvatten.

U-verksamheter	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
Tandläkare 35 st	1,5 h till 2 h	Vart femte år
Lab-läkemedelsverksamheter 60 st	Timavgift	Vart femte år
Båtklubbar 4 st	4 h plus timavgift för hantering av bland annat avfallsplaner	Varje år
Fordonsverksamheter med årlig avgift, 16 st	4-6 h	Vart tredje år, granskning av ev. provtagningsrapporter varje år.
Fordonsverksamheter utan årlig avgift 60 st	Timavgift	Vart femte år
Grafiker 5 – 10 st	Timavgift	Vart femte år
Djurenheter/djurstallar 4 st	4 h	Vart tredje år
Konstgräsanläggningar 7 st (fotbollsplaner)	Timavgift	Vart femte år
Övriga u-verksamheter med årlig avgift 1 st	Timavgift	Vart tredje år
Övriga -verksamheter utan årlig avgift, 40 st	Årlig avgift	Vart femte år

5.7 Energitillsyn

Energitillsyn är utpekad som ett fokusområde i den nationella strategin för miljötillsyn. Verksamheter som har regelbunden miljötillsyn ska få frågor om sin energianvändning. Dessutom kan andra verksamheter som har hög energianvändning väljas ut för tillsyn. Rutiner och bedömningar för tillsynen behöver arbetas fram.

Under 2024 kommer energitillsyn genomföras på utvalda miljöfarliga verksamheter. Utöver det planeras ett projekt utföras mot idrottsanläggningar. I de fall verksamheten betalar en fast årlig avgift för den miljöfarliga verksamheten ingår tillsynen i denna. I annat fall debiteras tillsynen med timavgift.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- **Energihushållning.** Miljöbalkens bestämmelser om egenkontroll när det gäller energihushållning och användning av förnybara bränslen. Miljöbalkens hänsynsregler om energihushållning och användning av förnybara bränslen.

5.8 Värmepumpar

Tiden i tillsynsplanen omfattar de ansökningar och anmälningar som årligen inkommer avseende bergvärme. Dessa har minskat över tid och enheten hanterar bara ett fåtal ärenden per år. Ansökningarna avser inte enbart villaägare utan kan vara omfattande och bestå av många borrhål, ibland inom områden som har förorenad mark eller påverkat grundvatten.

Ansökningar avseende jordvärme och vattenvärme har inte förekommit på många år. Installation av luftvärmepump kräver varken tillstånd eller anmälan från miljö- och hälsoskyddsmyndigheten.

5.9 Infrastruktur- och exploateringsprojekt

Tillsyn utförs löpande på de stora infrastrukturobjekten samt större exploateringsprojekten. Tillsynsbesök på tunnelbanans verksamhetsområde sker flera gånger årligen och tillsynsmöten hålls cirka varannan månad, i vissa perioder tätare än så. Däremellan sker mycket kontakt. Mälarbanan har pausat sitt arbete men vissa förberedande arbeten tex ledningsomläggningar pågår vilket kräver tillsyn.

När det gäller exploateringsprojekt sker tillsyn efter byggnationernas omfattning men en utgångspunkt är att en exploatering besöks minst en gång när markarbeten pågår och en gång under tiden byggnaden uppförs. I större byggnationer sker fler besök än så. Samtliga större infrastruktur- och exploateringsprojekt ska ha ett egenkontrollprogram för byggtiden.

Granskning av bland annat egenkontrollrutiner, rutiner för avfalls- och kemikaliehantering, provtagningsresultat samt utsläpp av dag- och spillvatten genomförs som en del av tillsynen.

Pågående projekt	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
Tunnelbanan gröna linjen (fd gula linjen)	Timavgift	Flera gånger årligen
Mälarbanan (pausad)	Timavgift	Enstaka möten om pausad, annars flera gånger årligen
Exploateringsprojekt pågående, antal varierar	Timavgift	Varje – vart annat år

5.10 Dagvattenanläggningar, ledningsnät och parkeringsytor

Dagvattentillsyn bedrivs återkommande på dagvattendammar, magasin och andra reningsanläggningar. Inkommande anmälningar och informationsärenden handläggs löpande. Tillsynen fokuserar på rutiner för kontroll av anläggningarna. Tillsyn på Solna vattens ledningsnät för dag- och spillvatten sker årligen. Fokus vid tillsynen är egenkontroll vilket följer den nationella tillsynsstrategin. Det finns även ett behov av tillsyn av de större ledningsnätsägare men någon tillsynsinsats planeras inte under 2024.

Enheten har 2023 satsat resurser på tillsyn på parkeringsytor med mer än 100-parkeringsplatser. Tillsynen fokuserar på skötsel av oljeavskiljare i de fall parkeringsplatsen har sådan. Ett annat fokus är att öka andelen parkeringsyta där dagvattnet omhändertas lokalt i stället för att helt orenat passera ut i recipient. Viss uppföljning av tillsynen kommer göras 2024. Tillsyn av parkeringsytor med färre än 100 parkeringsplatser behövs också, dessa prioriteras dock inte under 2024.

Anläggningar	Timmar i taxan	Tillsynsintervall
Solna vatten, dag och spillvattenledningsnät	33,75 timmar	Varje år
Övriga, dag och spillvattenledningsnät, ca 6 st	Timavgift	Vart femte år
Dagvattendammar, magasin och övriga anläggningar, ca 30-35 st	Fast avgift eller timavgift	Vart femte år
Parkeringsplatser med OA, över 100 p-platser, 37 st	2 h	Vart tredje år
Parkeringsplatser utan OA, över 100 p-platser, 29 st	Timavgift	Vart femte år
Parkeringsplatser med OA, under 100 p-platser, oklart antal, inventering behövs	Timavgift	Vart femte år
Parkeringsplatser utan OA, under 100 p-platser, oklart antal, inventering behövs	Timavgift	Vart femte år

Fokusområden Miljöfarlig verksamhet

- Dagvatten. Fokus egenkontroll för anläggningar.

5.11 Ansökan och tillsyn enskilda avlopp och latrinkomposter

De allra flesta områden i Solna betjäns av kommunalt vatten och avlopp. Ett fåtal enskilda avlopp finns. Några nya förväntas inte uppkomma. Mot bakgrund av det är området inte prioriterat för tillsynsinsatser. En äldre lista med eventuella enskilda avlopp skulle behöva gås igenom för att avfärda de objekt som finns på listan. Detta görs i mån av tid inom ramen för inventering av verksamheter.

I några av de större koloniområden som finns i Bergshamra och Ulriksdal, komposterar kolonilottsinnehavarna latrin. För att få kompostera latrin krävs en ansökan. Ett fåtal ärenden inkommer årligen. Det finns ett behov av att följa upp gällande tillstånd avseende latrinkomposter till exempel genom platsbesök. Detta är dock inte prioriterat 2024 eftersom nya tillstånd skrevs relativt nyligen.

Anläggningar	Timmar i taxan
Enskilda avlopp, 2-3 st	Timavgift

Anläggningar	Timmar i taxan
Latrinkomposter Bergshamra, 33 st	Timavgift
Latrinkomposter Ulriksdal, 10 st	Timavgift

5.12 Köldmedia

Det finns cirka 215 köldmedieanläggningar i förvaltningens register i nuläget, av dessa är några anläggningar mobila. Varje anläggning betalar en fast årlig avgift motsvarande tre handläggningstimmar. De mobila anläggningarna betalar timavgift då antalet aggregat kan vara mycket högt. Utöver det sker debitering per timme för handläggningen av miljöskaktionsavgift i de fall det är aktuellt. De mobila anläggningarna betalar en timavgift.

Vid en inventering riktad mot bostadsrättsföreningar under 2023 tillkom ett antal anläggningar men då anläggningar även skrotas årligen har inte antalet ändrats inför 2024.

Tillsynen omfattar granskning av de årsrapporter som ska inkomma senast den 31 mars varje år. Enheten får stöd från administrativa avdelningen vilket medför att cirka hälften av tiden som läggs på handläggning finns med i enhetens tillsynsplan, resterande tid utförs av administrativa avdelningen. Administrationen lägger in uppgifter från kontrollrapporterna i Ecos och skickar ut bekräftelsebrev till de som inte har avvikelser. Handläggaren hanterar rapporter som visar sig ha brister och ärenden där det behöver skrivas beslut om miljöskaktionsavgift. Cirka en fjärdedel av anläggningarna som finns i förvaltningens register påförs årligen miljöskaktionsavgift.

5.13 Hagalunds bangård

Hagalunds bangård är stor och inom området finns flertalet miljöfarliga verksamheter (C- och U-verksamheter). De miljöfarliga verksamheterna besöks enligt vad som beskrivs tidigare i detta dokument och har fast avgift eller debiteras med timavgift. Ärenden avseende förorenad mark hanteras också inom bangården vilket ingår i timmarna för förorenade områden. Extra tid i tillsynsplanen behövs för strategiska möten med bland annat Trafikverket och Jernhusen. Ärenden av mer övergripande karaktär förekommer också. Det pågår flertalet ärenden om buller vilka inte finns med i någon annan post i tillsynsplanen. Handläggningstiden timdebiteras.

5.14 Olyckor

Varje år sker i snitt sju lite mer omfattande olyckor och utsläpp som kräver att enheten agerar. Enheten genomför platsbesök samt följer upp att tillräckliga åtgärder vidtas vid utsläpp. Ibland kan det ta tid att spåra källan vilket medför att många timmar kan behöva läggas ner. I vissa fall behöver en anmälan om misstänkt brott göras. Det kan vara svårt att debitera ärenden som avser olyckor och utsläpp då det många gånger inte går att fastställa vem som orsakat utsläppet.

Mindre olyckor och utsläpp prioriteras inte alltid för platsbesök. Ibland räcker det med kontakt med verksamhetsutövare och/eller till exempel Solna vatten. I de fall det går att debitera för tillsynstiden tas timavgift ut.

5.15 Förorenade områden och byggnader

Ett förorenat område är en plats som är så förorenad att den kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Tillsynsområdet är omfattande eftersom det finns många förorenade och misstänkt förorenade områden i Solna. I länsstyrelsens databas över misstänkt förorenade områden i Solna finns 508 objekt (hösten 2023). Flera av dessa har åtgärdats i olika omfattning, främst i samband med exploateringar. Av objekten har fyra stycken riskklass 1 och 15 stycken riskklass 2. Alla objekt är dock inte riskklassade.

Enheten bedriver i dagsläget nästan uteslutande händelsestyrd tillsyn på förorenad mark och byggnader. Staden arbetar med åtgärder vid en före detta kemtvätt som har riskklass 1. För denna kemtvätt pågår också en ansvarsutredning för att se om någon kan ställas till svars för att genomföra åtgärder.

Fler riskklassningar av förorenade områden behöver genomföras för att få ökad kunskap om vilka objekt som har störst risker om som därmed behöver prioriteras. Fler ansvarsutredningar behöver också göras för objekt som inte kommer åtgärdas inom ramen för en exploatering. Arbetet med deponier prioriteras för närvarande inte. Alla dessa insatser kräver specialistkunskaper samt tar mycket tid och resurser i anspråk. Majoriteten av arbetet kan inte finansieras genom tillsynsavgifter. Eftersom åtgärdstakten ändå är hög i Solna prioriterar enheten inkommande ärenden. Det har gjorts och pågår just nu många åtgärder i Solna kopplat till exploateringar.

Upplysningar om att föroreningar påträffats inkommer vilka besvaras, i regel med bekräftelsebrev. Anmälningar om avhjälpande inkommer och besvaras i regel med ett beslut om skyddsåtgärder och försiktighetsmått. I samband med åtgärder genomförs i vissa fall tillsynsbesök på plats.

Krav på undersökningar av misstänkta föroreningar har ställts i ett fåtal ärenden, fler krav kan ställas om den egeninitierade tillsynen ökas.

Frågor om förorenade fastigheter inkommer regelbundet. Enheten och administrativa enheten genomför utlämnanden av handlingar tillsammans. Utlämnandet kan vara tidskrävande.

En uppdatering av länsstyrelsens databas över potentiellt förorenade områden, det så kallade EBH-stödet, genomförs två gånger per år, mars och oktober. Uppdateringen innebär att alla nyinkomna uppgifter som rör förorenade områden ska läggas in i databasen och en bedömning av fastighetens status ska göras. Uppdateringarna är tidskrävande.

Handläggning och tillsyn timdebiteras.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Tillsyn av prioriterade förorenade områden med riskklass 1 och 2.
- Anmälan om avhjälpandeåtgärd enligt § 28 i FMH. Tillsyn vid avhjälpande av förorenade områden utvecklas så att dessa ärenden handläggs
- Masshantering sker på ett resurseffektivt sätt och minimerar risken för diffus spridning av gifter i samhället
- Illegal avfallshantering. Minskning av antalet otillåtna avfallstransporter, både nationella och gränsöverskridande.
- Återvinning av avfall så att det upphör att vara avfall

5.16 PCB

PCB är en organisk förening med skadliga effekter på djur och människor. I byggnader förekommer PCB i fogmassor, golvmassor, isolerrutor samt i kondensatorer. Krav finns på att all fog med PCB-halt på över 500 mg/kg ska vara sanerad. För fog med en PCB-halt på 50-500 mg/kg finns krav på sanering i samband med ombyggnation eller rivning.

PCB i byggnader har sedan Förordningen (2007:19) om PCB m.m. trädde i kraft varit ett prioriterat tillsynsområde. I dagsläget finns ett mindre antal fastigheter som ännu inte sanerat sina fogar. Dessa har en fast årlig avgift för att säkerställa registerföringen över dem.

Saneringsanmälningar inkommer för ett fåtal fastigheter varje år. Dessutom har ett antal fastighetsägare sökt och beviljats dispens från saneringskravet. Dispensen innebär att datumet för när saneringen ska vara genomförd skjuts fram.

Under 2024 går ett antal dispenser ut varför antalet anmälningar om sanering kan bli fler. Eventuellt inkommer nya dispensansökningar som behöver bedömas.

PCB	Timmar enligt taxan	Tillsynsintervall
Fastigheter med PCB-halt på mer än 500 mg/kg, 7 st	2 timmar för registerhållning, anmälan, dispensansökan och tillsyn timdebiteras	Löpande
Fastigheter med PCB-halt 50-499 mg/kg, 17 st	1 timme för registerhållning, anmälan och tillsyn timdebiteras	Löpande

5.17 Kvicksilver i avloppsrör

Tandläkare använde länge amalgam, som innehåller kvicksilver, för lagning av tänder. Trots att amalgam inte längre får användas så finns det kvar i gamla tandlagningar och i avloppsledning. Sanering av avloppsrör/avloppssystem som är kopplade till en tandläkarklinik görs med viss regelbundenhet samt när kliniken ska lägga ner, överlåtas eller om det sker ett stambyte i fastigheten. Kvicksilver i avloppsrör kan även förekomma vid sjukhusverksamhet, laboratorier m.m.

Information om sanering ges till alla tandläkare i samband med den tillsyn som sker vart femte år. De anmälningar om sanering som inkommer handläggs och besvaras med beslut om skyddsåtgärder och försiktighetsmått.

I övrigt görs ingen egeninitierad tillsyn men det finns dock ett behov av att inventera tidigare verksamheter som lagt ner utan att sanera.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift. Handläggningen ingår inte i den ordinarie tillsynen av till exempel tandläkarkliniker.

5.18 Vattenverksamhet, remisser

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet över miljöbalkens 11 kap om vattenverksamhet. De hanterar också anmälningsärenden. Tillstånd till vattenverksamhet prövas av mark- och miljödomstolen. Ett antal remisser avseende vattenverksamhet inkommer årligen. Dessa är av varierande storlek och kan ta mycket olika tid i anspråk. I regel inkluderas även den miljöfarliga verksamheten i prövningen då verksamhetsutövarna önskar villkor även för den verksamheten. Här behöver enheten lämna synpunkter.

Tiden som behövs för detta arbete är mycket svår att uppskatta. I de fall vattenverksamheten gäller avledning av grundvatten yttrar sig i regel inte nämnden över själva vattenverksamheten utan lämnar synpunkter på den miljöfarliga verksamhet som vattenverksamheten medför och där villkor också brukar föreskrivas i beslut eller dom. Vid behov deltar enheten på huvudförhandling i mark- och miljödomstolen. Under 2024 är det flera större projekt på gång vilka kommer söka vattendom och inkludera den miljöfarliga verksamheten i prövningen. Tiden i tillsynsplanen har därför höjts något jämfört med tidigare år. Att tidigt lämna synpunkter är en fördel som underlättar den tillsyn som sedan ska göras.

Tiden för att svara på remisser kan inte debiteras.

5.19 Biocidrapporter - kontroll av efteranmälan

I de fall en privatperson eller yrkesmässig användare planerar att använda biocider för att bekämpa skadedjur på allmän plats ska kommunen underrättas.

Underrättelseskyldigheten innebär inte något krav på att kommunen ska granska innehållet i varje enskild underrättelse och det är upp till varje kommun att avgöra hur underrättelserna ska hanteras och i hur stor omfattning innehållet ska granskas.

Syftet med underrättelseskyldigheten är att kommunen ska få information om de bekämpningsåtgärder som görs inom kommunen för att utifrån denna information kunna bedriva behovsanpassad tillsyn. Under 2023 utfördes tillsyn genom att ett antal inkomna rapporter granskades och några platsbesök utfördes.

På grund av ett överprövat ärende om tillsynsavgift i annan kommun är det oklart om kommunen har rätt att ta betalt för denna tillsyn varför den kommer att ha låg prioritet under 2024.

5.20 Reach/CLP/Biocider - användare och försäljning

Reach-förordningen innehåller bland annat regler om registrering av ämnen, förbud eller andra restriktioner för ämnen, krav på tillstånd för särskilt farliga ämnen samt regler om att informera kunder. Kommunen har ett tillsynsansvar att se till att verksamheter som kommunen har tillsyn över följer dessa regler. Reach-tillsynen sker löpande i samband med besök på miljöfarliga verksamheter.

Kommunerna har ansvar för tillsyn över butikers och grossisters försäljning, förutsatt att produkterna är köpta av svenska leverantörer. Exempel på vad kommunerna kontrollerar är hur kemiska produkter är märkta och förpackade, att bekämpningsmedel som säljs är godkända och att företagen lämnar information om särskilt farliga ämnen i varor. Kommunen har även tillsyn över användningen av kemikalier hos miljöfarliga verksamheter. Tillsyn av dessa områden är med som fokusområden i den nationella strategin för miljötillsyn. Kommunen delar tillsynsansvar med länsstyrelsen och Kemikalieinspektionen. Under 2023 utfördes tillsyn på märkning av varor i butiker. Någon tillsynsinsats hos återförsäljare planeras inte under 2024.

Kemikalieinspektionen skickar årligen ut ett antal remisser som kommunen ska besvara, tiden för detta ryms i denna post i tillsynsplanen.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift eller med fast årlig avgift om det är en verksamhet som betalar sådan för sin miljöfarliga verksamhet.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Reach – tillsyn av kemiska produkter hos nedströmsanvändare och varor/kemiska produkter i butiksledet.

5.21 Sprängämnesprekursorer

Sprängämnesprekursorer kan användas för att tillverka sprängmedel. Dessa ämnen förekommer i olika slags produkter inom detaljhandeln. Tillsynen omfattar försäljningsställen

dit enskilda kan ha tillträde, exempelvis lantbruks- och trädgårdshandel, bygg och järnhandel, byggmarknader och målarbutiker samt pool och spabutiker.

Inga tillsynsinsatser planeras under 2024.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

5.22 Försäljning av e-cigarett

Från och med den 1 juli 2022 gäller nya bestämmelser för försäljning av e-vätskor och e-cigarett. Vissa e-vätskor med en högre halt nikotin kräver efter denna tidpunkt ett särskilt tillstånd för överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter. E-vätskor är en kemisk produkt och omfattas därför av CLP-förordningen, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar. Ett så kallat överlåtelsetillstånd ansöks hos Länsstyrelsen och den som överlåter särskilt farliga kemiska produkter måste föra anteckningar om försäljningen. Kommunen har tillsynen över butiker som säljer e-cigarett.

Inga tillsynsinsatser planeras under 2024.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

5.23 Spridning av kemiska bekämpningsmedel (växtskyddsmedel)

Växtskyddsmedel används i huvudsak för att skydda växter mot skadedjur, svampangrepp eller mot konkurrerande växter. Ett växtskyddsmedel kan vara ett kemiskt eller ett biologiskt bekämpningsmedel.

Handläggningen omfattar framförallt inkommande anmälningar eller ansökningar om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel. I vissa fall görs också platsbesök för att följa upp de beslut om skyddsåtgärder och försiktighetsmått samt de tillstånd som anmälan eller tillståndsansökan medför.

Handläggning av inkomna anmälningar/ansökningar samt tillsynsinsatser timdebiteras om de inte inkommer från en aktör med fast årlig avgift för trafikanläggning (spår/väg).

5.24 Cisterner (ej vid miljöfarliga verksamheter) inkl inventering

Den inventering som utfördes 2023 visade att det finns fåtal cisterner för uppvärmning av villor eller andra byggnader i Solna. Tillsynsbehovet är därför litet. Krav finns på återkommande besiktning och tillsynsmyndigheten ska meddelas när en cistern tas ur bruk.

Handläggningen timdebiteras i regel.

5.25 Dispens från renhållningsordningen avseende matavfall

Handläggningen avser dispenser från kravet på utsortering av bioavfall, som i detta fall avser matavfall. Enheten handlägger också anmälningsärenden för kompostering av matavfall.

Det är i dagsläget oklart hur många fastighetsägare som kommer att ansöka om dispens från utsorteringskravet av matavfall. Tekniska förvaltningen ansvarar för att skicka ut information om kraven till sina abonnenter. De har informerat om att det är en del fastighetsägare som meddelat att de inte kommer hinna få till en lösning för utsortering, men det faktiska antalet är okänt. Antalet dispensansökningar påverkas även av hur snabbt fastighetsägarna får bygglov för sina lösningar. En dispens från utsorteringskravet får endast medges av särskilda skäl. En avstämning av vilka fastighetsägare som saknar kärl för utsortering men som inte har någon dispens kommer också att behöva göras. Handläggning av dispenser kommer behöva prioriteras och om det blir en hög arbetsbelastning kan annan egeninitierad tillsyn på avfall liksom på fasta miljöskyddsobjekt behöva senareläggas.

En tillsynsinsats för att kontrollera att de uppgifter som lämnats i ansökan stämmer kan bli aktuell men kommer inte att prioriteras 2024.

Det är oklart om utsorteringen av matavfall kommer ha någon påverkan på problemen med skadedjur i anslutning till avfallsförvaringen. Om det blir ett större skadedjursproblem kommer fler klagomål att inkomma och mer tid läggas på handläggning.

Generellt är utsorteringskravet en utmaning i en stad som Solna i och med den stora andelen flerfamiljshus. Behovet av tillsynstillsatser, ytterligare informationsutskick eller samarbetsprojekt med tekniska förvaltningen är svårt att förutse. Handläggning av dispenser timdebiteras.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.

5.26 Producentansvar

Producentansvar innebär att det företag som säljer, importerar, tillverkar eller på annat sätt för in produkten först till Sverige har ett ansvar för att produkten tas om hand när den blir avfall.

Från och med 2024 tar kommunerna över ansvaret för insamlingen av tidningar och förpackningar från Svenska Förpackningsinsamlingen. Tekniska nämnden kommer i och med det att ta över ansvaret för de cirka 35 återvinningsstationer som finns. Under 2024 planeras tillsyn att genomföras på samtliga återvinningsstationer för att se att egenkontrollen fungerar. Enheten handlägger löpande klagomålsärenden kopplat till buller, nedskräpning samt skadedjur vid återvinningsstationerna. Att stationerna byter verksamhetsutövare skulle kunna medföra att klagomålen inledningsvis blir fler eftersom det kan tillkomma nya arbetssätt och andra rutiner kopplat till skötsel och kontroll.

Från och med 2027 är det krav på fastighetsnära insamling av förpackningar. Det innebär att återvinningsstationerna, i sin nuvarande form, kommer att försvinna. Detta kommer påverka hur tillsynen ska bedrivas.

Utöver detta planeras ingen tillsyn av annat producentansvar 2024. Behov av sådan tillsyn finns dock då det finns producentansvar för engångsplastförpackningar, el-utrustning, batterier, däck, bilar, läkemedel samt radioaktiva produkter och herrelösa strålkällor. En inventering av producenter i Solna hade behövts. Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.

5.27 Avfallstransportörer, mäklare, rapportering farligt avfall

Tillsyn genomförs ungefär vart tredje år i form av projekt riktat mot avfallstransportörer och mäklare av avfall som har sin verksamhet i Solna. Vid tillsynen kontrolleras att verksamheterna följer de villkor som finns i de tillstånd som krävs för transport. Tillstånden beviljas av länsstyrelsen. Tillsyn planeras inte 2024.

Skyldigheten att rapportera sitt farliga avfall till Naturvårdsverkets nationella register omfattar verksamheter som producerar, transporterar, samlar in, behandlar och mäklar eller handlar med farligt avfall. Brister i rapporteringen medför miljöskattavgift. Kontroll görs i samband med tillsyn på miljöfarliga verksamheter eller exploatering. Den extra posten i tillsynsplanen omfattar sådana verksamheter som enheten i regel inte besöker men som ändå omfattas av rapporteringskravet. Under 2023 fokuserades bland annat på äldreboenden. Under 2024 kan frisörer komma att kontrolleras extra.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.

5.28 Avfallssortering och flergångsförpackningar, livsmedelsanläggningar

Tillsynen fokuserar främst på vilka avfallsfraktioner som sorteras ut, hur dessa tas om hand och vilken transportör som används för respektive fraktion. Tillsynen omfattar även vilka avfallsförebyggande åtgärder som genomförs rörande matsvinn.

Från den 1 januari 2024 ska restauranger, kaféer, livsmedelsbutiker och andra serveringsställen kunna erbjuda mat och dryck för ”take away” i muggar och matlådor som kan återanvändas. En flergångsförpackning är en förpackning som ska användas flera gånger. Försäljningsstället ska ha ett system för insamling och rengöring för att återanvändning ska vara möjlig och för att kravet ska vara uppfyllt. Ett försäljningsställe som tillhandahåller färre än 150 engångsmuggar eller engångsmatlådor per dag omfattas inte av kraven. Denna gräns sänks till 75 engångsmuggar eller engångsmatlådor den 1 januari 2026. Kraven omfattar heller inte den som säljer mat och dryck i engångsförpackningar som helt är gjorda av papper eller kartong. Den som inte uppfyller kraven kan behöva betala en miljöstraffavgift.

Från och med den 1 januari 2024 ska serveringsställen (restauranger) som säljer mat eller dryck i förpackningar och där gästen kan äta eller dricka på plats se till att gästen kan sortera sitt förpackningsavfall. Tillsyn så att detta följs behöver genomföras men kommer troligen inte hinnas med under 2024. Fokus på informationsinsatser sker inledningsvis.

Från 1 januari 2024 gäller också att verksamheter som har avfall som består av en förpackning med matavfall i och som behöver slängas, är skyldig att tömma förpackningen. Det kan vara en pappersförpackning, en glasburk eller konservburk. Möjligheter att söka dispens från kravet finns. Enheten kommer därför att behöva hantera ett antal dispensansökningar, det är dock svårt att veta hur många.

Under 2024 planeras en informationsinsats till berörda verksamheter. Tillsynsbesök planeras också men kan komma att behöva prioriteras ner beroende på hur många timmar som behöver läggas på att hantera dispenser från kravet på utsortering av matavfall.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

5.29 Avfall vid rivning och byggnation, mindre projekt

Handläggningen avser dispenser från kravet på utsortering av byggavfall i olika fraktioner. Tillsyn behövs också på plats vid rivningar och byggnationer. Avfallet som uppstår ska sorteras på byggarbetsplatsen och sedan hanteras på ett korrekt sätt när det transporteras väg. Farligt avfall ska rapporteras till det nationella registret för avfallstransporter som tillhandahålls av Naturvårdsverket.

Större projekt som har kontrollprogram för omgivningspåverkan under byggtiden omfattas inte av denna post utan tid för avfallstillsyn på dessa verksamheter inkluderas i posten ”Infrastruktur- och exploateringsprojekt”.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

De fokusområden i nationella tillsynsstrategin som enheten tar fasta på är:

- Illegala avfallstransporter – kontroll av transportdokument och rapportering till det nationella registret.

5.30 Animaliska biprodukter

Animaliska biprodukter är material från djurriket som inte är livsmedel och som ännu inte har bearbetats eller behandlas, exempelvis döda djur, biprodukter från slakt, hudar, ull, fjäder, naturgödsel, matavfall och rester från livsmedelstillverkning.

Kommunen ansvarar för tillsyn av bland annat nedgrävning av animaliska biprodukter, utlämnade och transport av matavfall, förvaring av animaliska biprodukter i primärproduktionen samt hantering med naturgödsel i primärproduktionen.

Enheten behöver främst kompetensutvecklas inom området samt inventera eventuella tillsynsobjekt i kommunen. Detta är dock inte prioriterat under 2024.

Debitering vid tillsyn sker med timavgift.

5.31 Nedskräpning, störning från avfallshantering

Nedskräpningsärenden som hanterats under 2023 har varit komplexa och tagit mycket tid i anspråk vilket ligger till grund för tiden i tillsynsplanen 2024. Det förekommer även klagomålsärenden på buller kopplat till tömning av avfall, både i flerfamiljshus och vid återvinningsstationer. Tiden i tillsynsplanen är en uppskattning av vad som kan behövas. Ärenden av mindre omfattning prioriteras lågt. Nedskräpningsärenden på stadens mark eller i naturreservaten ska i så stor utsträckning som möjligt hanteras av tekniska förvaltningen utan att miljö- och hälsoskydds nämnden ska behöva avsätta tid.

Handläggning av befogade klagomål debiteras med timavgift.

5.32 Marknadskontroll mobila maskiner

Kommunerna har liksom tidigare särskilt ansvar för marknadskontrollen av buller och avgaser från vissa mobila maskiner. Kommunens tillsyn omfattar kontroll av information och märkning av mobila maskiner uppfyller gällande krav när dessa saluförs lokalt i kommunen. Enheten planerar ingen tillsyn av mobila maskiner under 2024.

Om tillsynen ska kunna debiteras behöver taxan revideras.

5.33 Extern samverkan

För att hålla sig uppdaterad, för likvärdiga bedömningar, för att dela erfarenheter, kunskap, bedömningsgrunder och information med kollegor i andra kommuner och på andra myndigheter krävs tid för extern samverkan. Enheten deltar i flera av Miljösamverkan Stockholms samverkansprojekt. Enheten deltar även på samsynsmöten som hålls av länsstyrelsen kopplat till tillsynen på tunnelbanan. Enheten träffar kollegor från andra kommuner i olika samverkansforum. Ibland genomförs samsynsinspektioner med kollegor i annan kommun.

5.34 Inventering av verksamheter/anläggningar

Nämnden är skyldig att genomföra tillsyn på miljöfarliga verksamheter men mindre verksamheter som inte kräver tillstånd eller anmälan kan starta utan att meddela nämnden. Inventeringar kan göras branschvis inför till exempel tillsynsprojekt, eller områdesvis geografiskt. Under 2023 inventerades bland annat djurenheter i vattenskyddsområde samt köldmedieanläggningar. Inventering av u-verksamheter har tidigare år gjorts genom fältbesök områdesvis.

Ett behov av att fortsätta inventering av u-verksamheter finns. I samband med tillsynsprojekt genomförs inventeringar av verksamheter genom sökningar i olika register. Det finns också ett fortsatt behov av att inventera köldmedieanläggningar då det finns en misstanke om att det finns anläggningar som inte genomför kontroll och rapportering i enlighet med gällande lagstiftning.

Inga inventeringsinsatser planeras 2024, i stället läggs tiden på tillsyn av u-verksamheter.

5.35 Verksamhetsutveckling

Här ligger enhetens tid för kvalitetsarbete. Det kan handla om att uppdatera mallar, blanketter, e-tjänster, informationsblad och webb. Här finns även tid för att utveckla tillsynen bland annat med digitala hjälpmedel. Tid för att ta fram checklistor och bedömningsunderlag som behövs inför tillsynen ryms här. Del av tiden kan direkt debiteras verksamhetsutövarna eftersom det handlar om förberedande arbete inför tillsynsbesök.

5.36 Handlingsplan för arbetet med förorenade områden

En handlingsplan för arbetet med förorenade områden behöver tas fram. Planen ska ge förutsättningar för ett mer strategiskt och systematiskt arbete för att uppnå miljömålet Giftfri miljö. Den syftar till att tydliggöra vilka prioriteringar som ska göras, vilka resurser som behövs och vilka mål som ska sättas för arbetet med förorenade områden. Handlingsplanen ska ange en strategi och tidsplan för de aktiviteter som behöver genomföras.

För mer information om förorenade områden i Solna se rubriken "Förorenade områden och byggnader".

5.37 Intern samverkan och planering

Tid krävs för enhetsmöten, planeringsdagar, avstämningsmöten och interna diskussioner om verksamheten och ärenden av mer övergripande karaktär. Tid för egen planering ryms också här.

5.38 Verksamhetsstyrning

Här ligger enhetschefens arbete med att leda enhetens arbete och stötta medarbetare i det dagliga arbetet. Här finns tid för verksamhetsplanering och uppföljning av verksamhet och budget.

5.39 Administrativt arbete, nya beslut fast avgift

Handläggarna lägger tid på att registrera vissa handlingar i ärendehanteringssystemet Ecos. För verksamheter som är nya eller ändras, eller i det fall taxan ändras utöver timavgiften krävs nya beslut om avgift.

5.40 Kompetensutveckling och omvärldsbevakning

Varje handläggare behöver tid för kompetensutveckling. Denna kan bestå av medverkan vid olika seminarier eller kurser. Tiden kan också läggas på inläsning av ny lagstiftning, bedömningsgrunder, tillsynsvägläddande dokument från andra myndigheter, genomgång av rättsfall och annat som gör att tillsynen bedrivs rättssäkert. Under året kommer särskilda satsningar göras på att öka kunskapen gällande förorenad mark, dagvatten, skyddade områden och avfallstillsyn. Kunskapshöjande insatser gällande offentlighet och sekretess kommer också att prioriteras.

MILJÖBEVAKNINGSPLAN 2024

		PLAN 2024
		h
Biologisk mångfald	Strategiskt underlag för biologisk mångfald	300
	Artinventering - groddjur, fladdermöss	110
	Biotopförbättrande/biotopvårdande åtgärder, samverkan	60
Vatten	Vattensamverkan och åtgärdsarbete Brunnsviken, Råstasjön, Råstaån	240
	Vattensamverkan och åtgärdsarbete Bällstaviken-Ulvsundasjön-Karlbergssjön	100
	Vattensamverkan och åtgärdsarbete Edsviken	100
	Vattensamverkan och åtgärdsarbete Igelbäcken	230
	Vattensamverkan och åtgärdsarbete Lilla Värtan	80
	Grundvattenrådet	50
Luft	Uppdatering av luftvårdsdatabasen	5
Övergripande	Strategiskt arbete	200
	Kunskapsspridning (sammanställning, information, rådgivning, kommunicering)	100
Miljöplanering	Planytttranden	260
	Uppföljande av MHN:s planytttranden	50
	Stöd plan och exploatering	255
	Samverkan och remisser bygglov	110
	Övrigt (övergripande planering etc)	40
Övrigt	Verksamhetsstyrning	230
	Intern samverkan och planering	400
	Extern samverkan och planering	100
	Kvalitetsarbete	100
	Kompetensutveckling och omvärldsbevakning	180
Totalt		3300

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

Datum 2024-01-22
MHN/2023:1 (Lex)

Plan för livsmedelskontrollen 2024–2026

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fastställer förvaltningens förslag till plan för livsmedelskontroll 2024-2026.

Sammanfattning

Enligt Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVFSF 2005:21) om offentlig kontroll av livsmedel ska kontrollmyndigheten årligen fastställa en plan för myndighetens livsmedelskontroll. Planen ska avse en period om tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för. Av planen ska det bland annat framgå vilka prioriteringar myndigheten gör, vilka personella, ekonomiska och andra resurser som myndigheten behöver för att fullgöra sina kontrolluppgifter samt hur mål och prioriteringar i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan har beaktats.

Emelie Grind
Förvaltningschef

Karolina Ernarp
Bitr förvaltningschef

SOLNA STAD

Plan för livsmedelskontrollen 2024–2026

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Innehåll

Sammanfattning av kontrollplanen	3
1 Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan.....	4
1.1 Gemensamma effektmål för myndigheterna i livsmedelskedjan	4
1.2 Miljö- och hälsoskyddsmyndighetens mål för livsmedelskontrollen 2024	5
2 Ansvarsfördelning inom livsmedelskontrollen.....	6
2.1 Ansvarsfördelning i Sverige.....	6
2.2 Ansvarsfördelning i Solna.....	6
2.3 Opartiskhet på alla nivåer	6
3 Samordning.....	7
3.1 Samordning och samverkan mellan behöriga myndigheter.....	7
3.2 Samordning och samverkan inom myndigheten.....	7
3.3 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen	8
4 Befogenheter och resurser för kontrollen	8
4.1 Kontrollmyndighetens befogenheter.....	8
4.2 Kontrollpersonal och utrustning	8
4.3 Finansiering av kontrollen	9
4.4 Kompetenskrav och utbildning.....	9
5 Organisation och utförande av kontrollen.....	9
5.1 Registrering av kontrollobjekt.....	9
5.2 Planering och prioritering av kontrollen	10
5.3 Rutiner för utförande av kontroll.....	11
5.4 Provtagning och analys	12
5.5 Rapportering av kontrollresultat.....	12
5.6 Öppenhet i kontrollen.....	12
6 Åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen	13
7 Uppföljning och utvärdering av kontrollen	13
7.1 Uppföljning.....	13
7.2 Utvärdering och revisioner.....	14
8 Beredskap.....	14
9 Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan.....	14
Bilaga 1, Behovsutredning 2024-2026.....	15

Sammanfattning av kontrollplanen

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bland annat i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden i Solna stad är den behöriga kontrollmyndigheten för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen. Nämnden ansvarar för att en effektiv och riskbaserad kontroll utförs på de anläggningar som finns inom kommunen i enlighet med 23 § livsmedelsförordningen (2006:814).

Livsmedelskontrollens syfte är att konsumenterna får säkra livsmedel, att de inte blir vilseledda och att informationen om livsmedel är tillräcklig och enkel att förstå. Kontrollen ska vara effektiv, ändamålsenlig och likvärdig.

I Solna finns 691 livsmedelsanläggningar registrerade. Under 2024 planerar nämnden att göra ca 600 planerade kontroller. Kontroll utförs bland annat på restauranger, butiker, grossister, skol- och omvårdnadsverksamheter, huvudkontor, tillverkare och dricksvattenanläggningar. Därtill tillkommer kontroller vid klagomål, misstänkta matförgiftningar och vid uppföljande kontroller när avvikelser konstaterats.

1 Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan

Livsmedelskedjan omfattar livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd.

Gemensamma övergripande mål för myndigheterna inom livsmedelskedjan är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

1.1 Gemensamma effektmål för myndigheterna i livsmedelskedjan

1.1.1. Gemensamma effektmål

Med utgångspunkt i de övergripande målen har fyra nationella fokusområden med effektmål fastställts. Fokusområdena är gemensamma för hela livsmedelskedjan och effektmålen pekar ut områden där en märkbar förändring behövs.

Fokusområde	Effektmål
Säkert dricksvatten	För att få säkert dricksvatten måste de negativa hälsoeffekterna orsakade av kemiska och mikrobiologiska ämnen i dricksvatten minska.
Mikrobiologiska risker	Minska antalet livsmedelsburna sjukdomar med fokus på campylobakter, listeria, ehc/vtec och norovirus.
Kemiska risker	Minska hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (fokus dioxiner och PCBer), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan.
Information i livsmedelskedjan	Information om livsmedel och om livsmedelsproducerande djur och växter kan säkerställas genom hela livsmedelskedjan.

1.1.2 Operativa mål 2023-2025

För att förverkliga effektmålen finns det nationella operativa mål. Under perioden 2023-2025 finns det 20 mål varav 13 bedöms beröra Solna, vilka redovisas i tabellen nedan. Kontroll enligt målen pågår under hela målperioden. Beskrivning av målen finns på [NKP-webben](#).

Mål	Operativa mål
Mål 3	NYCKEHÅLSMÄRKNING Huvudkontor och tillverkare
Mål 5	EKOLOGISKA VAROR Grossister, huvudkontor, matmäklare, tillverkare och butiker

Mål 6	LIVSMEDELSINFORMATION VID E-HANDEL Huvudkontor
Mål 7	HANDELSNORMER FÖR KONSERVERAD TONFISK OCH SARDINER Huvudkontor och grossister
Mål 8	SPÅRBARHET KÖTT Butiker, grossister och tillverkare
Mål 9	SKYDDADE BETECKNINGAR Huvudkontor och grossister
Mål 10	ALLERGENA INGREDIENSER I FÖRPACKADE LIVSMEDEL Grossister
Mål 11	SPÅRBARHET ÄGG Butiker och grossister
Mål 12	AKTÖRER SOM SLÄPPER UT HONUNG PÅ MARKNADEN Huvudkontor, butiker, grossister och e-handel
Mål 13	OTILLÅTNA VÄXTER OCH FRÄMMANDE ÄMNEN I VÄXTBASERADE KOSTTILLSKOTT Huvudkontor och e-handel
Mål 14	FUSK MED TONFISK Grossister
Mål 15	PLASTPRODUKTER MED OTILLÅTNA NATURMATERIAL Kontaktmaterialverksamheter
Mål 16	GLYKOALKALOIDER I POTATIS Butiker och huvudkontor
Mål 17	KONTROLL AV KONTAKTMATERIALVERKSAMHETER Kontaktmaterialverksamheter

1.2 Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål för livsmedelskontrollen 2024

Målen med aktiviteter redovisas i miljö- och hälsoskyddsnämndens Verksamhetsplan och budget 2024. Till de aktiviteter som berör livsmedelskontrollen finns delaktiviteter som ska utföras för att uppnå nämndmålen. Delaktiviteter som ska genomföras är bland annat följande:

- Kontroll av att den information som ges på menyer på serveringsställen är korrekt, till exempel påståenden om ursprung och ekologiskt. På serveringsställen kommer även kontroll ske av att livsmedel förvaras så att de skyddas ifrån att kontamineras, till exempel att råa livsmedel separeras från ätbara produkter. Verksamheternas rutiner för rengöring kommer att granskas för att bedöma om utrustning, föremål och annat som kommer i direkt kontakt med livsmedel rengörs effektivt och tillräckligt ofta för att förhindra risk för kontaminering.

- Vid kontroll på skolor, förskolor och omvårdnadsverksamheter kommer fokus vara på allergikost, underhåll av utrustning och förvaring av livsmedel. Kontroll gällande allergikost omfattar bland annat kontroll av att personal har kunskap om allergi och överkänslighet, använder råvaror som inte innehåller aktuellt allergen, serverar rätt mat till rätt person och separerar hanteringen så att kontaminering av allergikosten med aktuella allergener förhindras.
- Kontroll enligt de nationella operativa målen för 2023-2025. Myndigheten kommer att delta i två kontrollprojekt kopplade till de operativa målen om glykoalkaloider i potatis samt om spårbarhet för honung.
- Enheten ska ta fram en beredskapsplan för livsmedelskontroll vid kris och höjd beredskap.
- Utföra kontroll enligt livsmedelsanläggningarnas kontrollfrekvens
- Inventera, registrera och påbörja kontroll av kontaktmaterialanläggningar

2 Ansvarsfördelning inom livsmedelskontrollen

2.1 Ansvarsfördelning i Sverige

Livsmedelsverket är central myndighet för livsmedelskontroll i Sverige. Kommunerna är behörig myndighet för verksamheter som bedrivs i kommunen. För mer information om Sveriges kontrollorganisation hänvisas till Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan. Planen är webbaserad och finns tillgänglig på Livsmedelsverkets hemsida, <https://www.Livsmedelsverket.se/produktion-handel--kontroll/nkp-webben/>

2.2 Ansvarsfördelning i Solna

Den behöriga myndigheten för livsmedelskontrollen i Solna stad är miljö- och hälsoskyddsnämnden. De faktiska kontrollaktiviteterna utförs av personalen på enheten för livsmedelskontroll på samhällsbyggnadsförvaltningen. I nämndens delegationsordning framgår vilka beslut som fattas av förvaltningschef, enhetschef, livsmedelsinspektör och registrator.

2.3 Opartiskhet på alla nivåer

Solna stad har rutiner för bisyssla och mutor både för medarbetare och politiker. Samtliga medarbetare ska skriftligen redogöra för eventuella bisysslor i samband med nyanställning och vid de årliga medarbetarsamtalen. Vid nyanställning informeras medarbetaren om regler för

jäv och mutor. Reglerna för jäv framgår av nämndens reglemente samt i kommunallagen (2017:725).

3 Samordning

3.1 Samordning och samverkan mellan behöriga myndigheter

Livsmedelskontrollen deltar i följande aktiviteter för samordning med andra myndigheter.

- SILK, Miljösamverkan Stockholms län. Samverkansgrupp som genomför gemensamma utbildningar och projekt i syfte att effektivisera och likrikta kontrollen inom länet samt höja kompetensen bland kontrollpersonalen.
- Nationella samverkansgruppen för huvudkontorskontroll. Förutom Solna består gruppen av representanter från bland annat Livsmedelsverket, Göteborg, Stockholm och Malmö. Syftet med gruppen är att dela erfarenheter, information och samordna kontrollen gällande större huvudkontor inom detaljhandeln, mejeri och barnmat. Gruppen diskuterar svårbedömda ärenden för att komma fram till gemensamma ställningstaganden.
- Nationella arbetsgrupp inom kosttillskott. Livsmedelsverket är samordnande och tioalet kommuner deltar i gruppen. Syftet med gruppen är att samla och dela erfarenheter från kontrollen, möjliggöra gemensamma ställningstaganden och fokusera på särskilda områden inom kosttillskottskontrollen.
- SPAT (Samordnad provtagning av tappkransprover). Två gånger per år träffas representanter från kommunernas kontrollmyndigheter och VA-avdelningar samt Norrvatten för att delge varandra information om dricksvattendistributionen, provtagningsresultat och projekt. Kontrollmyndigheterna får även möjlighet att samordna kontrollen.
- Olika typer av träffar såsom länsträffar, Norrlivs (för inspektörer från länets norra kommuner) och Smittskydds Stockholms informationsträffar.

Myndigheten samverkar även med andra kontrollmyndigheter vid till exempel matförgiftningsutbrott och fuskutredningar. Vidare sker samverkan med Livsmedelsverket då prover tas på produkter som saluförs av huvudkontor belägna i Solna. Provtagningen ingår i Livsmedelsverket provtagningsplan.

3.2 Samordning och samverkan inom myndigheten

Inom myndigheten sker samordning bland annat på följande sätt:

- Rutiner finns för handläggning och utförande av kontroll.

- Mallar för tjänsteskrivelser och beslut samt checklistor används vid handläggning.
- Aktuella frågor och bedömningar diskuteras vid enhets- och samsynsmöten.
- Gemensamma kontroller utförs till exempel vid nyanställning, för kompetensutveckling, viss huvudkontorskontroll samt vid svårbedömda ärenden.
- Samarbete sker med enheten för hälsoskydd gällande smittskydd.

3.3 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen

Inga uppgifter är delegerade från nämnden till annat kontrollorgan.

4 Befogenheter och resurser för kontrollen

4.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Enligt 11 § Livsmedelslagen ska offentlig livsmedelskontroll utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna. En kommuns uppgift ska fullgöras av miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Kontrollmyndigheten har, enligt 20 § Livsmedelslagen, rätt att på begäran få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen som har anknytning till verksamheten och där göra undersökningar och ta prover. Vid behov kan polishandräckning begäras.

För åtgärder vid bristande efterlevnad, se avsnitt 6.

4.2 Kontrollpersonal och utrustning

Kontrollpersonal

Enheten för livsmedelskontroll har för 2024 6,7 årsarbetskrafter fördelat på sju inspektörer och en enhetschef. Behovet av resurser bedöms vara 6,2 årsarbetskrafter vilket motsvarar 9225 timmar.

Behovet för 2024-2026 redovisas i bilaga 1. Behovsutredningen baseras på bland annat följande uppgifter:

- Anläggningsregister med riskklassning och kontrollfrekvens.
- Tidigare års ärendemängd och tidsredovisning.
- Kommande förändringar inom livsmedelskontrollen som kan påverka behovet av kontroll, tid för kompetensutveckling och administrativa arbetsuppgifter etc.
- Planerade uppgifter inom verksamhetsutveckling.

Faktorer som kan påverka genomförandet av kontrollen är oplanerad frånvaro, vakanser och inflödet och komplexiteten av händelsestyrda ärenden såsom klagomål och varningsmeddelanden (sk RASFF).

Utrustning

Myndigheten har tillgång till den utrustning som behövs för kontrollen i form av provtagningsutrustning, termometrar, arbetskläder, ficklampor, smartphones och surfplattor. Vid omhändertagande av mindre mängder av kyl- och frysvaror finns kyl- och frysskåp hos myndigheten. Vid beslag av större mängder av torrvaror, kyl- och frysvaror måste lager hyras.

4.3 Finansiering av kontrollen

Den offentliga kontrollen av livsmedel ska vara avgiftsfinansierad. Vilka avgifter som får tas ut regleras i förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. Myndigheten finansieras till större delen med avgifter men även till viss del av skattemedel.

Livsmedelsverksamheter ska debiteras efter att kontrollen är utförd. Detta gäller vid:

- första kontrollbesöket för en nyregistrerad verksamhet,
- planerad kontroll,
- uppföljande kontroll med anledning av avvikelser, samt
- befogade klagomål

Debitering sker även vid utfärdande av exportintyg.

En del av myndighetens uppdrag såsom att ge rådgivning och information, fatta beslut om sanktionsavgifter, handläggning av obefogade klagomål och RASFF-ärenden finansieras av skattemedel.

4.4 Kompetenskrav och utbildning

Förvaltningen gör regelbundet inventering av personalens kompetens och gör en analys av kompetensbehovet. Utifrån resultatet tas en plan för kompetensförsörjning fram. Kompetensförsörjningen säkerställs i första hand genom utbildningsinsatser, internt inom myndigheten eller via externa aktörer.

5 Organisation och utförande av kontrollen

5.1 Registrering av kontrollobjekt

Förvaltningen för ett register över de anläggningar som nämnden har kontrollansvar för. Registret finns i ärendehanteringssystemet ECOS 2. Av registret framgår bland annat vilken verksamhet som bedrivs, vem som är verksamhetsutövare, var verksamheten bedrivs, verksamhetens riskklass och kontrollfrekvens. I systemet registreras ärenden såsom kontroller och klagomål vilka kopplas till berörd anläggning. Nämnden har 691 registrerade livsmedelsanläggningar (januari 2024).

Typ av anläggning	Antal
Butik och detaljhandel	106
Dricksvattenanläggningar	2
Grossister	3
Huvudkontor, matmäklare, e-handel etc	61
Industriell tillverkning (inkl bagerier)	14
Lager och transportörer	9
Storhushåll (restauranger, caféer, pizzerior etc)	359
Skol- och omvårdnadsverksamheter	137

När ett företag ska starta en livsmedelsanläggning är de skyldiga att anmäla sin anläggning för registrering hos myndigheten. Totalt nyregistreras ca 100 anläggningar per år. Ungefär samma antal avregistreras årligen.

Registervård sker löpande i samband med kontroll och när företagen meddelar förändringar. Mindre inventeringsinsatser av anläggningar görs årligen. Myndigheten får även information om nya och kommande verksamheter från andra enheter inom förvaltningen (hälsoskydd och bygglov) och från tillståndsenheten på Socialförvaltningen.

5.2 Planering och prioritering av kontrollen

Planerad kontroll

Inför varje kalenderår görs en plan för alla planerade kontroller som ska utföras under året. Vid planeringen tar myndigheten i beaktande erfarenheter från tidigare kontroller och ny lagstiftning. Av planen framgår vilka anläggningar som ska kontrolleras och framtagna fokusområden styr vilka krav i lagstiftningen verksamheterna ska kontrolleras mot.

Planeringen ska säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrollfrekvens, och att alla relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar under en 5 års-period. Kontrollfrekvensen beslutas enligt Livsmedelsverkets riskklassningsmodell.

Vid planering av kontrollen av varje verksamhet ska hänsyn tas till identifierade risker, uppgifter som tyder på att konsumenten vilseleds, tidigare kontrollresultat och information om bristande efterlevnad.

Under 2024 planerar nämnden att göra ca 600 planerade kontroller, inklusive kontroller när nya verksamheter har startat.

Samtliga anläggningar finns förutom i anläggningsregistret i ECOS 2 även i ett planeringsdokument (Excel-fil). I dokument finns samtliga anläggningar införda med uppgifter om till exempel riskklass, kontrollfrekvens samt vilket år anläggningen ska ha kontroll och hur

många kontroller som ska utföras det året. Kontrollfrekvensen varierar från en kontroll per fem år till 25 kontroller per fem år.

I ECOS 2 finns det registrerat vilka anläggningar som omfattas av de operativa målen 2023-2025 och det finns en plan för när de ska kontrolleras. Från om med 2026 finns det nya operativa mål.

Utredning av klagomål, fusk och varningsmeddelanden (RASFF)

När myndigheten får in klagomål eller uppgifter om misstänkta matförgiftningar påbörjas en utredning. Utredningens storlek beror bland annat på risken för konsumenten, antalet drabbade och om tillräckligt uppgiftsunderlag inkommit för att kunna utreda ärendet. Syftet med utredningarna är att kontrollera om det finns avvikelser mot lagstiftningen hos livsmedelsföretagen, och i så fall se till att dessa undanröjs. Särskilt viktigt är det när avvikelserna är av sådan art att det finns risk för konsumenternas hälsa.

Även den typen av avvikelser som kan klassas som livsmedelsfusk, där företagarna medvetet bryter mot reglerna för ekonomisk vinning, är prioriterade att utreda och undanröja.

En särskild typ av ärenden är så kallade varningsmeddelanden, RASFF. Dessa skickas i ett EU gemensamt system för att dela information om icke säkra livsmedel som sålts inom EU. Som myndighet har nämnden en skyldighet att handlägga inkomna varningsmeddelanden skyndsamt.

Då det finns flera större huvudkontor registrerade i Solna hanterar myndigheten mellan 60-80 meddelanden per år. När dessa huvudkontor själva behöver återkalla livsmedel initierar myndigheten ett varningsmeddelande som delas vidare till berörda kontrollmyndigheten.

5.3 Rutiner för utförande av kontroll

Livsmedelsverkets kontrollwiki och branschriktlinjer är ett stöd vid utförande av offentlig kontroll. Dessa finns på Livsmedelsverket webbplats www.Livsmedelsverket.se

Myndigheten har flertalet rutiner och checklistor som används vid kontroll samt olika typer av mallar för beslut och tjänsteskrivelser. Rutiner och mallar revideras årligen och vid behov. Ändringar som utförts kommuniceras till enheten på möten och via Teams.

Kontrollmetoder som används är inspektion, revision och provtagning. Val av metod varierar utifrån behov och erfarenhet. Majoriteten av kontrollerna som utförs är oanmälda inspektioner. Revisioner och kontroll i samband med att en livsmedelsanläggning har registrerats är i regel föransmällda. Vid klagomål och utredning av matförgiftningar är kontrollen oftast oanmäld.

5.4 Provtagning och analys

Samhällsbyggnadsförvaltningen har upphandlat avtal med SGS för att utföra livsmedels- och dricksvattenanalyser. I de fall som laboratoriet inte kan utföra efterfrågade analyser brukar andra laboratorium användas till exempel Livsmedelsverkets och Eurofins.

Provtagning och analys används bland annat för att kontrollera att gränsvärden inte överskrids eller för att kontrollera att innehållet överensstämmer med märkningen. Den provtagning som utförs är främst enligt ett läns-gemensamt provtagningsprogram och enligt operativa mål. Myndigheten brukar även utföra provtagning enligt Livsmedelsverkets provtagningsprogram samt vid utredning av misstänkt matförgiftning.

Proverna hanteras med utrustning från laboratoriet och enligt deras anvisningar. Interna anvisningar finns även för hur provtagning ska utföras.

5.5 Rapportering av kontrollresultat

Kontrollrapporter skickas till livsmedelföretagaren efter utförd kontroll. Årligen rapporterar myndigheten in myndighets- och anläggningsuppgifter, kontroller samt kontrollresultat till Livsmedelsverket, som vidarebefordrar en sammanställning till EU-kommissionen.

Kontroll som gäller animaliska biprodukter rapporteras årligen till Jordbruksverket.

Varje tertial utförs en uppföljning av mål och resultat i Solna stads gemensamma IT-verktyg för verksamhetsstyrning och uppföljning, Stratsys. Delegationsbeslut redovisas löpande till miljö- och hälsoskyddsnämnden.

5.6 Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framför allt av tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär det att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I diariet registreras både offentliga och hemliga handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock innehålla uppgifter som är sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens protokoll, verksamhetsplan och budget, samt taxa publiceras på Solna stads webbplats, www.solna.se

6 Åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen

Kontrollmyndigheten har enligt artikel 138 i förordning (EU) 2017/625 och 22–24 § livsmedelslagen befogenhet att till exempel meddela föreläggande och förbud med eller utan vite, besluta att ett livsmedel inte får släppas ut på marknaden eller att det ska dras tillbaka från marknaden. Vidare ska myndigheten enligt 13 § livsmedelslagen anmäla misstänkta brott till polis och åklagare. Myndigheten ska även enligt 30 a-c §§ livsmedelslagen utfärda sanktionsavgifter till exempel när en verksamhet som är registreringspliktig har startat utan att någon anmälan om registrering har gjorts till myndigheten.

Åtgärdskrav såsom beslut om föreläggande och förbud kan bli aktuellt när en avvikelse bedöms som allvarlig eller när avvikelser upprepas. Vid allvarliga brister där det bedöms finnas en fara för människors livs och hälsa ska beslut om förbud tas omgående. Myndigheten har dokument som vägleder när en avvikelse ska bedömas som allvarlig.

Enheten har rutiner där det framgår hur beslut ska utformas och vad som är viktigt att tänka på när åtgärdskrav och sanktionsavgifter tillämpas.

7 Uppföljning och utvärdering av kontrollen

7.1 Uppföljning

Den planerade kontrollen följs upp månadsvis och stäms av vid enhetsmöte och vid enskilda avstämningar mellan enhetschef och inspektör. Justeringar av planer utförs vid behov.

Uppföljning till nämnd och kommunfullmäktige sker delårs- och helårsvis via IT-verktyget Stratsys.

Nya eller reviderade rutiner kommuniceras till enheten via Teams. Genomgång av dessa sker på enhetsmöte vid större förändringar för att säkerställa att alla har kännedom om dem. Kalibrering av kontrollen sker på följande sätt:

- Saminspektioner utförs vid nyanställningar, vid kontroll av nya anläggningstyper eller kontrollområden och vid svårbedömda ärenden. Under 2024 kommer ett samsynsprojekt utföras inom enheten.
- Bedömningar diskuteras vid enhetsmöte och avstämningar.
- Sanktionsbeslut granskas av kollega/chef innan utskick.
- Checklistor och lathundar för bedömning av avvikelser tas fram inför projekt och kontroll av fokusområde. Bedömningar diskuteras före och efter kontrollerna.
- Enhetschefen ska en gång per år följa med samtliga inspektörer som observatör vid en kontroll samt granska fem ärenden/inspektör.

Tre gånger per år, i samband med delårsuppföljningen, granskas att uppföljande kontroller har utförts efter konstaterande av allvarliga avvikelser och att avvikelserna har åtgärdats.

7.2 Utvärdering och revisioner

Utvärdering av livsmedelskontrollens effektivitet och ändamålsenlighet sker vid ovannämnda uppföljning (se 7.1) samt vid enhetens årliga utvärderingsmöte. Resultatet från utvärderingen och statistik från det som rapporterats in används för utveckling och planering av verksamheten.

Verksamheternas nöjdhet med livsmedelskontrollens service mäts två gånger per år genom NKI (nöjd kundindex) Begreppet service har i undersökningen brutits ner till ett antal olika faktorer: tillgänglighet, information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet samt effektivitet. Livsmedelskontrollen hade vid den senaste mätningen under 2022 ett index på 81. Ett resultat över 70 anses som högt.

Enligt artikel 6 i förordning (EU) 2017/625 ska alla behöriga myndigheter se till att de blir reviderade. Tidigare har Livsmedelsverket och Länsstyrelserna reviderat de kommunala kontrollmyndigheterna. En utredning pågår nu för hur Länsstyrelsernas uppdrag inom området ska se ut i framtiden, till dess är revisionerna pausade. Nämnden brukar delta i Miljösamverkan i Stockholms läns projekt om revisionsutbyte där kommunerna reviderar varandra. Under 2024 är revisionsutbytet pausat men planerar att återupptas 2025. Revisioner av nämnden utförs även av kommunens interna revisorer.

Årligen genomförs även en interkontroll inom myndigheten på förvaltningsnivå.

8 Beredskap

Solna stad och samhällsbyggnadsförvaltningen har risk- och krishanteringsplaner. Myndigheten har en beredskapsplan för livsmedel- och dricksvattenincidenter, anvisningar för utbrott av misstänkta matförgiftningar, dricksvatten och RASFF-ärenden, samt provtagningsinstruktioner.

Under 2024 kommer myndigheten att arbeta med att förbättra beredskapen inom livsmedelskontrollen i händelse av kris eller höjd beredskap.

9 Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan

I Sveriges fleråriga nationella kontrollplan för livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen i hela livsmedelskedjan är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Där finns även övergripande mål som är gemensamma för alla myndigheter som ansvarar för offentlig kontroll i livsmedelskedjan samt operativa mål inom lagstiftningens olika områden och aktiviteter för att nå målen.

Kontrollplanen finns på [NKP-webben](#).

Bilaga 1, Behovsutredning 2024–2026

Aktiviteter	Behov 2024 (h)	Behov 2025 (h)	Behov 2026 (h)	Plan 2024 (h)
Livsmedelskontroll				
Planerad kontroll	2100	2100	2100	2100
Uppföljande kontroll	200	200	200	200
Händelsestyrd kontroll	650	700	700	650
Registrering av anläggningar	25	25	25	25
Kontrollrelaterat administrativt arbete och restid	1650	1650	1650	1650
Rådgivning, information, remisser	300	300	300	300
Sanktionsavgifter, åtalsanmälan, överklagan	70	70	70	70
Krisberedskap	200	100	100	200
Inventering anläggningar	60	60	60	60
Animaliska biprodukter	10	10	10	10
Summa:	5265	5215	5215	5265
Övriga aktiviteter				
Verksamhetsutveckling	520	500	500	520
Samverkan externt	300	300	300	300
Intern samverkan och planering	1400	1250	1250	1400
Verksamhetsstyrning	1100	1100	1100	1100
Kompetensutveckling och omvärldsbevakning	640	560	560	640
Summa:	3960	3710	3710	3960
Total summa:	9225	8925	8925	9225
Resurser 2024	10 050			

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-01-22
MHN/2023:40

Yttrande över motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden godkänner förvaltningens yttrande över motion för vidare hantering i kommunstyrelsen.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter.

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare.

Förvaltningens bedömning är att en ny bullerkartläggning bör tas fram:

- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har mottagit en motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning. Motionen har skickats vidare till tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden och byggnadsnämnden för yttrande. Samhällsbyggnadsförvaltningens miljöavdelning (fortsättningsvis förvaltningen) har gjort en bedömning av behovet av uppdaterad bullerkartläggning vilket framgår av denna tjänsteskrivelse.

Buller är den miljöstörning som berör flest människor i Sverige. Vanliga källor till buller är väg-, spår- och flygtrafik. Buller från vägtrafik, men även från spår-, flyg- och båttrafik, kan orsaka höga ljudnivåer både inomhus och utomhus. Exponering av buller kan leda till negativa hälsoeffekter. På kort sikt kan buller leda till allmän störning (att man känner irritation eller oro på grund av ett ljud), koncentrationssvårigheter och sömnstörningar. På längre sikt kan risken för hjärt- och kärlsjukdom, metabola sjukdomar och psykisk ohälsa öka. För barn och unga finns en särskild risk för koncentrationssvårigheter och inlärningsproblem vid exponering av buller i hemmet eller i skolmiljön. Sjuka och människor med skift- och nattarbete är andra grupper som kan vara extra känsliga för bullerstörningar. Källa; Hälsoeffekter av buller (naturvardsverket.se).

Den nuvarande bullerkartläggningen av Solna genomfördes 2008 och sedan dess har antalet invånare i kommunen ökat och flera nya stadsdelar vuxit fram. Det framförs i motionen att andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt och att elbilarna avger mer buller på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare. I motionen framförs vidare att med en ny bullermätning får Solna stad en samlad och aktuell bild av problematiken i hela Solna, och kan därefter sätta in bullerbekämpande åtgärder, i form av bl.a. bullerplank. I Solna finns bostadshus som ligger direkt mot stora vägar utan något som helst bullerskydd.

Då ordet bullermätning används flera gånger i motionen vill förvaltningen informera om att en bullerkartläggning görs genom beräkningar och inte genom mätningar. Detta för att beräkningsmodeller ger säkrare kartläggning av stora ytor, medan mätningar bara kan ses som stickprov. Vid genomförandet av en bullerkartläggning beräknas bullernivåer utifrån bland annat trafikmängder, andel tung trafik och topografi. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras i medlemsländerna.

För de kommunala vägarna är staden verksamhetsutövare och tekniska förvaltningen ansvarar för driften av dessa. För de statliga vägarna i Solna är Trafikverket verksamhetsutövare liksom för Ostkustbanan och Mäljarbanan. För tunnelbana, Tvärbanan och Roslagsbanan är Storstockholms Lokaltrafik/Region Stockholm verksamhetsutövare. För att få en heltäckande bullerkartläggning behöver alla väg- och spåranläggningar tas med i beräkningarna. Det behöver även diskuteras huruvida flygtrafik, inklusive helikopter, ska inkluderas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningens bedömning och det som enligt förvaltningen talar för genomförandet av en ny bullerkartläggning framgår av punkterna nedan.

- Stora delar av Solna har karaktär av storstad och kan likställas med den angränsande Stockholms innerstad. Stockholms stad omfattas av kravet på bullerkartläggning enligt EU:s direktiv.
- Det finns ett behov av en aktuell bullerkartläggning eftersom tidigare kartläggning är gammal och därmed innehåller osäkerheter och saknar information för nya stadsdelar samt befintliga miljöer där förtätningar har gjorts. Den har därför begränsningar i hur den kan användas.
- En ny bullerkartläggning ger ett underlag för verksamhetsutövaren att använda i arbetet med att strategiskt genomföra åtgärder för minskad bullerstörning.
- En aktuell bullerkartläggning utgör en del i bedömningen om olägenhet för människors hälsa förekommer i tex bostäder eller offentliga lokaler vid inkommande klagomål.
- En aktuell bullerkartläggning utgör ett underlag för översiktlig planering samt i det inledande detaljplanarbetet. I det fall översiktsplanen ska uppdateras behövs en ny bullerkartläggning som underlag inför detta arbete.
- För att kunna sätta en korrekt budget för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Förvaltningen anser att bullerkartläggningen ska vara interaktiv och vara i 3D. Ljudnivå vid fasad ska kunna utläsas. Bullerkartan ska kunna uppdateras.
- Utöver de kommunala vägarna behöver Trafikverkets väg- och spåranläggning liksom flygtrafiken inkluderas för att få en fullständig bild av bullernivåer inom staden.
- Då tekniska nämnden är den nämnd som har ansvaret för driften av de kommunala vägarna kan det vara lämpligt att de i sin roll som verksamhetsutövare tar ett stort ansvar för framtagandet av en ny bullerkartläggning.

Det som enligt förvaltningens bedömning talar emot behovet av en ny framgår av punkterna nedan.

- Trafikmängderna har inte ökat i den befintliga staden och bullernivåerna har därmed mest troligt inte heller ökat. Det krävs en stor förändring i trafikmängder och andelen tung trafik för att det ska påverka ljudnivåerna.
- De nya stadsdelar som har tillkommit som inte omfattas av tidigare kartläggning är planerade för att inte störas av ljud och består av byggnader med bättre ljudisolering.
- Staden är inte skyldig att göra en bullerkartläggning utifrån EUs bullerdirektiv även om staden närmar sig det invånarantal (100 000 inv.) där ett krav finns.
- Den befintliga kartläggningen tillsammans med inhämtad kunskap från nybyggnationer räcker oftast som översiktligt beslutsunderlag, om än med allt större osäkerhet i takt med att Solna växer.

Sammantaget är förvaltningens bedömning att fördelarna med en uppdaterad bullerkartläggning väger tyngre än argumenten emot en sådan.

Förutsättningar för framtagandet

Förvaltningen anser att nedanstående punkter också är viktiga i sammanhanget.

- För att kunna sätta korrekt budget och personella resurser för uppdraget behöver omfattning och ambitionsnivå fastslås. Även om arbetet görs med hjälp av konsult behöver personella resurser avsättas inom staden. För att ta fram underlag till konsult, att lämna synpunkter på leverans samt förvalta det data som lämnas krävs en intern bemanning.
- Det kan finnas svårigheter att i arbetet utgå från den tidigare kartläggningen och uppdatera denna. Mest effektivt och för bästa resultat är det troligen bäst att ta fram en helt ny kartläggning från grunden. EU har infört gemensamma metoder för hur kartläggningarna ska genomföras och dessa bör följas vid genomförandet av ny kartläggning.
- Om en ny bullerkartläggning ska göras anser förvaltningen att ett stort ansvar för uppdraget ska läggas på tekniska nämnden. Dels för att tekniska nämnden är verksamhetsutövare för de kommunala vägarna, dels för att tekniska förvaltningen har det underlag som behövs för att ta fram kartläggningen.

Handlingar

- Motion från Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra ny bullerkartläggning daterad 30 oktober 2023.

Annelie Lindahl Stam
Enhetschef

Karolina Ernarp
Biträdande förvaltningschef

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

Motion om att genomföra en ny bullerkartläggning

En stor del av Solnas yta utgörs av infrastruktur och trafikrelaterade verksamheter, och trafikbelastningen är hög. En stor del av trafiken är genomfartstrafik till följd av att de stora statliga vägarna Europavägarna E4, E20 och E18 genomkorsar staden. På de mest belastade statliga respektive kommunala vägarna uppgår det maximala antalet fordon per dygn till 133 000 (E4), 37 000 (Frösundaleden) och 28 000 (Enköpingsvägen).

Trafikbuller har negativa effekter på hälsan, såsom ökad stress, ökad risk för hjärt- och kärlsjukdomar och ökad risk för tidigare död. Kristdemokraterna vill att Solna ska vara en trivsamt stad där man känner sig hemma. Vi vill genomföra en ny bullerkartläggning och på så sätt få aktuell data på vilka områden som är drabbade av trafikbuller.

Den senaste bullermätningen genomfördes 2008, och sedan dess bor det 20 000 fler personer i kommunen. Sedan dess har flera stadsdelar vuxit fram, såsom Järvastaden, Ulriksdal och Frösunda. Andelen elbilar i trafiken har ökat kraftigt. Elbilarna avger mer buller när de framförs på de stora trafiklederna på grund av att de är tyngre än konventionella bilar, har bredare däck samt accelererar snabbare.

En rapport om bullerstörningar i Bergshamra, Ritorp och Frösunda avrapporterades till kommunstyrelsen 2019. Dock var den avgränsad och täckte inte hela kommunen.

Med en ny bullermätning får Solna stad en samlad och aktuell bild av problematiken i hela Solna, och kan därefter sätta in bullerbekämpande åtgärder, i form av bl.a. bullerplank. I Solna finns bostadshus som ligger direkt mot stora vägar utan något som helst bullerskydd.

För att göra denna kartläggning avsätter Kristdemokraterna pengar i vår skuggbudget.

Jag föreslår därför kommunfullmäktige besluta

Att genomföra en ny bullerkartläggning för att därefter kunna sätta in bullerdämpande åtgärder.

Samuel Klippfalk
Kristdemokraterna

Kommunfullmäktige**§ 170****Nya motioner (KS/2023:287, KS/2023:298, KS/2023:299, KS/2023:300, KS/2023:301, KS/2023:302)**

Kommunfullmäktige godkänner att följande motioner får ställas:

Motion av Mats Fyhr (SD) om anskaffande av en kommunal narkotikasökhund
M:27/2023 (KS/2023:287)

Motion av Nataliya Hulusjö (KD) och Samuel Klippfalk (KD) om att inrätta pedagogisk omsorg i kommunal regi samt ordna lokaler där fristående och kommunal pedagogisk omsorg kan samarbeta M:28/2023 (KS/2023:298)

Motion av Samuel Klippfalk (KD) om att genomföra en ny bullerkartläggning
M:29/2023 (KS/2023:299)

Motion av Samuel Klippfalk (KD) och Nataliya Hulusjö (KD) om att införa koordinator för familjer med barn med funktionsnedsättning M:30/2023 (KS/2023:300)

Motion av Samuel Klippfalk (KD), Lars Rådén (M) och Peter Edholm (L) om att uppdatera stadens trygghetspolicy M:31/2023 (KS/2023:301)

Motion Samuel Klippfalk (KD), Lars Rådén (M) och Peter Edholm (L) om att införa strategiskt råd för trygghetsfrågor M:32/2023 (KS/2023:302)